

سوالات آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ راهنمایی: در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هریک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یکصدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است. پس از آن، با ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات در صنعت، از ارزش نیروی کار ساده کاسته شد و نیاز به مواد اولیه افزایش یافت و به مزیت عمده اقتصادی بدل شد. بعد از آن با رشد و توسعه شبکه حمل‌ونقل و قابلیت جابه‌جایی مواد موردنیاز صنعت، از اهمیت مواد اولیه کاسته شد و عامل سرمایه اهمیت بیشتری پیدا کرد. برخلاف دو عامل جمعیت و منابع اولیه، سرمایه اقتدار خود را تا حدود سال‌های ۱۹۸۵ حفظ کرد تا اینکه به علت انباشت سرمایه و کاهش نرخ، به صورت عامل مزیت‌ساز درآمد. مفهوم مزیت نسبی که در تئوری اقتصادی قرون گذشته مطرح بود، کمرنگ شد و مفهوم مزیت رقابتی که اغلب برخاسته از عوامل انسانی بود، جایگزین آن گردید و فناوری به صنایع کمک می‌کرد که رقبا نسبت به یکدیگر، مزیت رقابتی بیشتری داشته باشند.

در عصر جدید، شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. [۱] دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان هستند. [۲] دولت‌ها مسئول افزایش کیفیت زندگی افراد جامعه از طرق مختلف، از جمله افزایش ثروت آنها از طریق رشد اقتصادی، ارتقای ظرفیت‌های فناوری و تولید، مشارکت بازار و دولت، توسعه سرمایه‌های انسانی و افزایش دائمی سطح مهارت‌ها، استفاده از شبکه‌های اطلاعاتی، دانایی، تولید و تجارت بین‌المللی و از همه مهم‌تر، ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخلی و خارجی و تنظیم‌کننده روابط آنان و تلاش در ارتقای رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.

براساس ماده یک قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان، «شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به‌منظور هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان، به‌ویژه در تولید نرم‌افزارهای مربوط تشکیل می‌شود». [۳]

تجاری‌سازی اصطلاحی است که تعاریف مختلفی از آن ارائه شده است. برخی آن را صرفاً استانداردسازی عملیات تولید برای ارائه و انتقال دانش فنی به سایرین دانسته‌اند. برخی تجاری‌سازی را انتقال دانش و فناوری از یک فرد یا گروه به فرد یا گروه دیگری به‌منظور به‌کارگیری آن در فرایند تولید محصول و یا یک روش انجام کار تعریف کرده‌اند. در ساده‌ترین تعریف، تجاری‌سازی به انتقال فناوری، بسیار نزدیک است، به‌عبارت دیگر فرایند تجاری‌سازی همان فرایند انتقال دانش و فناوری از مراکز تحقیقاتی به صنایع موجود یا کسب‌وکارهای جدید است. [۴]

۱- از متن چنین برمی‌آید که مفهوم مزیت اقتصادی، .....

- ۱) زمانی نزد اقتصاددانان اهمیت ویژه یافت که ماشین جایگزین نیروی کار انسانی شد.
- ۲) پیش از آغاز قرن بیستم میلادی، بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ای مربوط به نیروی کار تعریف می‌شد.
- ۳) در یکصد سال گذشته، تحت تأثیر جریان سرمایه و نیروی کار بارها بازتعریف شده است.
- ۴) از سال ۱۹۸۵ به بعد، کارکرد سنتی خود را از دست داد و مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی، جایگزین آن شدند.

۲- نقش دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در کدام زمینه، در متن مورد بحث قرار گرفته است؟

- ۱) برقراری توازن بین مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی
- ۲) کیفیت بسته‌های حمایتی آنها از شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۳) مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی
- ۴) مبارزه با اقتصاد سنتی در مقیاس خرد و کلان

۳- کدام مورد، رابطه بین پاراگراف‌های سوم و چهارم متن را به خوبی توصیف می‌کند؟

- ۱) پاراگراف سوم، اهداف پدیده‌ای خاص را برمی‌شمرد و پاراگراف چهارم، یکی از راه‌های دستیابی به آن اهداف را معرفی می‌کند.
- ۲) پاراگراف سوم، تعریفی را مطرح می‌کند و پاراگراف چهارم، درباره یکی از اجزای آن، بیشتر توضیح می‌دهد.
- ۳) پاراگراف سوم، تعریفی از واحدهای دانش‌بنیان ارائه می‌دهد و پاراگراف چهارم، دلایلی ارائه می‌دهد مبنی بر مرتبط بودن این تعریف با مفهومی خاص.
- ۴) پاراگراف سوم، موضوع تشکیل مؤسسات دانش‌بنیان را از منظر حقوقی مورد بررسی قرار می‌دهد و پاراگراف چهارم، آن را از دیدگاه تجاری بررسی می‌کند.

- کله ۴- جمله زیر، در کدام یک از بخش‌های متن که با شماره‌های [۱]، [۲]، [۳] و [۴] مشخص شده‌اند، قرار می‌گیرد؟
 «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند، توفیق بیشتری خواهند داشت.»
- (۱) [۴] (۲) [۳] (۳) [۲] (۴) [۱]

متن (۲)

فوکو در آخرین اثر دیرینه‌شناسانه خود، یعنی «دیرینه‌شناسی دانش» که در واقع، مهم‌ترین اثر این دوره اوست و نوعی نظم و نسق بخشیدن به مطالعات روش‌شناسانه‌اش است، توصیفی کامل از دیرینه‌شناسی به‌مثابه روش تاریخی ارائه می‌دهد. فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جسته است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است. کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب «نظم اشیا» روبه‌رو نشد، اما موجب شد استادان سنتی دانشگاه‌های فرانسه با اندیشه‌های فوکو، جدی برخورد کنند.

کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که هدف آن تعیین جایگاه تاریخی روش دیرینه‌شناسی در حوزه‌های علوم رسمی است. فوکو در مقدمه این کتاب، در ابتدا می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائلی که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر برمی‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، کلاً با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست. اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست. این کتاب با مقایسه دو روش کاملاً متفاوت در نگاشتن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شمایل دوقلوی انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند، بدین ترتیب، تاریخ تفکر به سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به‌واسطه آن‌ها، گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، یا یک متن، وحدت می‌یابند. تاریخ تفکر به اتکای این نوع تحلیل، در زیر لوای پیوستگی‌ها و استمرارهایی که متکی به فرض سوژه خودمختار هستند، پرده از روی گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روشی تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد. دیرینه‌شناسی دانش متنی است که در پی تقریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش‌شده‌ای است که روابط میان گزاره‌هاست. اولین پرسش فوکو درباره این حیطه، به معیارهای وحدت هر گروه از گزاره‌ها مربوط می‌شود که به نظر وی، ممکن است این وحدت به سبب این موارد باشد: ارجاع به موضوع مشترک تحلیل، وجود شیوه‌های ارجاع معینی یا شیوه بیان، به‌کار بستن نظام مفاهیم ثابت و منسجم، همسانی و پایداری مضمون نظری. فوکو پس از ترسیم خطوط کلی و روشی برای تعیین وجود یا نبود وحدت در گروهی از گزاره‌ها، به پرسش دوم می‌رسد که با توضیح و روشن ساختن مفاهیم و روابط کلیدی، خصوصاً مسائل مربوط به تعریف گزاره و روابط بین گزاره، گفتمان و مفهوم کردارهای گفتمانی سروکار دارد.

کله ۵- متن به کدام مورد، در ارتباط با کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو پرداخته است؟

- (۱) ویژگی‌های محتوایی منحصر به فرد آن
 (۲) تفکیک ساختاری و محتوایی فصول آن
 (۳) رویکرد تجربی آن به موضوع دیرینه‌شناسی
 (۴) برتری‌ها و کاستی‌های آن، در مقایسه با آثار دیگر فوکو

کله ۶- براساس متن، کدام مورد در خصوص کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» فوکو، صحیح است؟

- (I) به تحریر درآوردن تاریخ تفکر براساس سبکی خاص را نفی می‌کند.
 (II) از تلفیق دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری در آن، خبری نیست.
 (III) از شواهد و مستندات تاریخی، جهت پاره‌ای مفهوم‌سازی‌ها استفاده می‌کند.
- (۱) I و III (۲) I و II (۳) فقط II (۴) فقط I

کله ۷- از متن می‌توان نتیجه گرفت در روش تاریخی که فوکو در کتاب «دیرینه‌شناسی دانش» ارائه می‌دهد، .....

- (۱) واکنشی مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی است.
 (۲) گزاره‌ها در ارتباط با هم قابل تعریف و دارای کارکرد هستند.
 (۳) تأثیر حوزه‌های دیگر علوم، کاملاً ملموس است.
 (۴) بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل، تأکید می‌شود.

کله ۸- در کدام جمله از متن، نویسنده آنچه را که قبلاً در متن آمده، روشن‌تر بیان کرده و به‌نوعی از آن، نتیجه‌گیری می‌کند؟

- (۱) جمله آخر پاراگراف دوم (تاریخ تفکر به اتکای ... جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد).
 (۲) جمله دوم پاراگراف سوم (فوکو در این کتاب ... نقش کلیدی در تحلیل ندارد).
 (۳) جمله سوم پاراگراف سوم (دیرینه‌شناسی دانش ... میان گزاره‌هاست).
 (۴) جمله پنجم پاراگراف دوم (روش اول ... انسانی خودمختار است).

پاسخنامه آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۷

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

پاسخ سؤالات متن (۱)

۱- گزینه ۲: در متن بیان شده است که «نگاهی به سیر شکل‌گیری عوامل مزیت‌ساز جوامع در یک‌صدسال گذشته نشان می‌دهد که تا سال ۱۹۰۰ میلادی، نیروی کار ارزان مزیت اصلی اقتصادی بوده است». می‌توان از این جمله برداشت کرد که پس از آغاز قرن بیستم میلادی، مفهوم مزیت اقتصادی بیشتر بر مبنای مؤلفه‌ی هزینه نیروی کار (در واقع ارزان بودن نیروی کار) تعریف می‌شد.

بررسی گزینه ۱: در مورد اینکه چه زمانی مفهوم مزیت اقتصادی اهمیت «ویژه‌ای» یافت در متن بحث نشده است. با توجه به ابتدای پاراگراف اول، اینطور برمی‌آید که از ابتدا این مفهوم اهمیت داشته است.

بررسی گزینه ۳: در یک‌صدسال گذشته مفهوم مزیت اقتصادی، تحت تأثیر ظهور و کاربرد گسترده ماشین‌آلات، رشد و توسعه شبکه حمل و نقل باز تعریف شده است. توجه کنید که موضوع کاهش ارزش نیروی کار و اهمیت یافتن عامل سرمایه‌به‌دنبال موارد ذکر شده آمده‌اند و ریشه باز تعریف این مفهوم نمی‌باشند.

بررسی گزینه ۴: با توجه به متن، از سال ۱۹۸۵ به بعد، مفاهیم مزیت نسبی و مزیت رقابتی جایگزین کارکرد سنتی و مزیت اقتصادی نشد، بلکه مزیت رقابتی جایگزین مزیت نسبی شد.

۲- گزینه ۳: پاراگراف سوم متن، «در عصر جدید شاهد تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی کشورها هستیم. دلیل عمده این وضعیت، تغییرات سریع فناوری‌های نوین است که وضعیت اقتصاد سنتی را عوض کرده‌اند. دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند. ایفای نقش دولت، نه به‌عنوان بازیگر اصلی، بلکه به‌عنوان پیونددهنده بخش‌های خصوصی داخل و خارج و تنظیم‌کننده روابط آن‌ها و تلاش در ارتقاء رقابت‌پذیری ملی با نگاه به بازارهای جهانی در نظر گرفته شده است.» می‌توانیم دریابیم که نقش دولت و سازمان‌های پیشرو مدیریت صحیح تغییر و تحولات اقتصادی برای ماندن در فضای رقابتی کشورها است. بنابراین دولت و سازمان‌های پیشرو تلاش می‌کنند تا از طریق بهبود شرایط زندگی افراد جامعه و بهبود شرایط اقتصادی با این تغییرات حرکت کرده و رقابت‌پذیری خود را ارتقاء دهد.

دلایل رد سایر گزینه‌ها: در متن در مورد سایر گزینه‌های مطرح شده، بحث نشده است و این موارد نقش اصلی دولت و سازمان‌های پیشرو نمی‌باشند.

۳- گزینه ۲: پاراگراف سوم شرکت‌های دانش‌بنیان را به‌طور کامل تعریف می‌کند و دلایل شکل‌گیری این شرکت‌ها را بیان می‌کند که شامل موارد زیر است: هم‌افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش‌محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی و تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه. در پاراگراف چهارم، تجاری‌سازی به‌طور کامل از دیدگاه‌های مختلف تعریف شده است. بنابراین پاراگراف چهارم در مورد یکی از اجزای شرکت‌های دانش‌بنیان توضیح بیشتری ارائه می‌کند.

بررسی گزینه ۱: می‌توان بیان کرد که پاراگراف سوم اهداف شرکت‌های دانش‌بنیان را برمی‌شمرد؛ اما نمی‌توان گفت که در پاراگراف بعدی راه‌های دستیابی به آن اهداف معرفی شده است، چراکه صرفاً تجاری‌سازی تعریف شده است.

بررسی گزینه ۳: پاراگراف چهارم دلیلی ارائه نمی‌کند تا موضوع خاصی را اثبات کند؛ این پاراگراف یک موضوع را صرفاً تعریف می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.

بررسی گزینه ۴: پاراگراف سوم تشکیل مؤسسات دانش‌بنیان را به هیچ وجه از منظر حقوقی بررسی نکرده است.

۴- گزینه ۴: با توجه به متن، مشخص است که این جمله یا در محل (۱) قرار می‌گیرد، یا در محل (۲). با توجه به اینکه در ابتدای پاراگراف دوم در مورد عصر جدید که تغییرات قابل توجهی در موقعیت اقتصادی رخ داده است، صحبت می‌کند؛ در ادامه بیان می‌کند که «دولت‌ها و سازمان‌های پیشرو، در این زمینه، نقش اساسی ایفا می‌کنند و عامل مهمی در شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان هستند». با توجه به دو واژه «این زمینه» و «دانش‌بنیان» می‌توانیم نتیجه بگیریم که این جمله پس از جمله مورد نظر آمده است: «در این دوره، اقتصادهایی که بتوانند با علم و دانش، فضای خلاقانه و نوآورانه را در جامعه خود گسترش دهند (که منظور از آن اقتصاد دانش‌بنیان است)، توفیق بیشتری خواهند داشت. منظور از این زمینه در واقع همان شکل‌دهی اقتصاد دانش‌بنیان است.

پاسخ سؤالات متن (۲)

۵- گزینه ۱: در متن بیان شده است که: «فوکو در این اثر از واژه‌ها و اصطلاحات تازه‌ای سود جست است و مفاهیمی سخت و پیچیده دارد و برخلاف کتاب‌های پیشین او به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است». همچنین در مورد ابزارهایی که استفاده کرده است صحبت می‌کند و بیان می‌کند که از چه روش‌هایی در نگاشتن تاریخ تفکر در مقدمه کتاب استفاده کرده است و چگونه می‌خواهد این مفهوم را توضیح دهد (مفهوم دیرینه‌شناسی دانش و تاریخ تفکر). بنابراین، متن به ویژگی‌های محتوایی منحصر به فرد این کتاب پرداخته است.

بررسی گزینه ۲: در متن بیان شده است که فوکو تمایل ندارد که «تحلیل ساختاری» را به حوزه تاریخ و دانش تاریخ انتقال دهد. در مورد «تفکیک ساختاری» در متن صحبت نشده است. به‌علاوه، متن در مورد ویژگی‌های کلی کتاب صحبت کرده است، در مورد فصول کتاب به صورت مجزا، بحثی نکرده است.

بررسی گزینه ۳: این گزینه کاملاً بی‌ربط با متن است.

بررسی گزینه ۴: در قسمتی از پاراگراف اول، بیان شده است که «دیرینه‌شناسی دانش» با اقبالی نظیر کتاب، نظم اشیاء روبه‌رو نشد. سایر جملات متن در مورد مقایسه آثار فوکو به هیچ وجه بحث نمی‌کند. در واقع موضوع اصلی متن مقایسه آثار فوکو نیست.

۶- گزینه ۳: در متن بیان شده است که «فوکو در مقدمه این کتاب می‌پذیرد که از جهات متعددی، نظیر مسائل که مطرح می‌کند، ابزارهایی که استفاده می‌کند، مفاهیمی که از درون آن سر بر می‌آورد و نتایجی که کسب می‌کند، در کل با آنچه تحلیل ساختاری نامیده می‌شود، بیگانه نیست، اما می‌گوید هدف من انتقال روش تحلیل ساختاری به حوزه تاریخ و به‌طور اختصاصی تاریخ دانش نیست». بنابراین می‌توانیم نتیجه بگیریم که فوکو قصد ندارد دیرینه‌شناسی و تحلیل ساختاری را با یکدیگر تلفیق کند؛ اگر چه ممکن است اثری از تحلیل ساختاری در کتاب پیدا شود.

رد گزاره (I): با توجه به متن تنها سبکی که احتمال نفی کردن آن توسط فوکو می‌توانست وجود داشته باشد، تحلیل ساختاری بود؛ که نویسنده بیان کرده است که کتاب او از جهات متعددی بیگانه با تحلیل ساختاری نیست. بنابراین، این سبک را در اثر خود نفی نکرده است.

رد گزاره (II): در متن بیان شده است که «فوکو برخلاف کتاب‌های پیشین خود، به هیچ روی، از مصادیق و روایات تاریخی برای روشن ساختن مفاهیم بهره نگرفته است». بنابراین، این گزاره صحیح نیست.

۷- گزینه ۴: با توجه به پاراگراف آخر، «در واقع؛ در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد. فوکو در این کتاب می‌کوشد نظیر لوی اشتراوس در مردم‌شناسی یا لاکان در روان‌شناسی، روش تاریخی عرضه کند که در آن، انسان نقش کلیدی در تحلیل ندارد» و بیان می‌کند که «دیرینه‌شناسی دانش فنی است که در پی تفریر توصیف‌هایی درباره حوزه یا حیطه فراموش شده‌ای است که روابط میان گزاره‌ها است.» می‌توان نتیجه گرفت که در کتاب فوکو، بر محوریت عامل غیرانسانی در تحلیل تأکید می‌شود.

بررسی گزینه (۱): در متن بیان شده است که «در واقع، در این کتاب، روشی خاص در تاریخ عرضه شده است که در مقابل روش تاریخی سنتی قرار می‌گیرد». با توجه به سایر جملات پاراگراف سوم می‌توان گفت که هدف فوکو لزوماً واکنش مستقیم به کاستی‌های تاریخ‌نگاری سنتی نیست.

بررسی گزینه (۲): در متن بیان می‌شود که فوکو به دنبال یافتن این است که آیا گزاره‌ها در کنار یکدیگر قابل تعریف و کارکرد هستند یا نه. او هنوز به این سؤال پاسخ نداده است.

بررسی گزینه (۳): در متن، در مورد تأثیر سایر علوم بر روش دیرینه‌شناسی تاریخ توسط فوکو بحث نشده است. صرفاً شباهت روش فوکو و لوی اشتراوس و لاکان در این نوع تحلیل بیان شده است. در واقع به خود تحلیل پرداخته نشده است.

۸- گزینه ۱: در پاراگراف دوم بیان شده است که «دو روش کاملاً متفاوت در نگاهن تاریخ تفکر آغاز می‌شود. روش اول، در تحلیل‌هایی تجسم می‌یابد که حاکمیت سوژه و شمایل دو قلوب انسان‌شناسی و اومانیزم را حفظ می‌کند. بدین ترتیب، تاریخ تفکر به‌سان استمرار پیوسته و بی‌گسستی تصور می‌شود که محصول آگاهی انسانی خودمختار است. روش دیگری که فوکو هم طرفدار آن است، سوژه خودمختار را از مرکز صحنه خارج می‌کند و بر تحلیل قواعد شکل‌گیری تأکید می‌کند، قواعدی که به واسطه آن‌ها گروهی از گزاره‌ها در حکم علم، نظریه، با یک متن، وحدت می‌یابند» سپس در جمله آخر این پاراگراف بیان می‌شود که به اتکای این نوع تحلیل، پرده از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها برمی‌دارد.

این جمله از متن در واقع توضیح بیشتری در مورد تحلیل به شیوه روش دوم در مقدمه کتاب، ارائه می‌کند. با توجه به اینکه این تحلیل از گسستگی‌ها، جابه‌جایی‌ها و دگرگونی‌ها پرده برمی‌دارد، می‌توان نتیجه گرفت که نویسنده به این روش تمایل بیشتری داشته و احتمالاً در کتاب خود از آن بهره جسته است.

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه ۲: در سؤال مصرف روزانه مکمل‌های امگا ۳، دلیل پیشرفت در مهارت خواندن کودکان عنوان شده است. برای تضعیف این استدلال باید دنبال این باشیم که این دلیل را تضعیف کرده و یا بگوییم دلیل دیگری هم وجود داشته است. گزینه (۲) به خوبی این کار را کرده است و «هم‌خوانی روزانه والدین کودکان» را به‌عنوان یک دلیل ذکر کرده است و اساساً با این حساب معلوم نیست که واقعاً مکمل‌های امگا ۳ تأثیرگذاری زیادی داشته‌اند یا تقریباً تأثیر نداشته‌اند! گزینه‌های دیگر کاملاً نامربوط به خواسته‌ی سؤال هستند.

۱۰- گزینه ۴: در سؤال سعی شده ثابت شود که قدرت یادگیری مغز انسان با بالا رفتن سن از بین نمی‌رود و بزرگسالان می‌توانند موضوعات جدید را یاد بگیرند (دقیقاً سطرهای ابتدایی متن را ملاحظه کنید). در پایان متن هم دوباره نتیجه‌گیری کرده و اشاره دارد که امروزه همگی معتقدند که مغز انسان ظرفیت و انعطاف‌پذیری خود را تا پایان عمر حفظ می‌کنند. ما دنبال گزینه‌ای هستیم که این استدلال را تقویت و تأیید کند. گزینه (۴) به خوبی این کار را کرده است. گزینه (۱) تا حدودی در راستای تضعیف است. گزینه (۲) هم متن را تقویت نمی‌کند و گزینه (۳) هم کاملاً بی‌ربط با خواسته سؤال است.

۱۱- گزینه ۴: در متن اشاره شده که این افراد به علت دقت زیاد و نگرانی شدید از اشتباه کردن بسیار کند هستند، دائماً دوباره کاری می‌کنند تا خیالشان راحت شود و دچار خستگی و افت اعتمادبه‌نفس هستند و به همه این دلایل در پایان نتیجه‌گیری شده که از دست دادن موقعیت‌های مناسب در زندگی از جمله عوارض کمال‌گرایی است. با این توصیف از متن، بهترین گزینه، گزینه (۴) است.

گزینه‌های (۱) و (۲) را نمی‌توان از متن استنباط نمود. آنچه در گزینه (۳) آمده به‌صورت جزئی در متن به‌عنوان نشانه‌های کمال‌گرایی آمده است (هر چند صریح هم اشاره نشده است)، اما در سؤالاتی که طراح در صورت سؤال دنبال گزینه بهتر است باید حواستان جمع باشد. گزینه (۴) با توجه به متن، توصیف کامل تر و منطقی‌تری از یک کمال‌گراست.

۱۲- گزینه ۳: این نوع سؤالات که بعضاً ممکن است سلیقه‌ای هم باشد، باید با احتیاط بیشتری پاسخ داده شوند. از لحاظ منطقی گزینه (۳) نسبت به سایر گزینه‌ها معقول‌تر به نظر می‌رسد. کلید سازمان‌سنجش هم همین گزینه بوده است. شوخی کردن و کنجکاوی می‌تواند گزینه (۳) را نسبت به سایر گزینه‌ها جدی‌تر کند. در واقع باید دو کلمه‌ی شوخی کردن و کنجکاوی کردن را در پایان متن جدی بگیریم تا بتوانیم بهترین گزینه را انتخاب کنیم. مثلاً از روی کنجکاوی و یا شوخی، تعجب کردن بی‌معنی است!! با وجود این، نظرم این است سؤال خوبی برای طرح در آزمون دکتری نیست!

PART A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

31- When ..... for the finest, freshest ingredients, always purchase organic meats, vegetables, and condiments when possible.

- 1) to shop   2) it is shopped   3) are shopping   4) shopping

32- Knowing that we have left the world ..... it is the essence of self-worth and real happiness.

- 1) is a little better than you found in   2) a little better than we found
3) you found in a little better than   4) where you find a little better than

33- The longest hiccup on record was by an American farmer ..... persisted from 1922 to 1987.

- 1) whose hiccup   2) that his hiccup   3) with hiccup   4) who hiccupped

34- Everyone has his or her own mode, ... one wants to meditate in order to be dynamic and transformed in the Divine Force one needs to be diligent and sincere.

- 1) although   2) however when   3) but if   4) despite the fact

35- Research in the field of linguistics has shown that the higher up the social or management ladder a person is, ... to communicate in words and phrases.

- 1) better able he is   2) the better able he is   3) he is better able   4) he has better ability

36- Those kinds of dreams, ..., are the most potent source of motivation I know.

- 1) with purposeful energy to fill their minds
2) those with purposeful energy fill their minds
3) the dreams that fill their minds with purposeful energy
4) that are the dreams to fill their minds with purposeful energy

37- Suppose, for example, that an internal report of a large company becomes public, and it states that the average employee arrives late for work .....

- 1) 5.3 percents of times   2) with 5.3 percentage of time
3) 5.3 percent of the time   4) for 5.3 percentage of time

38- Children don't need to have a lot of money spent on them. What they do need is priceless: your time, patience, ...

- 1) to have comfort and to be loved   2) have comfort and love
3) comfort and to be loved   4) comfort and love

PART B: Vocabulary

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

39- When I offered my witty friend a piece of bubble gum, he shook his head and said, "Bubble gum is something I ....., not chew".

- 1) eschew   2) spew   3) skew   4) withdrew

40- Although she had received an invitation, Patty was unable to attend the ..... of the new governor.

- 1) appointment   2) inauguration   3) ritual   4) registration

41- Trying to generalize about postmodern literature is not only difficult but also foolish because this work ..... many different styles and elements.

- 1) inspires   2) deserves   3) foretells   4) encompasses

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۴» هنگام خرید محصولات خوب و تازه، همیشه به دنبال خرید گوشت، سبزی و ادویه‌جات طبیعی باشید. توضیح گرامری: اول جمله از when استفاده شده است، یعنی ما یک گزاره قیدی داریم. گزاره قیدی نوعی گزاره وابسته است که باید به یک گزاره مستقل بچسبد. ضمناً گزاره مستقل و گزاره وابسته باید فعل و فاعل خودشان را داشته باشند. درست می‌گوییم؟ پس بیایید هر گزاره را جداگانه بررسی کنیم. با گزاره مستقل شروع می‌کنیم. فعل این گزاره purchase و فاعل آن هم you است، اما چون جمله حالت امری دارد فاعل you حذف شده است. پس گزاره مستقل ما کامل است. حالا نوبت گزاره وابسته است. دوباره باید فاعل و فعل داشته باشیم. خب فعل ما shop است؛ اما گزینه‌های (۱) و (۳) فاعل ندارند؛ پس هر دو حذف می‌شوند. گزینه (۲) هم حذف می‌شود، چون فاعل اینجا باید you باشد نه it. بنابراین فقط گزینه (۴) صحیح است؛ اما چرا این گزینه صحیح است با اینکه فاعل ندارد؟ چون داریم:

When you shop for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

خب حالا چون فاعل هر دو گزاره ما یکی است؛ یعنی چون فاعل هر دو you است، فاعل مشترک را از گزاره وابسته حذف می‌کنیم و به فعل جمله ing می‌دهیم؛ یعنی به صورت زیر:

When shopping for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

۳۲- گزینه «۲» اینکه بدانیم جهانی که الان در اختیار ماست بهتر از زمان کشف آن بوده است، اساس و جوهر خودارزشی و خوشبختی واقعی است. توضیح گرامری: با توجه به مفهوم جمله گزینه (۲) بهترین جواب است.

۳۳- گزینه «۱» طولانی‌ترین سکسکه تاریخ به یک کشاورز آمریکایی برمی‌گردد که سکسکه وی از ۱۹۲۲ تا ۱۹۸۷ ادامه یافت.

توضیح گرامری: خب اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم و معنی جمله را بدانیم، می‌بینیم با ضمائر موصولی و گزاره وصفی سروکار داریم. در این تست، مرجع جمله American farmer است و بعد جای خالی هم که فعل آمده؛ پس گزینه (۴) حذف شده چون فعل hiccupped اضافه است. گزینه (۳) هم حذف می‌شود چون باید persist را به صورت persisting به کار ببریم. فقط گزینه (۱) صحیح است که در اینجا whose ضمیر موصولی است که قبل و بعد از آن باید اسم بیاید.

۳۴- گزینه «۳» هر کس سبک مختص خودش را دارد اما اگر شخصی می‌خواهد پرتکاپو باشد و نیروی الهی داشته باشد، باید سخت‌کوش و صادق باشد. توضیح گرامری: گزینه‌ها را ببینید. حروف ربط وابسته‌ساز داریم. در تست‌های این مدلی باید جمله را ترجمه کنیم، چون ترجمه در چنین مواردی بهترین تکنیک است. با توجه به معنی جمله but if بهترین گزینه است.

۳۵- گزینه «۲» تحقیق در زمینه زبان‌شناسی نشان داده است که هرچه شأن اجتماعی و مدیریتی یک فرد بالاتر باشد، بهتر می‌تواند واژه‌ها و عبارات را بیان کند. توضیح گرامری: از الگوی زیر در این تست استفاده شده است:

the + صفت تفضیلی + ... , the + صفت تفضیلی + ... ⇒ ... the higher up ..... , the better able he is .....

۳۶- گزینه «۳» این نوع رویاها، یعنی رویاهایی که به ذهن آنها انرژی می‌دهند، مهم‌ترین منشأ انگیزشی هستند که من می‌شناسم. توضیح گرامری: اول از همه اینکه that بعد از کما کاربرد ندارد؛ پس گزینه (۴) نادرست است. حالا باید گزاره مستقل این جمله را پیدا کنیم. همانطور که در متن درس هم گفتیم هر جمله باید یک گزاره مستقل و به عبارت ساده‌تر یک فعل داشته باشد، پس باید ببینیم گزاره مستقل ما فعل دارد یا نه. می‌بینید که فعل دارد و فعل آن هم are است. پس گزینه (۲) هم نادرست است چون fill نادرست است؛ اگر طراح می‌گفت that fill، آن وقت می‌توانستیم این گزینه را بررسی کنیم ولی اینجا چنین چیزی نگفته است. گزینه (۱) هم که بی‌معنی است. پس فقط گزینه (۳) جواب صحیح است.

۳۷- گزینه «۳» مثلاً فرض کنید که گزارشی از یک شرکت بزرگ علنی می‌شود و می‌گوید که کارمندان ۵/۳ درصد اوقات دیر سر کار می‌رسند. توضیح گرامری: اول از همه اینکه بعد از عدد، percent استفاده می‌کنیم نه percentage. پس گزینه‌های (۲) و (۴) اشتباه هستند. ضمناً بعد از عدد حالا هر عددی که باشد، percent به کار می‌رود نه percents.

۳۸- گزینه «۴» نیازی نیست پول زیادی صرف بچه‌ها شود. چیزی که آنها به آن نیاز دارند قیمت چندانی ندارد و شامل وقت، صبوری، آرامش و عشق و محبت می‌باشد.

توضیح گرامری: یک توالی داریم؛ پس اولین کاری که باید انجام دهیم این است که اجزا و عناصر توالی جمله ما، موازی باشند. دو عنصر اول توالی، اسم هستند؛ پس باید بقیه اجزا و عناصر توالی هم اسم باشند: ..... your time, patience, comfort and love.

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following two passages and select the choice (1), (2), (3), or (4) that best answers each question. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1:

As researchers on aging noted in a position statement this past May, no treatment on the market today has been proved to slow human aging – the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older. But one intervention, consumption of a low – caloric yet nutritionally balanced diet, works incredibly well in a broad range of animals, increasing longevity and prolonging good health. Those findings suggest that caloric restriction could delay aging in humans, too.

Unfortunately, for maximum benefit, people would probably have to reduce their caloric intake by roughly 30 percent, equivalent to dropping from 2,500 calories a day to 1,750. Few mortals could stick to that harsh a regimen, especially for years on end. But what if someone could create a pill that mimicked the physiological effects of eating less without actually forcing people to go hungry? Could such a caloric- restriction mimetic, as we call it, enable people to stay healthy longer, postponing age – related disorders (such as diabetes, atherosclerosis, heart diseases and cancer) until very late in life?

We first posed this question in the mid- 1990s, after we came upon a chemical agent that, in rodents, seemed to reproduce many of caloric restriction’s benefits. Since then, we and others have been searching for a compound that would safely achieve the same feat in people. We have not succeeded yet, but our failures have been informative and have fanned hope that caloric restriction, or CR, mimetics can indeed be developed eventually.

 51-Which of the following best describes the organization of the passage?

- 1) A problem is posed and a solution is offered.
- 2) Two opposing points of view are presented and evaluated.
- 3) The results of recent research are introduced and summarized.
- 4) A hypothesis is advanced, and two answers are provided and then challenged.

 52-What is the purpose of the inclusion of the following statement in paragraph 1?

“the buildup of molecular and cellular damage that increases vulnerability to infirmity as we grow older.”

- 1) Making an appeal to authority
- 2) Disputing a commonly held view
- 3) Confirmation of a claim
- 4) Definition of a term

 53-Which of the following best describes the author’s attitude to the possibility of humans being able to live on a diet of 1,750 calories a day on a permanent basis?

- 1) Limited denial
- 2) Highly skeptical
- 3) Tentative acceptance
- 4) Enthusiastic and supportive

 54-Which of the following is TRUE about CR mimetic, according to the passage?

- 1) It would make ever-lasting youth possible.
- 2) It would enable people to eat a lot without becoming obese.
- 3) It may come into existence for human use some time in the future.
- 4) It has yet to be endorsed by the medical community for use by humans.

 55-The word “feat” in paragraph 3 could best be replaced by which of the words or phrases in the same paragraph?

- 1) caloric restriction’s benefits
- 2) compound
- 3) chemical agent
- 4) hope

Passage 2:

Radicals in their time, early impressionists violated the rule of academic painting. They constructed their pictures from freely brushed colors that took precedence over lines and contours, following the example of painters such as Eugene Delacroix and J. M. W. Turner. They also painted realistic scenes of modern life, and often painted outdoors. Previously, still lifes and portraits as well as landscapes were usually painted in a studio. The impressionists found that they could capture the momentary and transient effects of sunlight by painting outdoors or *en plein air*. They portrayed overall visual effects instead of details, and used short “broken” brush strokes of mixed and pure unmixed color – not blended smoothly or shaded, as was customary – to achieve an effect of intense color vibration.

Impressionism emerged in France at the same time that a number of other painters, including the Italian artists known as the Macchiaioli were also exploring *plein-air* painting. The impressionists, however, developed new techniques specific to the style. Encompassing what its adherents argued was a different way of seeing, it is an art of immediacy and movement, of candid poses and compositions, of the play of light expressed in a bright and varied use of color.

The public, at first hostile, gradually came to believe that the Impressionists had captured a fresh and original vision, even if the art critics and art establishment disapproved of the new style. By recreating the sensation in the eye that views the subject, rather than delineating the details of the subject, and by creating a welter of techniques, Impressionism is a precursor of various painting styles, including Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism.

56- What does the passage mainly discuss?

- 1) The origin of early Impressionists
- 2) Features of Impressionistic paintings
- 3) Basic rules of paintings to which Impressionists remained loyal
- 4) How Impressionism in painting emerged, evolved and reached maturity

57- All of the following are stated in the passage about early Impressionists except that they .....

- 1) attempted to paint scenes of modern life in a realistic fashion
- 2) were influenced by Eugene Delacroix and J. M. W. Turner
- 3) deliberately breached the rules of academic painting
- 4) emphasized lines and contours in their works

58- It can be understood from the passage that the Macchiaioli .....

- 1) were interested in outdoor painting
- 2) made a contribution to the advent of Impressionism
- 3) followed the style of Impressionism without their own knowing
- 4) were Italian artists cognizant of the artistic developments going on in France at that time

59- Which of the following best describes the common people’s early attitude towards Impressionism?

- 1) Suspicion
- 2) Amusement
- 3) Disapproval
- 4) Indifference

60- The passage provides sufficient information to answer which of the following questions?

- 1) What is the main commonality between impressionism and such styles as Neo- Impressionism, Post-Impressionism, Fauvism, and Cubism?
- 2) Why did the adherents of Impressionism claim that they offered a candid representation of the real world?
- 3) Why did some painters choose to paint still lifes, portraits, and landscapes in a studio?
- 4) What made impressionists distinct from Italian artists known as the Macchiaioli?

۴۷- گزینه «۱» اینکه او از صخره‌نوردی می‌ترسید از عزم و اراده وی برای پیوستن به دوستانش جهت انجام صخره‌نوردی کم نکرد. (۱) کاستن، کم کردن (۲) تحت تأثیر قرار دادن (۳) افشا کردن (۴) مورد تردید قرار دادن، بحث کردن

۴۸- گزینه «۳» با اینکه سرپرست من دوست داشت خودش را یک فرد با ذهن باز قلمداد کند، فردی متعصب و کوتاه فکر بود و همیشه دوست داشت حرف آخر، حرف خودش باشد.

(۱) بی تفاوت (۲) عملی، واقع‌گرایانه (۳) متعصب، کوتاه فکر، خشک (۴) حسود

۴۹- گزینه «۲» آن محققان که علاقه‌ای به پذیرش خطای خود نداشتند، سعی کردند مطالعه خود را با داده‌های بیشتری که از منابع نامعلوم به دست آمده بود حمایت کنند.

(۱) رد کردن (۲) حمایت کردن، تقویت کردن (۳) جلوگیری کردن، مانع شدن (۴) سازش کردن، به خطر انداختن

۵۰- گزینه «۴» گرچه نویسنده رمان «ادام بید» آن را به عنوان یک رمان واقعی معرفی می‌کند، هیچ‌یک از گفتگوهای واقعی داستان «ایموس بارتون» در آن وجود ندارد.

(۱) مجزا، مشخص (۲) شاد، دلشاد (۳) غیرمعمولی، نامرسوم (۴) واقعی، واقع‌گرایانه

بخش سوم: درک مطلب

دو متن زیر را بخوانید و از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) گزینه‌ای را انتخاب کنید که برای هر سؤال بهترین پاسخ باشد. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

متن ۱:

همانطور که محققان در زمینه پیری در ماه می اعلام نمودند، هیچ درمانی در بازار وجود ندارد که فرایند پیری بشر (یعنی افزایش آسیب سلولی و مولکولی برای افزایش آسیب‌پذیری در مقابل دردهای بزرگسالی) را کاهش دهد. اما به نظر می‌رسد یک راه، یعنی مصرف غذای کم کالری و متعادل که می‌تواند در بسیاری از حیوانات باعث افزایش طول عمر و سلامتی خوب شود، راهی جوابگو است. این یافته‌ها حاکی از این است که محدودسازی کالری می‌تواند فرایند پیری انسان را به عقب بیاورد.

متأسفانه، مردم باید جهت برخورداری از بیشترین مزایا، کالری مصرفی خود را تا ۳۰ درصد کاهش دهند که این یعنی باید به جای دریافت ۲۵۰۰ کالری در روز ۱۷۵۰ کالری دریافت کنند. افراد کمی می‌توانند از چنین رژیم سختی پیروی کنند مخصوصاً برای سال‌های پایانی. اما آیا قرصی هست که بتواند اثر فیزیولوژیکی کم خوردن را شبیه‌سازی کند بدون اینکه افراد را گرسنه سازد؟ آیا چنین قرص محدودکننده کالری می‌تواند مردم را قادر سازد سالم‌تر بمانند و اختلالات مرتبط با سن را تا سن بالاتری به تعویق بیاورد؟

ما در ابتدا این سؤال را در اواسط دهه ۱۹۹۰ مطرح کردیم یعنی درست بعد زمانی که متوجه شدیم یک عامل شیمیایی در جوندگان دارای مزیت محدودسازی کالری است. از آن زمان به بعد ما و سایر افراد به دنبال ترکیبی بوده‌ایم که همین شاهکار را در انسان انجام دهد. هنوز در دستیابی به چنین ترکیبی موفقیتی نداشته‌ایم؛ اما ناکامی‌های ما آموزنده بوده و این امید را به وجود آورده که داروی محدودسازی کالری یا CR نهایتاً روزی ساخته خواهد شد.

۵۱- گزینه «۱» صورت سؤال در مورد چیدمان و سازمان‌دهی اطلاعات متن از ما پرسیده است که به نظر می‌آید گزینه (۱) بهترین جواب باشد. در این متن نویسنده در پاراگراف اول مشکلی به نام «پیری» را مطرح می‌کند و در همان پاراگراف و پاراگراف‌های بعدی راه حلی برای این مشکل «محدود ساختن کالری دریافتی» مطرح می‌کند.

۵۲- گزینه «۴» در واقع این جمله تعریفی از عبارت «پیری» است.

۵۳- گزینه «۲» نویسنده در پاراگراف دوم می‌گوید که داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز، رژیم بسیار دشواری است که افراد کمی می‌توانند آن را دنبال کنند. در نتیجه گزینه‌های (۳) و (۴) نمی‌توانند پاسخ صحیح باشند. گزینه (۱) تاحدی فریبنده است اما این گزینه هم نمی‌تواند پاسخ صحیح باشد چون نویسنده ایده داشتن یک رژیم غذایی با ۱۷۵۰ کالری در روز را تقریباً غیرممکن می‌داند. در نتیجه «بسیار مخالف و مشکوک» گزینه بهتری از «رد محدود» است.

۵۴- گزینه «۳» طبق پاراگراف دوم، قرص‌های محدودکننده کالری (caloric restriction mimetic) نوعی قرص هستند که می‌توانند کالری دریافتی را محدود کنند بدون اینکه باعث شوند مصرف‌کننده احساس گرسنگی کند. طبق پاراگراف سوم، تلاش برای ساخت چنین قرص‌هایی هنوز موفقیت‌آمیز نبوده. اما نویسنده معتقد است که این شکست‌ها informative هستند و این امید را در دل محققان زنده کرده‌اند که روزی چنین رویایی به واقعیت تبدیل خواهد شد. در نتیجه گزینه (۳) صحیح است.

۵۵- گزینه «۱» صورت سؤال از ما خواسته تا ببینیم واژه feat (به معنی شاهکار) به کدام عبارت در متن برمی‌گردد که caloric restriction می‌باشد.

متن ۲:

نخستین امپرسیونیست‌ها که در زمان خود افراط‌گرا بودند، قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند. آنها نخستین تصاویر خود را با رنگ‌های آزادانه نواخته شده (freely brushed colors) می‌کشیدند که نسبت به خطوط و برجستگی (lines and contours) اولویت داشتند. همچنین پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکرویکس و ترنر بودند. آنها همچنین صحنه‌ها و مناظری واقع‌بینانه از زندگی مدرن رسم می‌کردند و اغلب در فضای باز نقاشی می‌کردند. قبل از آن، پورترها و منظره‌ها معمولاً در داخل استادیوها نقاشی می‌شدند. اما امپرسیونیست‌ها معتقد بودند می‌توانند اثر زودگذر و موقتی نور خورشید را با نقاشی در فضای آزاد ترسیم کنند. آنها به جای پرداختن به جزئیات، اثرات کلی را نقاشی می‌کردند و از ضربات «شکسته» و کوتاه قلم مو آغشته به رنگ‌های خالص و نامخلوط - نه مخلوط ملایم یا سایه‌دار که مرسوم بود - برای دستیابی به ارتعاش شدید رنگ استفاده می‌کردند.

سبک امپرسیونیست در همان زمان که یک سری از نقاشان از قبیل نقاشان ایتالیایی معروف به جنبش ماکیاپولی نقاشی در فضای باز (plein-air) را تجربه می‌کردند، در فرانسه پدید آمد. با این حال امپرسیونیست‌ها فوننی را ساختند که مختص سبک خودشان بود. این سبک که بنا به ادعای طرفدارانش شامل سبکی متفاوت از دیدن است، هنری از حرکت و فوریت، ترکیبات و ژست‌های رک و نمایش نور با استفاده از رنگ روشن و متنوع است. مردم که در ابتدا مخالف این سبک بودند، به تدریج به این باور رسیدند که امپرسیونیست‌ها دید اصلی و تمددیافته‌ای را ترسیم می‌کنند حتی اگر منتقدین هنر مخالف این سبک جدید باشند. سبک امپرسیونیسم با شورآفرینی در نگریستن به خود موضوع به جای ترسیم جزئیات موضوع و با ایجاد تکنیک‌های زیاد، پیشگام یک سری سبک نقاشی دیگر از قبیل نئوامپرسیونیسم، پست امپرسیونیسم، فوویسم و کوبیسم است.

۵۶- گزینه «۲» متن در مورد ویژگی‌های نقاشی‌های سبک امپرسیونیسم بحث می‌کند.

۵۷- گزینه «۴» طبق پاراگراف اول متن، امپرسیونیست‌ها قوانین نقاشی آکادمیک را نقض کردند (علت صحیح بودن گزینه ۳)، پیرو نقاشانی چون یوجین دلاکرویکس و ترنر بودند (علت درست بودن گزینه ۲) و نهایتاً سعی نمودند زندگی و حیات را به صورت واقع‌بینانه نقاشی کنند (علت صحیح بودن گزینه ۱). در نتیجه فقط گزینه (۴) جواب این سؤال است که طبق پاراگراف اول، در سبک امپرسیونیسم brushed colors مهمتر از lines and contours هستند.

۵۸- گزینه «۱» در پاراگراف دوم، تنها چیزی که در مورد Macchiaioli گفته شده این است که یک سری هنرمند ایتالیایی بودند که سبک نقاشی plein air (یا سبک نقاشی در هوای آزاد) را مورد بررسی قرار دادند. در نتیجه گزینه (۱) صحیح است. همچنین در این پاراگراف گفته شده که ظهور امپرسیونیسم با علاقه این گروه به این سبک همزمان بود.

۵۹- گزینه «۳» طبق پاراگراف سوم، مردم در ابتدا با سبک امپرسیونیسم مخالف بودند. دقت داشته باشید که برای پاسخگویی به این سؤال باید معنی واژه hostile را بدانید. این واژه به معنی ضد، مخالف است.

۶۰- گزینه «۴» طبق پاراگراف دوم، آنچه که بین سبک امپرسیونیسم و ماکیاپولی تمایز ایجاد می‌کرد این است که با اینکه یک سری شباهت‌ها داشتند، سبک امپرسیونیسم فوننی داشت که فقط مختص سبک خود بودند.

بخش دوم: استدلال منطقی

■ **راهنمایی:** برای پاسخگویی به سؤال‌های این بخش، لازم است فقط موقعیتی را که در هر سؤال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه‌های را که فکر می‌کنید پاسخ مناسب‌تری برای آن سؤال است، انتخاب کنید. هر سؤال را با دقت بخوانید و با توجه به مطالب مطرح شده در هر سؤال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح‌تر به نظر می‌رسد، انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

۹- به نظر می‌رسد والدین انگیزه دارند تا فرزندان خود را به بهترین وجه، برای جهانی که احتمالاً در آن باید مستقلانه زندگی کنند، آماده نمایند. آنچه در یک فرهنگ کار می‌کند، لزوماً در فرهنگ دیگر نمی‌تواند خوب باشد؛ اما هر چه دنیای ما به هم پیوند می‌خورد، این تنوع رویکردهای فرزندپروری، ممکن است کاهش یابد. در حقیقت، بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته، فردگراتر شده‌اند و این تحول، در کشورهایی که بیشترین توسعه اقتصادی را تجربه کرده‌اند، بارزتر است. کدام مورد زیر را نمی‌توان به درستی، از متن فوق، استنباط کرد؟

- ۱) نحوه فرزندپروری، تحت تأثیر فرهنگ جامعه مربوطه قرار دارد.
- ۲) به نظر می‌رسد که میان فردگرایی و توسعه اقتصادی، نوعی همبستگی وجود دارد.
- ۳) با تحولات اقتصادی، فرایند فرزندپروری نیز به شکل آرمانی خود، نزدیک‌تر می‌شود.
- ۴) ویژگی‌های فرزندپروری در هر جامعه‌ای، در طول زمان، ممکن است دچار تغییر شود.

۱۰- در حالی که گه‌گاه مقالاتی در تکذیب گرم شدن کره زمین چاپ می‌شوند، دانشمندان ۱۰ عامل مهم که گرم شدن کره زمین را اثبات می‌کند، به‌عنوان عوامل غیرقابل‌انکار این پدیده اعلام کردند. دانشمندان، بدون اشاره به عامل اصلی این پدیده، اعلام کردند شکی وجود ندارد که زمین از سال ۱۹۸۰ تاکنون، بیشتر از حد انتظار، گرم شده است. این گزارش می‌تواند تأییدی بر بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل باشد که در سال ۱۹۹۷ اعلام کرد به احتمال ۹۰ درصد، این پدیده در حال وقوع است و باید همه کشورها دست به‌دست هم دهند و آن را متوقف سازند. کدام مورد، فرض مستتر در بیانیه مجمع بین‌الدول تغییر اقلیم سازمان ملل است؟

- ۱) برای پدیده گرمایش زمین، راه‌حل وجود دارد.
- ۲) هر مشکل جهانی، تنها راه‌حلی جهانی دارد.
- ۳) کشور یا کشورهای خاصی را نباید مسئول گرمایش زمین دانست.
- ۴) یافتن علت وقوع گرم شدن زمین، در صورت همکاری جمعی، کاری شدنی است.

۱۱- متصدیان پارک «بهار»، به‌منظور افزایش جذابیت و جلب افراد بیشتر به پارک، اقدام به سرمایه‌گذاری جهت ایجاد زمین بازی بزرگی برای کودکان کردند و بخشی از محل مخصوص پیاده‌روی پارک را به آن اختصاص دادند. اندکی پس از اجرای پروژه مذکور، تعداد مراجعین به این پارک کاهش یافت که از این بابت، دکه‌ها و فروشگاه‌های کوچک داخل پارک نیز متضرر شدند. کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، تناقض ظاهری موجود در متن را مرتفع می‌سازد؟

- ۱) در محلی که پارک بهار قرار دارد، تفرجگاه‌های دیگری نیز وجود دارد که خانواده‌ها برای گذران اوقات فراغت خود، آنها را به پارک ترجیح می‌دهند.
- ۲) پارک بهار در یک شهرک بازنشستگان قرار دارد که کودکان کمی در آنجا زندگی می‌کنند و مردم شهرک از پارک، جهت جمع شدن دور هم و پیاده‌روی استفاده می‌کنند.
- ۳) از قدیم‌الایام، آخر هر هفته، مسابقه‌های مختلفی از جمله مسابقه دو و پیاده‌روی در پارک بهار، برگزار می‌شود تا مردم را به ورزش روزانه عادت دهد.
- ۴) در چند سال اخیر، پارک بهار تنها پارکی نبوده و نیست که با اجرای پروژه‌های نوآورانه و مردم‌پسند، سعی در جذب مخاطب کرده است.

۱۲- هوا وزن دارد و به هر چیزی، فشار وارد می‌کند. بعضی بالن‌ها را با گاز هلیوم پر می‌کنند، چون هلیوم از هوا سبک‌تر است. بنابراین، اگر یک بالن را که از گاز هلیوم پر شده رها کنیم، به سرعت بالا می‌رود و سپس، ناگهان می‌ترکد. وقتی بالن بالا می‌رود، به سمت جاهایی حرکت می‌کند که فشار هوای کمتری دارد. در این حال، گاز داخل بالن در مقایسه با هوا، با قدرت بیشتری به دیواره‌های داخلی بالن فشار می‌آورد و سعی می‌کند، از بالن خارج شود. به این ترتیب، بالن ..... .

کدام مورد، به منطقی‌ترین وجه، جای خالی در متن را کامل می‌کند؟

- ۱) راهی غیر از رسیدن به تعادل ندارد
- ۲) کم‌کم باد می‌کند و بالاخره می‌ترکد
- ۳) نیز از کنترل خارج می‌شود
- ۴) از اوج گرفتن باز می‌ایستد

۱۳- به‌تنهایی نمی‌شود خواب دیدن خود را تحت کنترل درآوریم. اما به‌تازگی روان‌شناسان توانسته‌اند کابوس‌های وحشتناک را مهار و آنها را درمان کنند. در این روش، روان‌شناس از بیمار می‌خواهد وقتی کابوس می‌بیند، به تماشای آن ادامه دهد و تلاش کند آن را به هر آنچه دوست دارد، تغییر دهد. نتایج یک آزمایش انجام‌شده در این زمینه، از موفقیت ۷۰ درصدی این روش، پس از یک دوره درمان دو تا چهار هفته‌ای حکایت دارد. کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را زیر سؤال می‌برد؟

- ۱) آزمایش مورد اشاره در متن، توان کنترل رویاهای معمولی را نیز باید لحاظ کند.
- ۲) فرد یا افرادی که در آزمایش شرکت کردند، به درمانگر خود، اطمینان کامل داشتند.
- ۳) وقتی بیماران، به درستی یک روش درمانی باور داشته باشند، فارغ از آنکه آن روش چه باشد، بر بیماری‌شان غلبه می‌کنند.
- ۴) پایایی نتایج هر آزمایش در حوزه روان‌شناسی، با تکرار چندباره آن در شرایط یکسان مشخص می‌شود.

کله ۱۴- ما از همه مشتریان یک شعبه فروشگاه زنجیره‌ای خود نظرسنجی کردیم و همه آنها موافق بودند که شبانه‌روزی بودن فروشگاه، ایده بسیار خوبی است. لازم است هر چه سریع‌تر، برنامه‌ای برای ۲۴ ساعته کردن تمام شعب فروشگاه بریزیم. خطای استدلالی متن فوق، کدام است؟

- (۱) تعبیر رابطه همبستگی به رابطه علت و معلول
(۲) معلول را قبل از علت گذاشتن
(۳) تعمیم نابه‌جا
(۴) قیاس

کله ۱۵- شمارش از چپ، میان انسان‌ها رواج دارد و حتی در زبانی مانند زبان فارسی، که از سمت راست نوشته و خوانده می‌شود، نوشتن اعداد متفاوت بوده و از چپ به راست است. دانشمندان مدعی‌اند که انسان‌ها و حیوانات، به‌صورت غریزی، از سمت چپ به راست شمارش می‌کنند، زیرا نیمکره راست مغز که اطلاعات را پردازش می‌کند، انجام فعالیت‌های بصری را به‌عهده دارد. از این‌رو، این‌طور به‌نظر می‌رسد که رفتار شمارش اعداد از سمت چپ، بیشتر رفتاری غریزی باشد تا اکتسابی.

کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، ادعای متن را به بهترین وجه تقویت می‌کند؟

- (۱) تلاش‌های مکرر در عادت دادن افراد به شمارش از سمت راست، بی‌فایده بوده است.
(۲) بسیاری از رفتارهایی که در انسان غریزی هستند، در حیوانات نیز کاملاً غریزی هستند.
(۳) امروزه به کمک فناوری‌های جدید، می‌توان تأثیر فعالیت‌های مغزی در تعیین رفتار موجودات را توضیح علمی داد.
(۴) در شرایطی که افراد در حین دیدن یک فیلم آموزشی باید نکته‌برداری کنند، آنان از اعداد برای نشان دادن ترتیب اهمیت نکات یادداشتی استفاده می‌کنند.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ **راهنمایی:** در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

۶ نفر به اسامی A, B, C, D, E و F که سه‌تای آنها مرد و سه تا زن هستند به یک مرکز مشاوره مراجعه می‌کنند. دوتا از مردها، همسر دوتا از زن‌ها هستند و دو نفر دیگر، هیچ نسبتی با هم ندارند، زوجین اول، زوجین دوم، مرد تنها و زن تنها (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق محدودیت‌های زیر، برای مشاوره در یکی از موارد «حقوقی»، «تحصیلی»، «شغلی» و «خانوادگی» نزد یکی از مشاوران این مرکز ارجاع داده می‌شوند.

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.
- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است، برای مشاوره‌ای، غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کرده‌اند.
- B که زن است، برای مشاوره شغلی مراجعه کرده است.

کله ۱۶- اگر D برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده باشد، A برای مشاوره در چه زمینه‌ای و همراه با چه کسی مراجعه کرده است؟
(۱) حقوقی - C (۲) تحصیلی - F (۳) تحصیلی - E (۴) خانوادگی - D

کله ۱۷- اگر F به‌تنهایی مراجعه کرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع، صحیح است؟
(۱) D، برای مشاوره خانوادگی مراجعه کرده است.
(۲) A، برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.
(۳) A، به‌تنهایی مراجعه کرده است.
(۴) D، شوهر C است.

کله ۱۸- اگر A، فردی باشد که به‌تنهایی مراجعه کرده است، جنسیت چند نفر از ۶ نفر مراجعه‌کننده، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟
(۱) ۶ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

کله ۱۹- اگر C شوهر D نباشد، کدام‌یک از افراد زیر، قطعاً مرد هستند؟
(۱) D و F (۲) C و F (۳) A و F (۴) D و A

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

پنج گوی A, B, C, D و E (نه لزوماً به ترتیب)، مطابق شکل زیر، درون یک حلقه بزرگ قرار گرفته‌اند. در مرحله اول، ابتدا گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت راست می‌گذاریم و پس از جابه‌جایی و متعادل شدن گوی‌ها، گوی وسط را برداشته و پشت آخرین گوی سمت چپ قرار می‌دهیم. کل این فرایند را یک بار دیگر، در مرحله دوم انجام می‌دهیم. اطلاعات زیر، موجود است:

• پس از مرحله اول و قبل از شروع مرحله دوم، E اولین گوی از سمت چپ بوده است.

• قبل از مرحله اول، گوی A هیچ‌کدام از دو گوی انتهایی نبوده است.

• پس از مرحله دوم، گوی C دقیقاً سمت راست و چسبیده به گوی A قرار گرفته است.

بخش دوم: استدلال منطقی

۹- گزینه «۳» سایر گزینه‌ها از متن نتیجه می‌شوند، به گزینه (۲) در آخر متن اشاره شده است. به گزینه (۱) در قسمت ابتدایی متن اشاره شده است. گزینه (۴) هم از متن استنباط می‌شود؛ آنجا که گفته است بیشتر کشورها طی ۵۰ سال گذشته فردگراتر شده‌اند.

۱۰- گزینه «۱» با توجه به نتیجه‌گیری آخر متن بیانیه سال ۱۹۹۷ که اشاره شده است «باید همه کشورها دست به دست هم دهند و گرمایش زمین را متوقف سازند» می‌توان استنباط کرد که نویسنده متن فرض کرده است برای پدیده گرمایش زمین راه‌حل وجود دارد. سایر گزینه‌ها نامربوط هستند و به هیچ وجه نمی‌توانند فرض نویسنده متن باشند.

۱۱- گزینه «۲» در سؤالات تناقض در متن باید دنبال گزینه‌ای باشیم که به طرفین تناقض لطمه‌ای وارد نکند و ضمناً تناقض را توجیه کند. واضح است گزینه (۲) به وضوح علت این تناقض را توضیح داده است؛ چراکه پارک بهار در جایی قرار دارد که بیشتر افراد بازنشسته قرار دارند و کودکان کمی ساکن شهرک هستند و طبیعی است که کم کردن از فضای پیاده‌روی (که معمولاً افراد بازنشسته از آن استفاده می‌کنند) و اختصاص آن به فضای بازی کودک، جمعیت ورودی به پارک را کاهش می‌دهد.

۱۲- گزینه «۲» با توجه به ابتدای متن که گفته شده اگر یک بالن را با گاز هلیوم پر کنیم به سرعت بالا می‌رود و سپس ناگهان می‌ترکد، لذا در قسمت پایانی بهترین جمله عبارت داده شده در گزینه (۲) است.

۱۳- گزینه «۴» در متن گفته شده است که نتایج یک آزمایش انجام شده موفقیت‌آمیز بوده است. واضح است گزینه (۴) برای زیر سؤال بردن این ادعا بهترین گزینه است؛ چراکه اشاره می‌کند در حوزه روانشناسی آزمایش‌ها به شرطی مورد تأیید است که **تکرار چندباره** داشته باشد (نه یک بار).

۱۴- گزینه «۳» از اینکه از یک فروشگاه به صورت شبانه‌روزی استقبال شده، نتیجه‌گیری شده است که از تمام فروشگاه‌های شعب دیگر هم استقبال خواهد شد. این یک تعمیم نابه‌جا است و خطای این استدلال می‌باشد.

۱۵- گزینه «۱» نتیجه‌گیری متن این است که «عمل شمارش اعداد از چپ به راست» عملی غریزی است نه اکتسابی. می‌خواهیم این جمله را تأیید و تقویت کنیم. بهترین گزینه جمله داده شده در گزینه (۱) است که تأکید می‌کند تلاش‌های مکرر در عادت دادن و آموزش افراد جهت شمارش اعداد از سمت راست بی‌فایده بوده است (در واقع هیچگونه اکتسابی از آموزش‌ها توسط افراد صورت نگرفته است).

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

با توجه به صورت سؤال، دو زوج و یک زن مجرد و یک مرد مجرد وجود دارد و مشاوره‌ی هر یک از زوجها و هریک از افراد مجرد متفاوت است. حال به تحلیل داده‌های ارائه شده می‌پردازیم:

- برای مشاوره حقوقی، C و همسرش که فردی غیر از A است، مراجعه کرده‌اند.

تحلیل: C متأهل و همسرش A نیست.

- E و شوهرش که فردی غیر از C و D است برای مشاوره‌ی غیر از مشاوره خانوادگی مراجعه کردند.

E زن و متأهل است، نوع مشاوره‌اش حقوقی نیست؛ زیرا همسر C نیست (شغلی نیز نیست با توجه به اطلاع بعدی) **نوع مشاوره: تحصیلی**

- B که زن است برای مشاوره‌ی شغلی مراجعه کرده است.

تحلیل: B زن و مجرد است زیرا تنها زوج موجود، زوج E و همسرش و C و همسرش هستند. از آنجایی که نوع مشاوره C و همسرش حقوقی و E نیز خود، زن است، بنابراین نمی‌تواند متأهل باشد.

۱۶- گزینه «۳» D مشاوره خانوادگی دریافت کرده است.

با توجه به تحلیل‌ها و فرض سؤال، D باید مجرد و مرد باشد.

B و D تنها افراد مجرد هستند و A باید متأهل و همسر یکی از افراد C و یا E باشد که با توجه به فرضیات نمی‌تواند همسر C باشد، بنابراین همسر E است و مشاوره‌ی تحصیلی دریافت کرده است.

۱۷- گزینه «۲» F مشاوره‌ی تنهایی انجام داده است.

تحلیل: F مجرد و مرد است. بنابراین افراد A و D متأهل باید باشند و A همسر C نیست، بنابراین همسر E است و برای مشاوره تحصیلی مراجعه کرده است.

۱۸- گزینه «۲» A فردی باشد که به تنهایی مراجعه کرده است:

A مجرد و مرد است.

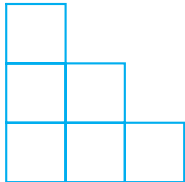
از قبل داریم: B زن است E زن است

از میان افراد باقی‌مانده F و D و C، تنها F می‌تواند همسر E باشد، بنابراین F نیز مرد است.

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

■ راهنمایی: در این بخش، توانایی تحلیلی شما مورد سنجش قرار می‌گیرد. سؤال‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ صحیح را در پاسخنامه علامت بزنید.
راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۱۶ تا ۱۹ پاسخ دهید.

شش بلوک سیمانی A، B، C، D، E و F توسط علی، محمد و حسین (نه لزوماً به ترتیب) که یکی از آنها فقط یک بلوک، یک نفر دو بلوک و یک نفر سه بلوک را حمل کرده‌اند، مطابق شکل زیر، طوری در سه ستون روی هم چیده شده‌اند که بلوک‌های هر ستون (دوتایی و سه‌تایی)، توسط افراد مختلف گذاشته شده‌اند.

- فردی که دو بلوک گذاشته است، نه محمد بوده است و نه بلوک‌های E و F، جزو آن بلوک‌ها بوده‌اند.
- بلوک B توسط علی، دقیقاً روی بلوک D که توسط محمد گذاشته شده، قرار گرفته است.
- بلوک A، دقیقاً روی یکی از دو بلوکی قرار گرفته که توسط یک نفر حمل شده است.
- بلوک F، تنها بلوک ستونش نیست.

۱۶- اگر بلوک B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته باشد، بلوک F را به‌طور قطع، چه کسی حمل کرده است؟

- (۱) علی (۲) محمد (۳) حسین (۴) نمی‌توان تعیین کرد.

۱۷- اگر بلوک A، زیر یک بلوک دیگر قرار داشته باشد، آن بلوک لزوماً کدام است؟

- (۱) F (۲) E (۳) D (۴) C

۱۸- اگر سه بلوک ردیف پایین (که با زمین در تماس هستند) را یک نفر گذاشته باشد، کدام مورد در خصوص بلوک A به‌طور قطع، صحیح است؟

- (۱) توسط کسی حمل شده است که سه بلوک حمل کرده است.
(۲) در بالاترین جای ممکن قرار گرفته است.
(۳) دقیقاً روی بلوک C قرار گرفته است.
(۴) زیر بلوک F قرار گرفته است.

۱۹- اگر بلوک E را حسین حمل کرده باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) فردی که سه بلوک حمل کرده، محمد است.
(۲) حسین فقط یک بلوک حمل کرده است.
(۳) بلوک A توسط محمد حمل شده است.
(۴) بلوک F را حسین حمل کرده است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

از چهار نفر افراد یک خانواده به اسامی A، B، C و D با سنین متفاوت، یک نفر هر دو دُز واکسن کرونا را دریافت کرده، دو نفر فقط دُز اول و یک نفر هیچ دُزی را دریافت نکرده است. اطلاعات زیر در این خصوص موجود است.

- فردی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است، نه B است و نه بزرگ‌ترین فرد خانواده.
- B، نه فردی است که هیچ دُزی از واکسن را نزده و نه از D کوچک‌تر است.
- C با اینکه از A کوچک‌تر است، ولی نسبت به وی، یک دُز بیشتر زده است.

۲۰- اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز از واکسن کرونا را دریافت کرده باشد، کدام فرد به‌طور قطع، هر دو دُز واکسن را دریافت کرده است؟

- (۱) نفر دوم از لحاظ سن (۲) D (۳) C (۴) A

۲۱- اگر کسی که هر دو دُز واکسن را دریافت کرده، از D جوان‌تر باشد، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح است؟

- (۱) D، هیچ دُزی از واکسن را دریافت نکرده است.
(۲) پیرترین فرد، هیچ دُزی را دریافت نکرده است.
(۳) A از B، تعداد دُز بیشتری دریافت کرده است.
(۴) C، فقط یک دُز واکسن را دریافت کرده است.

۲۲- اگر C از B بزرگ‌تر باشد، چند نفر از افراد خانواده، تعداد دُز واکسنی که دریافت کرده‌اند، به‌طور قطع مشخص می‌شود؟

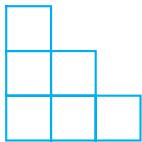
- (۱) ۴ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) صفر

۲۳- اگر جوان‌ترین فرد، هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، کدام مورد زیر، به‌طور قطع مشخص نمی‌شود؟

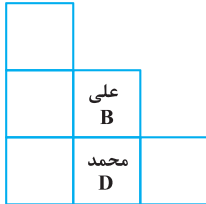
- (۱) نام فردی که هر دو دُز واکسن را زده است.
(۲) تعداد دُزهایی که به A تزریق شده است.
(۳) نام جوان‌ترین فرد خانواده
(۴) نام پیرترین فرد خانواده

بخش سوم: سؤالات تحلیلی

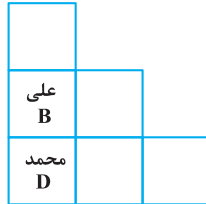
■ برای پاسخ به سؤالات ۱۶ تا ۱۹ ابتدا اطلاعات داده شده را خلاصه می‌کنیم. شش بلوک سیمانی E, D, C, B, A و F داریم که علی، محمد و حسین آن‌ها را قرار داده‌اند. یکی از آن‌ها یک بلوک، دیگری دو تا و نفر سوم، سه تا را روی هم قرار داده است (البته نمی‌دانیم کدامشان!). حالا سراغ اطلاعات صورت سؤال می‌رویم.

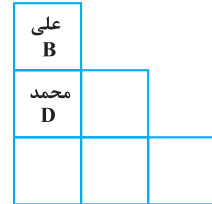
از اطلاع اول می‌دانیم که **محمد** یا **یک بلوک** گذاشته یا **سه بلوک** و شخصی که دو بلوک گذاشته بلوک‌های E و F را نگذاشته است. وقتی به اطلاع دوم می‌رسیم می‌دانیم علی بلوک B و محمد بلوک D را گذاشته است. علی بلوک B را دقیقاً روی بلوک D که محمد گذاشته قرار داده است، پس سه حالت زیر قابل تصور است.

(ج)

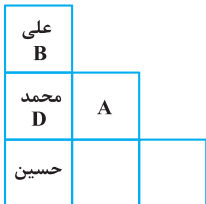
(ب)

(الف)

از اطلاع سوم می‌دانیم بلوک A در تک ستون نیست و از اطلاع چهارم می‌دانیم بلوک F هم در تک ستون نیست، خُب پس E و C می‌توانند در تک ستون قرار گرفته باشند. اما نمی‌دانیم کدامشان در تک ستون قرار دارد.

۱۶- گزینه «۳» با توجه به این که در این سؤال عنوان شده است B در بالاترین ارتفاع ممکن قرار گرفته است، پس حالت (الف) برقرار است. یعنی شکل مقابل را داریم:

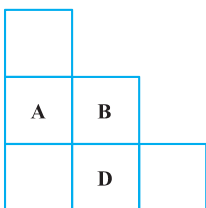
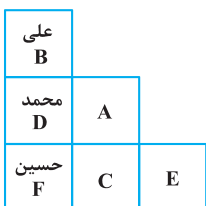

حالت (الف)

چون در متن ابتدایی داده شده در هر ستون بلوک‌ها توسط افراد مختلف چیده شده است، پس بلوک پایین در ستون سه‌تایی را قطعاً حسین قرار داده است. چون A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است، پس زیر A قطعاً E و F نیست، چون در اطلاع اول گفتیم کسی که دو بلوک حمل کرده، E و F را حمل نکرده است و چون گفته شده F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون ۳ تایی است که حسین حمل کرده است. یعنی داریم:

۱۷- گزینه «۱» وقتی گفته می‌شود A زیر یک بلوک دیگر قرار گرفته است و در اطلاع سوم گفته شده A بالای یک بلوک قرار دارد، پس فقط حالت (ج) را خواهیم داشت:

دوباره مانند سؤال قبل، واضح است F و E زیر A قرار ندارند و چون می‌دانیم F تنها بلوک ستونش نیست، پس F در ستون سه بلوکه و بالای A قرار دارد.

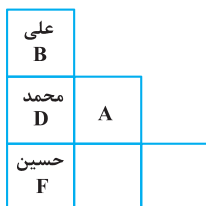

حالت (ج)

۱۸- گزینه «۲» اگر سه بلوک پایین را یک نفر گذاشته باشد، با توجه به این که در هر ستون (دوتایی یا سه‌تایی) باید افراد متفاوت باشند، پس در حالت (الف) حسین در ستون سه حالتی قرار می‌گیرد، هر سه بلوک پایین را حسین حمل کرده است، در حالت‌های (ب) و (ج) هم واضح است باید این کار را محمد کرده باشد، دنبال مکان قرارگیری بلوک A هستیم. می‌دانیم A روی یکی از دو بلوکی است که توسط یک نفر حمل شده است. پس A نمی‌تواند در حالت (الف) و (ب) در ستون دوتایی قرار گرفته باشد، چون آن وقت روی یکی از سه بلوکی که توسط یک نفر حمل شده قرار می‌گیرد! و این در تضاد با اطلاعات سؤال است. پس A در حالت (ج) قرار دارد و آن هم در بالاترین نقطه چون باز هم نمی‌تواند در ستون سه‌تایی در بلوک وسط باشد، چون دوباره روی یکی از سه بلوکی قرار می‌گیرد که توسط یک نفر حمل شده است.

۱۹- گزینه «۴» هر سه حالت (الف)، (ب) و (ج) را با فرض این که بلوک E را حسین حمل کرده بررسی می‌کنیم.

در حالت (الف) می‌دانیم F در تک ستون نیست و با توجه به اطلاع سوم A باید در بالای ستون دو بلوکی قرار بگیرد. زیر A هم که گفتیم F نمی‌تواند قرار بگیرد، پس F باید در ستون سه بلوک قرار بگیرد و آن را حسین حمل کرده باشد. چون در یک ستون سه تایی باید سه نفر مختلف بلوک حمل کرده باشند بنابراین گزینه (۴) صحیح است. اما سراغ حالت (ب) می‌رویم.

حالت (الف)

در این حالت ابتدا دو حالت برای A در نظر می‌گیریم، A باید بالای یک بلوک باشد و برای این منظور دو حالت بیشتر نداریم:

حسین A		
علی B		
محمد D		

(۱)

حسین ?		
علی B	A	
محمد D		

(۲)

در حالت (۲) واضح است حسین F را حمل کرده است، چون F باید در یکی از دو ستون ۲ بلوکه و یا سه بلوکه باشد و طبق اطلاع اول نمی‌تواند زیر A باشد، پس اگر حالت (۲) را در نظر بگیریم باز هم پاسخ به سؤال گزینه (۴) است.

اما اگر به (۱) توجه کنیم، علی باید شخصی باشد که دو بلوک حمل کرده است یعنی C یا F را حمل کرده. علی نمی‌تواند F را حمل کند، چون با اطلاع (۱) در تناقض است و از طرفی حسین باید بلوک سوم غیر از E را حمل کند تا شرایط مطرح شده ابتدایی برقرار باشد، (این که یک نفر یک بلوک، یک نفر دو بلوک و دیگری سه بلوک حمل کرده‌اند). پس در حالت (۱) هم پاسخ به سؤال این است که حسین F را حمل کرده است و با همین ترتیب با بررسی شرایط (ج) می‌توان به این نتیجه رسید که F را حسین حمل کرده است.

حسین A		
علی B	حسین F	
محمد D	علی C	حسین E

■ برای پاسخ به سؤالات ۲۰ تا ۲۳ ابتدا اطلاعات صورت سؤال را دقیق بررسی و در صورت امکان خلاصه می‌کنیم:

یک خانواده چهار نفره با نام‌های A، B، C و D داریم که یکی از آن‌ها دو دُز، دیگری هیچ دُز و دو نفر دیگر هم هر کدام یک دُز واکسن کرونا دریافت کرده‌اند. با توجه به اطلاع اول متوجه می‌شویم که B شخصی نیست که دو دُز واکسن دریافت کرده و بزرگترین فرد هم ۲ دُز زده است. با توجه به اطلاع دوم B قطعاً کوچک‌ترین فرد خانواده نیست و می‌دانیم که شخصی نیست که هیچ دُزی دریافت نکرده است. پس B قطعاً یکی از آن دو نفری است که یک دُز واکسن دریافت کرده است و بالاخره در اطلاع چهارم می‌دانیم که C یا یک دُز زده و A هیچ دُز و یا این که C همان شخصی است که ۲ دُز زده و A یک دُز زده است و البته می‌دانیم که C از A کوچک‌تر است. معلوم است که A یا B بزرگ‌ترین افراد هستند، با توجه به اطلاعات صورت سؤال ۶ حالت زیر را می‌توان تصور نمود.

بزرگ‌ترین فرد →	بزرگ‌ترین فرد →	بزرگ‌ترین فرد →	یک دز B	یک دز B	یک دز B
A، ۲ دز زده	A، ۲ دز زده	A، ۲ دز زده	یک دز B	یک دز B	یک دز B
یک دز B	یک دز B	C	A	A	D
C	D	یک دز B	C	D	A
D	C	D	D	C	C
حالت (۱)	حالت (۲)	حالت (۳)	حالت (۴)	حالت (۵)	حالت (۶)

۲۰- گزینه «۲» اگر جوان‌ترین فرد خانواده فقط یک دُز واکسن زده باشد، در این حالت در حالت (۱) و (۳) و (۴)، D یک دُز واکسن زده است و لاجرم C، ۲ دُز واکسن زده و A هیچ دُز، که این در تناقض با اطلاع سوم است (که گفته C از A یک دُز بیشتر زده)، پس حالت‌های (۲) و (۵) و (۶) مدنظر است که در تمام آن‌ها C یک دُز، D، ۲ دُز و A هیچ دُز زده است.

۲۱- گزینه «۱» با توجه به این اطلاع در حالت (۲) یا (۵) و یا (۶) هستیم و لزوماً A یک دُز دریافت کرده است (با توجه به اطلاع سوم) و لذا D هیچ دُزی دریافت نکرده است.

۲۲- گزینه «۳» اگر C بزرگ‌تر از B باشد، یعنی در حالت (۳) هستیم که فقط دُز واکسن B معلوم است که یک دُز زده است.

۲۳- گزینه «۴» با توجه به این حالت واقعاً نمی‌توان گفت B یا A کدامشان پیرترین فرد خانواده هستند (در حالت (۱) تا (۳)، A و در حالت (۴) تا (۶)، B پیرترین فرد است). دقت کنید نام جوان‌ترین فرد معلوم می‌شود، چون جوان‌ترین فرد یا C است یا D و چون با توجه به اطلاع سوم صورت سؤال C نمی‌تواند هیچ دُزی دریافت نکرده باشد، پس D همان فرد است. در واقع یکی از حالت‌های (۴)، (۳) و (۱) را داریم. در حالت (۱) و (۴) می‌شود گفت که C، ۲ دُز و A یک دُز را دریافت کرده است. پس نام فردی که ۲ دُز واکسن دریافت کرده است هم معلوم می‌شود. با همین استدلال تعداد دُزهای A هم معلوم است که این یعنی گزینه (۲) نمی‌تواند صحیح باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سؤال‌های ۲۰ تا ۲۳ پاسخ دهید.

فردی از هر کدام از ۶ نوع خشکبار بادام، گردو، عناب، انجیر خشک، توت خشک و زرشک فقط یک بسته یک کیلوگرمی در اختیار دارد. او قرار است با رعایت محدودیت‌های زیر، آن‌ها را در سه جعبه در اندازه‌های کوچک با گنجایش یک بسته، متوسط با گنجایش دو بسته و بزرگ با گنجایش سه بسته جا دهد.

– عناب، نه در جعبه کوچک قرار می‌گیرد و نه همراه با توت خشک در یک جعبه مشترک.

– بسته‌های گردو و بادام، در دو جعبه متفاوت و بسته‌های انجیر خشک و توت خشک نیز در دو جعبه متفاوت قرار می‌گیرند.

– اگر جعبه بزرگ حاوی زرشک یا عناب باشد، حاوی گردو نخواهد بود.

۲۰- اگر در جعبه کوچک بادام قرار داده شود، کدام مورد زیر صحیح است؟

- (۱) توت خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
 (۲) انجیر خشک و زرشک، در یک جعبه قرار داده می‌شوند.
 (۳) توت خشک، در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.
 (۴) عناب، در جعبه متوسط قرار داده می‌شود.

۲۱- بادام به همراه کدام محصول می‌تواند در بسته متوسط قرار داده شود؟

- (۱) زرشک (۲) عناب (۳) انجیر خشک (۴) توت خشک

۲۲- اگر بسته توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، کدام مورد زیر، لزوماً صحیح نیست؟

- (۱) زرشک در جعبه بزرگ خواهد بود.
 (۲) عناب در جعبه متوسط خواهد بود.
 (۳) گردو در جعبه کوچک قرار داده می‌شود.
 (۴) بادام در جعبه بزرگ قرار داده می‌شود.

۲۳- اگر بسته‌های عناب و انجیر خشک، نه در یک جعبه مشترک قرار بگیرند و نه هیچ کدام در جعبه کوچک، زرشک به‌طور قطع در کدام جعبه قرار می‌گیرد؟

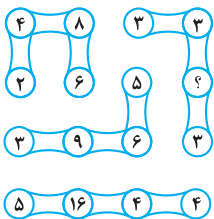
- (۱) بزرگ (۲) متوسط (۳) کوچک (۴) در جعبه‌ای که حاوی گردو هم هست.

بخش چهارم: حل مسئله

راهنمایی: این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سؤال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و... تشکیل شده است. توجه داشته باشید به‌خاطر متفاوت بودن نوع سؤال‌های این بخش از آزمون، هر سؤال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته سؤال آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۲۴ تا ۲۷ را به‌دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

۲۴- در شکل زیر، بین اعداد ارتباط خاص و یکسانی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟

(۱) ۶

(۲) ۹

(۳) ۱۲

(۴) ۱۵

۲۵- در شکل زیر، یک مستطیل با نسبت اضلاع ۳ به ۵ دیده می‌شود که دو مثلث متساوی‌الساقین از آن جدا شده است. مساحت ناحیه باقیمانده

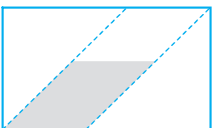
که سایه خورده، چند درصد مساحت مستطیل اولیه است؟

(۱) ۴۸

(۲) ۴۶

(۳) ۴۰

(۴) ۳۲

۲۶- X، یک و نیم برابر Y وزن دارد. اگر X، ۳۰ درصد کاهش وزن بدهد، Y چند درصد باید افزایش وزن بدهد تا مجموع وزن آن‌ها ۱۰ درصد افزایش یابد؟

(۱) ۲۰

(۲) ۴۵

(۳) ۶۰

(۴) ۷۰

۲۷- تعدادی مدارنگی در اختیار داریم. آن‌ها را به بسته‌های ۴تایی و ۶تایی طوری تقسیم می‌کنیم که تعداد بسته‌های ۴تایی به ۶تایی، به نسبت ۵ به ۳ شوند و نهایتاً ۵ مدارنگی اضافه می‌آید. کدام مورد می‌تواند تعداد مدارنگی‌های اولیه را نشان دهد؟

(۱) ۸۳

(۲) ۱۱۹

(۳) ۱۵۵

(۴) ۱۹۱

راهنمایی: سؤال ۲۸، شامل دو مقدار یا کمیت است، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با یکدیگر مقایسه کنید و با توجه به دستورالعمل، پاسخ صحیح را به شرح زیر تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۱) را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگ‌تر است، در پاسخنامه گزینه (۲) را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه گزینه (۳) را علامت بزنید.
- اگر براساس اطلاعات داده شده در سؤال، نتوان رابطه‌ای را بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه گزینه (۴) را علامت بزنید.

کله ۲۸- در یک دوره جام جهانی فوتبال، به ازای هر ۲ گل به ثمر رسیده، ۳ کارت زرد داده شده و به ازای هر ۲ کارت زرد داده شده، ۵ ضربه کرنر اعلام شده است.

(ب)

(الف)

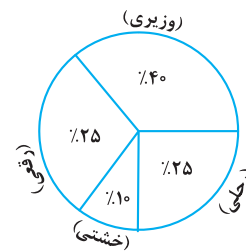
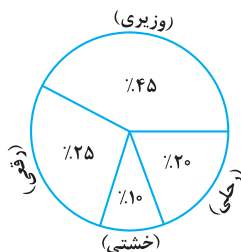
تعداد گل‌های به ثمر رسیده در	تعداد کارت‌های زرد داده شده، در
این جام جهانی، در حالی که ۹۰	حالی که تعداد کرنرها از تعداد
ضربه کرنر اعلام شده باشد.	گل‌ها، ۴۴ عدد بیشتر بوده است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر، به سؤال‌های ۲۹ و ۳۰ پاسخ دهید.

یک ناشر، کتاب‌های خود را در چهار قطع «وزیری»، «رقعی»، «خشتی» و «رحلی» در دو گروه A و B به چاپ رسانده است و نسبت کتاب‌های گروه A به B، یک به چهار است. نمودار ۱، سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده و نمودار ۲، سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B را نشان می‌دهد.

نمودار ۲: «سهم هر قطع در کتاب‌های گروه B»

نمودار ۱: «سهم هر قطع از مجموع کتاب‌های منتشر شده»

کله ۲۹- تعداد کتاب‌های گروه B که در قطع خشتی به چاپ رسیده‌اند، تقریباً چند درصد از کل کتاب‌هایی هستند که در قطع وزیری به چاپ رسیده‌اند؟

۱۶/۷ (۴)

۱۳/۳ (۳)

۸/۳ (۲)

۶/۷ (۱)

کله ۳۰- به ازای هر کتابی که در قطع رقیعی در گروه A به چاپ رسیده، در مجموع چند کتاب در قطع وزیری به چاپ رسیده است؟

۲ (۴)

۴ (۳)

۶ (۲)

۸ (۱)

۲۲- گزینه «۳» اگر توت خشک در جعبه بزرگ قرار داده شود، با توجه به داده اول، عناب باید در جعبه متوسط قرار داده شود. طبق داده دوم انجیر خشک باید در یکی از دو جعبه اول یا دوم باشد. همچنین از بین بادام و گردو نیز یک کدام باید در جعبه کوچک یا متوسط قرار گیرد. بنابراین گردو و انجیر خشک می‌توانند در یکی از دو جای باقی‌مانده، در جعبه متوسط و کوچک قرار گیرند. لذا گزینه (۳) لزوماً صحیح نیست.

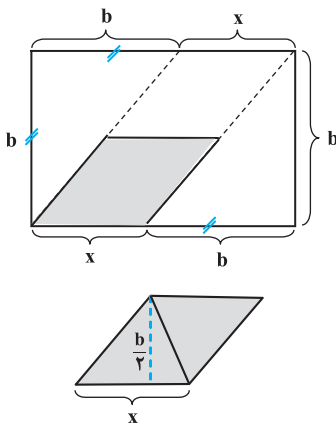
۲۳- گزینه «۱» اگر عناب و انجیر در جعبه کوچک و نه در یک جعبه مشترک قرار گیرند، با توجه به داده اول و دوم، توت خشک فقط می‌تواند در جعبه کوچک قرار بگیرد. عناب و انجیر خشک هر کدام در یکی از جعبه‌های خالی متوسط و بزرگ قرار می‌گیرند. با توجه به داده دوم، گردو نیز همین حالت را داشته پس زرشک باید در جعبه بزرگ قرار گیرد.

بخش چهارم: حل مسأله

$$3 \times 3 = 3 + ? \Rightarrow ? = 6$$

۲۴- گزینه «۱» در هر ترکیب به صورت (a) (b) (c) (c) رابطه به صورت $ad = b + c$ است. بنابراین داریم:

۲۵- «هیچ کدام از گزینه‌ها صحیح نیست.» اطلاعات صورت سؤال را جمله‌به‌جمله پیاده می‌کنیم:

فرض می‌کنیم عرض مستطیل b باشد، با توجه به صورت سؤال باید طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ باشد. چون مثلث‌ها متساوی‌الساقین هستند، اندازه ضلعی که روی طول مستطیل قرار دارد هم برابر با b است و چون طول مستطیل $\frac{5}{3}b$ است، پس مقدار x برابر با $x = \frac{5}{3}b - b = \frac{2}{3}b$ می‌باشد. متوازی‌الاضلاعی که مساحت آن مورد نظر است، مجموع مساحت دو مثلث است، پس کفایست مساحت یک مثلث را حساب کنیم. با فرض اینکه دو متوازی‌الاضلاع مساوی هم هستند، ارتفاع مثلث $\frac{b}{3}$ می‌شود.

$$\text{مساحت یک مثلث} = \frac{1}{2} \times \frac{2}{3}b \times \frac{b}{3} = \frac{b^2}{9}$$

پس مساحت متوازی‌الاضلاع برابر با $2 \times \frac{b^2}{9} = \frac{2b^2}{9}$ می‌شود. اما باید مساحت مستطیل که عرض آن b و طول آن $\frac{5}{3}b$ است را حساب کنیم:

$$\text{مساحت مستطیل} = \frac{5}{3}b \times b = \frac{5}{3}b^2$$

$$\frac{\text{مساحت متوازی‌الاضلاع}}{\text{مساحت مستطیل}} = \frac{\frac{2b^2}{9}}{\frac{5}{3}b^2} = \frac{2}{15} = \frac{20}{100} \rightarrow \text{نسبت خواسته شده} \rightarrow \text{صورت و مخرج ضربدر } 20 \rightarrow \frac{4}{5}$$

حالا سراغ نسبت خواسته شده می‌رویم:

متأسفانه جواب صحیح در گزینه‌ها موجود نیست و ظاهراً سازمان سنجش در تصحیح پاسخنامه این سؤال را حذف کرده است! موضوع دیگر این که در صورت سؤال یک اشکال اساسی وجود داشت و ما در واقع با فرض ذهن طراح، سؤال را حل کردیم و به جواب ۲۰ درصد رسیدیم. آن اشکال این بود که ما فرض کردیم دو متوازی‌الاضلاع یکسان و برابرند و برای همین ارتفاع را دقیقاً $\frac{b}{3}$ در نظر گرفتیم و این در صورت سؤال ذکر نشده بود و به صورت چشمی شاید این‌طور به نظر برسد ولی در ریاضیات بحث چشمی مطرح نیست!!

۲۶- گزینه «۴» اطلاعات صورت سؤال را به زبان ریاضی بیان می‌کنیم:

$$x = 1/\Delta y = \frac{2}{3}y \Rightarrow y = \frac{3}{2}x$$

$$(x + \frac{30}{100}x) + (y + \frac{a}{100}y) = \frac{110}{100}(x + y)$$

y را برحسب x در رابطه‌ی دوم جایگزین می‌کنیم و دنبال a هستیم:

$$\frac{70}{100}x + \frac{2}{3}x + \frac{a}{100}(\frac{3}{2}x) = \frac{110}{100}(x + \frac{3}{2}x) \xrightarrow{\text{طرفین ضربدر } 300} 210x + 200x + 2ax = 110 \times 5x$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } x \text{ از طرفین}} 210 + 200 + 2a = 550 \Rightarrow 2a = 550 - 410 \Rightarrow 2a = 140 \Rightarrow \boxed{a = 70}$$

$$\frac{x}{y} = \frac{5}{3} \Rightarrow x = \frac{5}{3}y$$

۲۷- گزینه «۲» تعداد بسته‌های ۴ تایی را x و تعداد بسته‌های ۶ تایی را y می‌نامیم. معادله‌ی مقابل را داریم:

تعداد مدادرنگی‌های اولیه طبق گفته سؤال برابر با $4x + 6y + 5$ است، چون $x = \frac{5}{3}y$ لذا تعداد مدادرنگی‌ها برابر با مقدار زیر است:

$$\text{تعداد مدادرنگی‌ها} = 4\left(\frac{5}{3}y\right) + 6y + 5 = \frac{20}{3}y + 6y + 5 = \frac{38y}{3} + 5$$

چون در صورت سؤال کلمه‌ی «می‌تواند ذکر شده» باید با مقداره‌ی y ، گزینه‌ها را بررسی کنیم:

دقت کنید که y ‌های انتخاب باید حتماً مضرب ۳ باشد و طوری انتخاب شود که اعداد نزدیک به گزینه‌ها حاصل شود.

گزینه (۱) غلط است. $\Rightarrow \frac{38}{3} \times 6 + 5 = 79 \Rightarrow$ تعداد مدادرنگی‌ها $y = 6$

گزینه (۲) صحیح است. $\Rightarrow \frac{38}{3} \times 9 + 5 = 114 + 5 = 119 \Rightarrow$ تعداد مدادرنگی‌ها $y = 9$

پس گزینه (۲) جواب صحیح است. برای تمرین گزینه‌های (۳) و (۴) را باهم بررسی می‌کنیم:

گزینه (۳) غلط است. $\Rightarrow \frac{38}{3} \times 12 = 4 \times 38 + 5 = 157 \Rightarrow$ تعداد مدادرنگی‌ها $y = 12$

گزینه (۴) غلط است. $\Rightarrow \frac{38}{3} \times 15 = 5 \times 38 + 5 = 195 \Rightarrow$ تعداد مدادرنگی‌ها $y = 15$

۲۸- گزینه «۳» تعداد گل‌ها را x ، تعداد کارت‌های زرد را y و تعداد کرنرها را z در نظر می‌گیریم. طبق صورت سؤال روابط زیر را داریم:

$$\frac{x}{y} = \frac{2}{3} \Rightarrow x = \frac{2}{3}y, \quad \frac{y}{z} = \frac{2}{5} \Rightarrow y = \frac{2}{5}z, \quad x = \frac{2}{3}\left(\frac{2}{5}z\right) \Rightarrow \frac{2}{15}z$$

حالا سراغ محاسبه‌ی ستون‌ها می‌رویم. در ستون الف، مقدار z برابر ۹۰ داده شده و باید مقدار x محاسبه شود.

$x = \frac{2}{15} \times 90 = 4 \times 6 = 24 \Rightarrow$ مقدار ستون (الف) $x = 24$

در ستون (ب) تساوی $z - x = 44$ داده شده و باید مقدار y را حساب کنیم:

$$z - x = 44 \xrightarrow[\substack{z = \frac{5}{2}y \\ x = \frac{2}{3}y}]{\substack{z = \frac{5}{2}y \\ x = \frac{2}{3}y}} \frac{5}{2}y - \frac{2}{3}y = 44$$

$$\Rightarrow \left(\frac{15-4}{6}\right)y = 44 \Rightarrow \frac{11}{6}y = 44 \Rightarrow \frac{y}{6} = 4 \Rightarrow y = 24$$

چون مقدار دو ستون برابر شد، پس باید گزینه (۳) به‌عنوان جواب انتخاب شود.

$$\frac{n(A)}{n(B)} = \frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه A}}{\text{تعداد کتاب‌های گروه B}} = \frac{1}{4} \Rightarrow n(A) = \frac{n(B)}{4}$$

۲۹- گزینه «۳»

$$\frac{\text{تعداد کتاب‌های گروه خشتی}}{\text{کل کتاب‌هایی که وزیری به چاپ نرسیده است}} = \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{(100-45)}{100} \times n(B) + \frac{(100-40)}{100} \times n(A)} \times 100$$

$$\Rightarrow \frac{\frac{10}{100} \times n(B)}{\frac{60}{100} [n(A) + n(B)]} = \frac{\frac{1}{10} n(B)}{\frac{6}{10} \times \frac{5}{4} n(B)} = \frac{1}{6 \times \frac{5}{4}} = \frac{4}{30} = \frac{2}{15} \approx 13/3$$

۳۰- گزینه «۱»

$$\frac{\text{کتاب‌های وزیری}}{n(A)} = \frac{\frac{40}{100} n(A) + \frac{45}{100} n(B)}{\frac{25}{100} n(A)} = \frac{\frac{2}{5} (n(A) + n(B))}{\frac{1}{4} n(A)} = n(A) = \frac{n(B)}{4} \Rightarrow n(B) = 4n(A) *$$

$$* \Rightarrow \frac{8}{5} \times \frac{5(n(A))}{n(A)} = 8$$

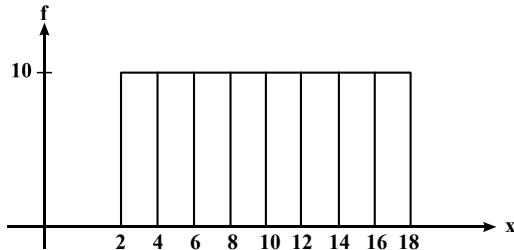

سوالات مدیریت دولتی

مجموعه دروس تخصصی (آمار و کاربرد آن در مدیریت - مبانی سازمان و مدیریت - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام - نظریه‌ها و مبانی مدیریت دولتی - نظریه‌ها و مبانی خط‌مشی‌گذاری دولتی)

کله ۱- پژوهشگری قصد دارد تحلیلی در خصوص تفاوت توزیع درآمد شرکت‌های فعال در سه صنعت مختلف ارائه کند. سود شرکت‌ها را در بازه‌های پیوسته دسته‌بندی کرده و می‌خواهد در یک نمودار، تفاوت توزیع درآمد در این سه صنعت را ارائه کند. بدین منظور کدام نمودار مناسب‌تر است؟
 (۱) بافت‌نگار (۲) پاره‌تو (۳) چندضلعی (۴) فراوانی تجمعی

کله ۲- براساس هیستوگرام زیر کدام رابطه صحیح است؟

- (۱) میانگین = میانه = نما (مُد)
 (۲) نما(مُد) < میانه < میانگین
 (۳) میانه = نما (مُد)، میانگین ندارد.
 (۴) میانگین = میانه، نما (مُد) ندارد.

کله ۳- کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) مجموع انحرافات حول میانگین همواره برابر صفر است.
 (۲) مجموع قدر مطلق انحرافات حول میانه (در مقایسه با هر نقطه دیگر) کمترین است.
 (۳) مجموع توان دوم مشاهدات حول میانگین (در مقایسه با هر نقطه دیگر) کمترین است.
 (۴) مجموع توان دوم مشاهدات از n برابر توان دوم میانگین مشاهدات کوچک‌تر است.

کله ۴- متغیر y مطابق رابطه $y = \frac{x}{4} + 5$ از صفت x تبعیت می‌کند. اگر صفت x دارای میانگین ۶، نما (مُد) ۹ و واریانس ۴ باشد، میانه y کدام است؟

- (۱) ۷ (۲) $7/5$ (۳) $8/5$ (۴) $8/75$

کله ۵- کارخانه‌ای مدادهای رنگی تولید می‌کند و آن‌ها را در جعبه‌های ۶ رنگی به بازار عرضه می‌کند. احتمال آن که در یک جعبه مدادهای آبی و قرمز کنار هم نیاشند، چیست؟

- (۱) $1/3$ (۲) $2/3$ (۳) $3/5$ (۴) $4/5$

کله ۶- تعداد خرابی‌های یک ماشین دارای توزیع پواسون با میانگین ۵ خرابی در ماه است. این ماشین قبلاً 10° روز بدون خرابی کار کرده است. احتمال اینکه ماشین بعد از ۵ روز خراب شود، چقدر است؟ (هر ماه 30° روز است).

- (۱) e^{-6} (۲) $1 - e^{-6}$ (۳) e^{-2} (۴) $1 - e^{-2}$

کله ۷- به‌ازای چه مقداری از k ، تابع زیر می‌تواند تابع چگالی احتمال باشد؟

$$f(x) = \begin{cases} \frac{1}{8} & 1 \leq x < 2 \\ x+k & 2 \leq x \leq 4 \\ 0 & \text{در غیر این صورت} \end{cases}$$

- (۱) $-2/75$ (۲) $-2/5$ (۳) $2/5$ (۴) $2/625$

کله ۸- از هر ۱۵ محصول تولیدی کارخانه‌ای، ۹ محصول توسط ماشین شماره یک و بقیه توسط ماشین شماره دو تولید می‌شود. ۹۵ درصد محصولات ماشین شماره یک و ۹۰ درصد محصولات ماشین شماره دو سالم است. اگر یک کالا از محصولات کارخانه به‌صورت تصادفی انتخاب شود، احتمال معیوب بودن آن چقدر است؟

- (۱) $0/065$ (۲) $0/07$ (۳) $0/08$ (۴) $0/15$

۹- می‌دانیم توزیع قد دانش‌آموزان یک مدرسه با میانگین 170 سانتی‌متر و انحراف معیار 5 سانتی‌متر نرمال است. اگر به صورت تصادفی با یکی از دانش‌آموزان این مدرسه برخورد کنیم، احتمال اینکه قد او بین 160 تا 170 سانتی‌متر باشد، چقدر است؟ (در توزیع نرمال استاندارد: $P(Z \leq 1) = 0.84$) و $(P(Z \geq 2) = 0.03)$

- (۱) 0.45 (۲) 0.47 (۳) 0.82 (۴) 0.84

۱۰- قصد داریم میانگین زمان مطالعه مردم ایران را در سطح اطمینان 95 درصد تخمین بزنیم. اگر دقت برآورد 2 دقیقه پیش‌بینی شود و انحراف معیار جامعه دارای تقریب 20 دقیقه باشد، حداقل حجم نمونه مورد نیاز چقدر است؟

$$(Z_{0.05} = 1.64, Z_{0.25} = 0.67)$$

- (۱) 269 (۲) 327 (۳) 385 (۴) 400

۱۱- رابطه بین کارایی سه برآوردکننده زیر کدام است؟ (X_1 و X_2 و X_3 نمونه‌های تصادفی از یک جامعه هستند.)

$$T_1 = \frac{4}{8}X_1 + \frac{1}{8}X_2 + \frac{9}{24}X_3 \quad T_2 = \frac{1}{3}X_1 + \frac{1}{3}X_2 + \frac{1}{3}X_3 \quad T_3 = \frac{1}{4}X_1 + \frac{3}{4}X_2$$

- (۱) کارایی $T_3 > T_2 > T_1$
 (۲) کارایی $T_1 > T_2 > T_3$
 (۳) کارایی $T_1 > T_3 > T_2$
 (۴) کارایی $T_3 > T_1 > T_2$

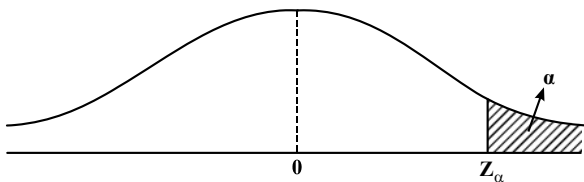
۱۲- می‌دانیم افراد جامعه از لحاظ نوع نگرش به خوش‌بین و بدبین تقسیم می‌شوند. فرضیه‌ای مطرح شده است که بین افراد جامعه نوع نگرش غالب وجود ندارد. جهت آزمون فرضیه، یک نمونه 100 نفره انتخاب شد و مشخص گردید 55 نفر آن‌ها خوش‌بین هستند. مقدار آماره آزمون چقدر است؟

- (۱) 0 (۲) 0.5 (۳) 1 (۴) 1.64

۱۳- فرضیه‌ای به این صورت بیان شده است: «ریسک (واریانس) بازده سهام شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران حداقل 100 است». برای بررسی این فرضیه 36 شرکت به صورت تصادفی انتخاب شد که میانگین و انحراف معیار بازده آن‌ها به ترتیب 81 و 8 است. با فرض نرمال بودن توزیع بازده سهام شرکت‌ها، مقدار آماره آزمون این فرضیه کدام است؟

- (۱) $22/4$ (۲) $27/6$ (۳) $31/5$ (۴) $47/3$

۱۴- برای آزمون فرض میانگین، ناحیه رد فرض صفر به صورت شکل زیر است. در این صورت فرض صفر این آزمون کدام است؟

- (۱) $H_0: \mu = \mu_0$
 (۲) $H_0: \mu \neq \mu_0$
 (۳) $H_0: \mu \leq \mu_0$
 (۴) $H_0: \mu \geq \mu_0$

۱۵- دو متغیر تصادفی X و Y با توزیع احتمال زیر در اختیار است، در این صورت کدام عبارت صحیح است؟

$X \backslash Y$	-۱	۰	۱
-۱	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$
۱	$\frac{1}{6}$	۰	$\frac{1}{6}$

- (۱) X و Y مستقل نیستند و کوواریانس آن‌ها صفر است.
 (۲) X و Y مستقل هستند و کوواریانس آن‌ها صفر است.
 (۳) X و Y مستقل نیستند و کوواریانس آن‌ها مثبت است.
 (۴) X و Y مستقل نیستند و کوواریانس آن‌ها منفی است.

۱۶- در یک مدل رگرسیون که به صورت $\hat{y} = -1/5 + 2x$ برآورد شده است، واریانس نمونه‌های داده‌های X و Y به ترتیب 4 و 25 محاسبه شده‌اند. ضریب همبستگی X و Y کدام است؟

- (۱) -0.75 (۲) -0.25 (۳) 0.3 (۴) 0.8

۱۷- کدام استراتژی کنترل سازمانی، به ترتیب، با رویکردهای کنترلی محسوس و نامحسوس تناسب دارند؟

- (۱) ساده - فرهنگی (۲) بوروکراتیک - ساده (۳) فنی - همگانی (۴) همگانی - فنی

پاسخنامه مدیریت دولتی

مجموعه دروس تخصصی (آمار و کاربرد آن در مدیریت - مبانی سازمان و مدیریت - اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام - نظریه‌ها و مبانی مدیریت دولتی - نظریه‌ها و مبانی خط‌مشی‌گذاری دولتی)

۱- گزینه «۳» وقتی بخواهیم یک نمره، یک درآمد و ... را نسبت به بقیه نمرات و بقیه درآمدها بسنجیم و مقایسه‌ای از لحاظ فراوانی به‌دست آوریم، بهترین نمودار، نمودار چندضلعی یا پلی‌گن می‌باشد.

۲- گزینه «۴» نوع نمودار به توزیع یکنواخت گسسته شباهت دارد که مقادیر متغیر تصادفی از ۲ تا ۱۸ می‌باشد، با این تفاوت که فراوانی محور عرض‌ها می‌بایست $\frac{1}{16}$ باشد. همچنین $\bar{x} = \frac{18+2}{2} = 10$ می‌باشد که می‌بینیم نمودار حول نقطه ۱۰ متقارن است. بنابراین $med = 10$ ولی چون در نمودارها حداکثر دو نما وجود دارد بنابراین در این نمودار هر یک از نقاط نما می‌باشد؛ یعنی ۹ نقطه به عنوان نما داریم که این امکان ندارد بنابراین نما نداریم. در این نمودار و با توجه به موارد بیان شده گزینه «۴» صحیح می‌باشد.

۳- گزینه «۴» به بررسی یک‌یک گزینه‌ها می‌پردازیم.

$$\text{گزینه (۱) صحیح می‌باشد، چون } \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x}) = 0$$

$$\text{گزینه (۲) نیز صحیح می‌باشد، چون } \sum_{i=1}^n |x_i - a| = \sum_{i=1}^n |x_i - \text{Med}(x_i)|$$

$$\text{و گزینه (۳) نیز صحیح می‌باشد، چون } \sum_{i=1}^n (x_i - a)^2 = \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2$$

و در آخر گزینه «۴» صحیح نمی‌باشد، زیرا در صورت صحیح بودن آنگاه: $(n-1)S^2 < 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n x_i^2 - n\bar{x}^2 < 0 \Rightarrow \sum_{i=1}^n x_i^2 < n\bar{x}^2$ که واریانس نمی‌تواند

منفی باشد.

۴- گزینه «۳» با توجه به خواص چولگی داریم (چون رابطه خطی می‌باشد):

$$S.k_X = S.k_Y \Rightarrow \frac{\bar{X} - \text{Mod}}{S_X} = \frac{\bar{Y} - \text{Med}}{S_Y}$$

$$\Rightarrow \frac{6-9}{2} = \frac{3(8 - \text{Med}(Y))}{1} \Rightarrow \text{Med}(Y) = 8/5$$

توجه داشته باشید که:

$$\bar{y} = \frac{\bar{x}}{2} + 5 = 8$$

$$S_y = \frac{1}{2} S_x = 1$$

۵- گزینه «۲» از احتمال مکمل استفاده می‌کنیم.

$$P = 1 - P(\text{آبی و قرمز کنار هم باشند}) = 1 - \frac{2!5!}{6!} = 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

توجه داشته باشید که کل حالات بدون محدودیت برابر ۶! می‌باشد و وقتی دو رنگ به‌خصوص کنار هم قرار می‌گیرند آن دو رنگ را یک حالت در نظر می‌گیریم، بنابراین کل حالات با محدودیت برابر ۵! خواهد بود و چون مداد قرمز و آبی به ۲! جایگشت دارند کل حالات ۵! × ۲! خواهد بود.

۶- گزینه «۱» قبل از حل این سؤال این نکته را مدنظر داشته باشید که در توزیع پواسون زمان را در مقداری مثل t ثابت و توزیع تعداد وقوع را در فاصله $[0, t]$ به‌دست آوریم. ولی در توزیع نمایی تعداد رخداد ثابت و زمان بین تعداد، تغییر می‌کند. مثلاً اگر تعداد سفارشات کالای خاصی که در هفته دریافت می‌شود، دارای توزیع پواسون باشد، در این صورت زمان بین سفارشات توزیع نمایی خواهد داشت. در این سؤال نیز روش به صورتی که گفته شد، می‌باشد؛ یعنی تعداد خرابی‌ها چون با تعداد سروکار دارد توزیع پواسون می‌باشد و می‌توان گفت که در ماه از هر ۶ روز به طور میانگین یک خرابی داریم که

در کل ماه تعداد ۵ خرابی می‌باشد $(\lambda = \frac{5}{30} = \frac{1}{6})$ و اگر متغیر تصادفی X را زمان خراب شدن (زمان همان روزها می‌باشد) در نظر بگیریم، در این صورت؛

یعنی $f(x) = \frac{1}{6} e^{-\frac{1}{6}x}$ ، $x > 0$ توزیع نمایی خواهد بود و احتمال خواسته شده برابر است با:

$$P(X > 5) = \int_5^{\infty} \frac{1}{6} e^{-\frac{1}{6}x} dx = -e^{-\frac{1}{6}x} \Big|_5^{\infty} = e^{-\frac{5}{6}}$$

۷- گزینه «۱» شرط اینکه تابع بیان شده تابع چگالی باشد این است که دو خصوصیت داشته باشد:

$$1) f(x) \geq 0, \quad \forall x > 0$$

$$2) \int_x f(x) dx = 1$$

با استفاده از شرط دوم داریم:

$$\int_1^3 \frac{1}{8} dx + \int_3^4 (x+k) dx = 1 \Rightarrow \frac{1}{8} x \Big|_1^3 + \left(\frac{x^2}{2} + kx \right) \Big|_3^4 = 1 \Rightarrow \frac{2}{8} + \left[\frac{16}{2} + 4k - \frac{9}{2} - 3k \right] = 1 \Rightarrow \frac{2}{8} + \frac{7}{2} + k = 1 \Rightarrow k = \frac{-11}{4} = -2.75$$

۸- گزینه «۲» باتوجه به صورت سؤال از ۱۵ محصول ۹ محصول توسط ماشین یک و ۶ محصول توسط ماشین دو تولید می‌شود، بنابراین احتمال (وزن) تولید محصول توسط ماشین یک برابر $\frac{9}{15}$ و احتمال (وزن) تولید محصول توسط دو برابر $\frac{6}{15}$ خواهد بود. احتمال مطلوب در این سؤال نیز احتمال معیوب بودن یک محصول انتخابی می‌باشد، بنابراین چون گفته نشده که محصول انتخابی توسط ماشین یک یا دو تولید می‌شود بنابراین از احتمال شرطی می‌بایست استفاده نماییم، یعنی:

P (تولید شده به وسیله ماشین ۱) P (تولید شده به وسیله ماشین ۱ | معیوب بودن) = P (معیوب بودن محصول)

+ P (تولید شدن به وسیله ماشین ۲) P (تولید شدن توسط ماشین ۲ | معیوب بودن)

$$= 0.05 \times \frac{9}{15} + 0.1 \times \frac{6}{15} = \frac{0.45 + 0.6}{15} = \frac{1.05}{15} = 0.07$$

توجه داشته باشید:

$$P$$
 (تولید شدن توسط ماشین ۱ | سالم بودن) = $1 - p$ (تولید شدن توسط ماشین ۱ | معیوب بودن) = $1 - 0.05 = 0.95$

$$P$$
 (تولید شدن توسط ماشین ۲ | سالم بودن) = $1 - p$ (تولید شدن توسط ماشین ۲ | معیوب بودن) = $1 - 0.1 = 0.9$

۹- گزینه «۲» باتوجه به فرضیات سؤال داریم:

$$P(160 < X < 170) = P\left(\frac{160-170}{5} < \frac{X-\mu}{\sigma} < \frac{170-170}{5}\right) = P(-2 < Z < 0) = \frac{1}{2} - P(Z < -2) = \frac{1}{2} - P(Z > 2) = \frac{1}{2} - 0.03 = 0.47$$

۱۰- گزینه «۳» دقت برآورد به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$Z_{\frac{\alpha}{2}} \frac{S}{\sqrt{n}} < \text{دقت}$$

$$\Rightarrow Z_{0.025} * \frac{20}{\sqrt{n}} < 2 \Rightarrow n > (1/96 \times 10)^2 = 384/16$$

۱۱- گزینه «۲» با توجه به سه برآوردگر T_1, T_2, T_3 هر سه برآوردگر ناربی می‌باشند. بنابراین واریانس سه برآوردگر را مورد بررسی قرار می‌دهیم و چون نمونه‌ها تصادفی می‌باشند؛ بنابراین مستقل از هم هستند و $Cov(X_i, X_j) = 0$ ($\forall i \neq j = 1, 2, 3$). حال واریانس هر یک از برآوردگرها را محاسبه می‌نماییم:

$$\text{Var}(T_1) = \frac{16}{64} \sigma^2 + \frac{1}{64} \sigma^2 + \frac{11}{576} \sigma^2 = \left(\frac{17}{64} + \frac{11}{576}\right) \sigma^2 = \left(\frac{153 + 11}{576}\right) \sigma^2 = \frac{234}{576} \sigma^2 = \frac{13}{32} \sigma^2$$

$$\text{Var}(T_2) = \frac{1}{9} \sigma^2 + \frac{1}{9} \sigma^2 + \frac{1}{9} \sigma^2 = \frac{1}{3} \sigma^2$$

$$\text{Var}(T_3) = \frac{1}{16} \sigma^2 + \frac{9}{16} \sigma^2 = \frac{10}{16} \sigma^2 = \frac{5}{8} \sigma^2$$

حال کارایی هر کدام را به دست می‌آوریم:

$$e(T_1, T_2) = \frac{\text{Var}(T_2)}{\text{Var}(T_1)} = \frac{\frac{1}{3}\sigma^2}{\frac{13}{32}\sigma^2} < 1 \Rightarrow T_1 \text{ کارایی} < T_2 \text{ کارایی}$$

$$e(T_2, T_3) = \frac{\text{Var}(T_2)}{\text{Var}(T_3)} = \frac{\frac{1}{3}\sigma^2}{\frac{5}{8}\sigma^2} < 1 \Rightarrow T_2 \text{ کارایی} < T_3 \text{ کارایی}$$

$$e(T_1, T_3) = \frac{\text{Var}(T_3)}{\text{Var}(T_1)} = \frac{\frac{5}{8}\sigma^2}{\frac{13}{32}\sigma^2} > 1 \Rightarrow T_1 \text{ کارایی} > T_3 \text{ کارایی}$$

۱۲- گزینه «۳» آماره آزمون برای نسبت‌هایی که نسبت واقعی در جامعه مشخص نیست به صورت زیر می‌باشد:

$$Z = \frac{\hat{p} - \frac{1}{2}}{\sqrt{\frac{\frac{1}{2} \times \frac{1}{2}}{100}}} = \frac{0.55 - \frac{1}{2}}{\frac{1}{20}} = 1$$

۱۳- گزینه «۱» فرضیات مورد بررسی برای این آزمون به صورت زیر می‌باشند:

$$\begin{cases} H_0: \sigma^2 = 100 \\ H_1: \sigma^2 \neq 100 \end{cases}$$

و آماره آزمون به صورت زیر به دست می‌آید:

$$\chi^2 = \frac{(n-1)S^2}{\sigma^2} = \frac{35 \times 64}{100} = 22.4$$

۱۴- گزینه «۳» باتوجه به نمودار چون ناحیه رد یک‌طرفه می‌باشد، بنابراین نوع فرضیه مرکب نمی‌باشد؛ یعنی گزینه‌های (۱) و (۲) صحیح نمی‌باشد و

باتوجه به ناحیه رد که برای مقادیر بزرگ‌تر فرضیه رد خواهد شد. بنابراین فرضیات به صورت $\begin{cases} H_0: \mu \leq \mu_0 \\ H_1: \mu > \mu_0 \end{cases}$ خواهد بود. یعنی گزینه (۳) صحیح می‌باشد.

سازمان سنجش گزینه (۴) را به عنوان گزینه درست اعلام کرده است که غلط است.

۱۵- گزینه «۱» ابتدا توزیع‌های حاشیه‌ای را به دست می‌آوریم:

$y \setminus x$	-۱	۰	۱	$P(Y = y)$
-۱	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{2}{3}$
۱	$\frac{1}{6}$	۰	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{3}$
$P(X = x)$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$	۱

ابتدا به بررسی استقلال متغیرهای تصادفی X و Y می‌پردازیم. شرط استقلال به صورت زیر می‌باشد:

$$P(X = x, Y = y) = P(X = x)P(Y = y); \forall x, y$$

به راحتی می‌توان مشاهده نمود که:

$$P(X = -1, Y = -1) \neq P(X = -1)P(Y = -1)$$

$$\frac{1}{6} \neq \frac{1}{3} \times \frac{2}{3}$$

بنابراین شرط استقلال برقرار نمی‌باشد، حال کوواریانس X و Y را محاسبه می‌نماییم:

$$EXY = (-1)(-1)\left(\frac{1}{6}\right) + (-1)(1)\left(\frac{1}{6}\right) + (1)(-1)\left(\frac{1}{6}\right) + (1)(1)\left(\frac{1}{6}\right) = \frac{1}{6} - \frac{1}{6} - \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = 0$$

$$EX = (-1)\left(\frac{1}{3}\right) + (0)\left(\frac{1}{3}\right) + (1)\left(\frac{1}{3}\right) = 0$$

$$EY = \frac{-1}{3}$$

$$\Rightarrow \text{COV}(X, Y) = EXY - EXEY = 0$$

دقت داشته باشید وقتی کوواریانس برابر صفر باشد دلیل بر استقلال دو متغیر تصادفی نمی‌باشد ولی اگر استقلال بین دو متغیر تصادفی برقرار باشد حتماً کوواریانس صفر خواهد شد.

۱۶- گزینه «۴» در صورت سؤال $\hat{\beta} = 2$ می‌باشد و از طرفی داریم:

$$\hat{\beta} = \rho \frac{S_Y}{S_X} \Rightarrow \rho = 2 \times \frac{2}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

به راحتی می‌توان بررسی نمود که چون ضریب زاویه ($\hat{\beta}$) مثبت می‌باشد، بنابراین ضریب همبستگی نیز مثبت است و گزینه‌های (۱) و (۲) صحیح نمی‌باشند.

۱۷- گزینه «۱» کنترل سازمانی در ادبیات کنترل سازمانی، پنج استراتژی از عمومیت بیشتری برخوردارند که عبارت‌اند از:

۱- کنترل ساده (Simple control): کنترلی که نیازمند مداخله مستقیم نوعی قدرت قانونی برای تحقق فرآیند سه مرحله‌ای کنترل است. یک سرپرست راهنمایی‌های اولیه را برای کارکنان فراهم می‌سازد، عملکرد آنها را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و سپس برخی اقدامات انضباطی (پاداش یا تنبیه) را اعمال می‌کند. این نوع استراتژی کنترل، متکی به قوت روابط بین سرپرست و زیردستان برای حفظ نظم در سیستم است. رویکرد کنترلی محسوس با این نوع استراتژی تناسب دارد و نیاز نیست که کنترل، درونی‌سازی شده و ملکه افراد شود یا افراد به صورت فعالانه در فرآیند کنترل مشارکت نمایند. این استراتژی در سازمان‌های کوچک کارآمدتر است و هرچه سازمان بزرگ‌تر و یا پیچیده‌تر باشد، از کارآمد بودن آن کاسته می‌شود.

۲- کنترل فنی (Technical control): این نوع کنترل متکی به مداخله برخی ابزارهای علمی (کنترل ماشینی، نرم‌افزارهای کامپیوتری) است و جایگزینی برای وجود سرپرست می‌باشد. استراتژی کنترل فنی به طور خاص در دوره انقلاب صنعتی عمومیت پیدا کرد؛ زمانی که نوآوری فنی و تولید انبوه محصولات، سازمان‌ها را تشویق می‌نمود که اندازه خود را رشد دهند. در این نوع کنترل به جای اتکاء به یک مدیر که به کارکنان بگوید کار را چگونه انجام دهند، یک ماشین (به عنوان نمونه یک تسمه نقاله) می‌تواند گام‌های تولید را مشخص نماید. استراتژی کنترل فنی زمانی که عملکرد کاری نسبتاً تکراری است و حیطة نظارت مدیران خیلی وسیع است و نیازمند پایش کلیه زیردستان از طریق مشاهده مستقیم می‌باشد؛ از اثربخشی بالایی برخوردار است.

۳- کنترل بوروکراتیک (Bureaucratic control): کنترل بوروکراتیک عبارت است از به کارگیری مقررات، خط‌مشی‌ها، سلسله مراتب اختیار، اسناد مکتوب، استانداردهای و سایر ساز و کارهای بوروکراسی برای استانداردسازی رفتار و ارزیابی عملکرد. هدف اصلی مقررات و رویه‌های بوروکراتیک، استانداردسازی و کنترل رفتار کارکنان است. استراتژی کنترل بوروکراتیک متکی بر سیستم‌های قانونی برای اعمال نفوذ بر رفتار اعضا و تسهیل اقدامات جمعی است.

۴- کنترل فرهنگی (Cultural control): استراتژی کنترل فرهنگی از طریق ترسیم جنبه‌های اجتماعی و همگانی زندگی سازمانی بر رفتار اعضای سازمان تأثیر می‌گذارد. یکی از نقاط ضعف کنترل بوروکراتیک این است که امکان تنظیم مقررات برای همه موقعیت‌ها وجود ندارد. استراتژی مدیریت فرهنگی این امکان را فراهم می‌سازد تا از طریق ترغیب کارکنان به اتخاذ تصمیمات مناسب سازمانی، حتی در مواقعی که مقررات و ضوابطی برای آن موقعیت وجود نداشته باشد، چالش کنترلی به وجود نیاید. رهبران سازمانی، کارکنان را تشویق می‌کنند تا ارزش‌های سازمانی را در خودشان نهادینه نمایند و از این ارزش‌ها برای جهت‌دادن به رفتارهایشان در محیط کار استفاده کنند و ضمن تقویت ارتباطات همکاران با یکدیگر، احساس تعهد به سازمان را در کارکنان ارتقاء بخشند. کنترل فرهنگی یک رویکرد کنترلی نامحسوس است، چرا که تمرکز کنترل از ساختار بیرونی سازمان (سیستم‌های قانونی، تدابیر مکانیزه، سرپرستان) فاصله می‌گیرد و در اعضای سازمان نهادینه و درونی می‌شود.

۵- کنترل همگانی (Concertive control): کنترل همگانی یا همدلانه، استراتژی فرهنگی بسط یافته متکی بر فنون مشارکتی همچون مدیریت تیم محور است که احساس مالکیت و توانمندی در میان کارکنان را ارتقاء می‌بخشد. در سیستم کنترلی همگانی، اعضای سازمان به صورت هماهنگ و همدل برای دستیابی به اهداف سازمانی تلاش می‌کنند. اعضا نه تنها برای کنترل رفتارهایشان در راستای منافع سازمان توانمند شده‌اند، بلکه آنها تشویق می‌شوند تا به خاطر اقدامات همکارانشان نیز پاسخگو و مسئولیت‌پذیر باشند. هر فرد در تیم به صورت همزمان یک سرپرست و یک زیردست است. صاحب‌نظران علوم ارتباطات همچون «جیمز بارکر» بر این باورند که هر چند استراتژی کنترل همگانی به خاطر تأکیدش بر مشارکت کارکنان و توانمندسازی، دست و پاگیر است؛ ولی قدرتمندترین شکل کنترل سازمانی است. افراد به خاطر احساس هویت سازمانی که دارند، کمتر در مقابل تلاش‌های کنترلی اداری از خود مقاومت نشان می‌دهند.

- ۱۲- ادعا شده است: «پراکندگی وزن محصولات شرکت A کمتر از شرکت B است.» انحراف معیار وزن نمونه تصادفی ۸ تایی از محصولات شرکت A برابر ۲ و انحراف معیار وزن نمونه تصادفی ۱۶ تایی از محصولات شرکت B برابر ۴ است. اگر $F_{0.05, 15, 7} = 3/5$ باشد، کدام جمله درست است؟
- (۱) در سطح اطمینان ۹۵ درصد، واریانس وزن محصولات شرکت B کمتر از واریانس شرکت A است.
  - (۲) پراکندگی وزن محصولات شرکت A از شرکت B کمتر است.
  - (۳) متوسط وزن محصولات شرکت A بیشتر از متوسط وزن شرکت B است.
  - (۴) در سطح خطای ۵ درصد، پراکندگی وزن محصولات شرکت B از شرکت A بیشتر است.

- ۱۳- به منظور مقایسه طول عمر باتری‌های تولیدشده توسط ۴ شرکت مختلف، ۱۵ باتری به صورت تصادفی انتخاب شده است که مجموع مربعات خطای کل (SST) و مجموع مربعات خطای بین شرکت‌ها (SS_{TP}) به ترتیب ۶۳۰ و ۳۰۰ است. مقدار آماره آزمون برای آزمون برابری طول عمر باتری‌ها، چقدر است؟

(۱) ۰/۹۱ (۲) ۰/۶۶ (۳) ۳/۳۳ (۴) ۲/۱۰

- ۱۴- فرض کنید کوواریانس متغیرهای تصادفی X و Y برابر $\frac{1}{4}$ و واریانس $X + Y$ برابر ۷ است. اگر واریانس X نصف واریانس Y باشد، واریانس Y چقدر است؟

(۱) ۴ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۲

- ۱۵- ضریب همبستگی ۱۱ نمونه تصادفی ۰/۶- است. مقدار واریانس آماره آزمون برای فرضیه «ضریب همبستگی جامعه حداقل ۰/۳- است.» چقدر است؟

(۱) ۰/۳۲۵ (۲) ۰/۲۱۵ (۳) ۰/۱۱۵ (۴) ۰/۱۲۵

- ۱۶- کدام جمله در مورد مقادیر خطا (e_i) در یک مدل رگرسیونی نادرست است؟

- (۱) متغیر تصادفی (e_i) دارای توزیع نرمال باشد.
- (۲) مقادیر خطاها (e_i) مستقل از یکدیگر باشند.
- (۳) واریانس مقادیر خطا (e_i) به ازای مقادیر X متغیر باشد.
- (۴) مقدار مورد انتظار مقادیر خطا (e_i) برابر با صفر باشد.

- ۱۷- کدام یک از اصول مدیریت در سازمان ماتریسی نقض می‌شود؟

(۱) تمرکزگرایی (۲) وحدت فرماندهی (۳) روح جمعی (۴) وحدت جهت

- ۱۸- «فشار آوردن در یک زمان و عقب‌نشینی در زمانی دیگر» و «استفاده از موقعیت اقتدار» به ترتیب، از مشخصه‌های کدام سبک‌های مذاکره هستند؟

(۱) هنجاری - شهودی (۲) تحلیلی - واقع‌گرایی (۳) واقع‌گرایی - تکلیفی (۴) شهودی - هنجاری

- ۱۹- در کدام نوع استراتژی‌ها، سازمان ضمن حفظ و تقویت موقعیت خود در بازار فعلی، محصولات فعلی را نیز مورد توجه قرار می‌دهد؟

(۱) یکپارچگی و ادغام (۲) رسوخ در بازار (۳) توسعه بازار و تنوع (۴) توسعه محصول

- ۲۰- «توجه به تمامی گزینه‌های مهم» و «درک روشن ذی‌نفعان از چگونگی عملکرد فرایند برنامه‌ریزی» به ترتیب، بیانگر کدام یک از اصول برنامه‌ریزی هستند؟

(۱) کارایی - آگاه‌سازی (۲) تلفیق‌سازی - پیامد منطقی (۳) جامعیت - شفافیت (۴) جامعیت - آگاه‌سازی

- ۲۱- کدام مفهوم برای نشان دادن مطالعه حرکت در محیط کار یعنی بلند کردن، جابه‌جا کردن و استراحت کردن به کار می‌رود؟

(۱) تربلیگ (۲) حرکت‌سنجی (۳) نمودار جریان کار (۴) استخوانیسم

- ۲۲- استانداردهای مهارت‌ها در کدام نوع ساختار سازمانی مورد تأکید است؟

(۱) ادھوکرایی (۲) بخشی (۳) حرفه‌ای (۴) ماشینی

- ۲۳- کدام نظریه به این موضوع می‌پردازد که سازمان‌ها می‌توانند توانایی خود برای رشد و بقا در محیط رقابتی را از طریق ارضای نیاز ذی‌نفعان فراهم سازند؟

(۱) انعکاسی (۲) مدرن (۳) نئومدرن (۴) نهادی

- ۲۴- منطق نمادین - تفسیرگرایی بر چه باوری استوار گردیده است؟

- (۱) واقعیت‌های سازمان از طریق تعامل افراد با هم و معنا بخشیدن آنان به تجاربشان به صورت اجتماعی ساخته می‌شود.
- (۲) واقعیت‌های سازمانی به صورت نمادهایی در ذهن محققان علم‌الاجتماع شکل گرفته و به صورت نظریه درآمده‌اند.
- (۳) نمادهای مختلفی در سازمان وجود دارند که هر کدام نماینده توصیف بخشی از تعاملات اجتماعی سازمان است.
- (۴) تفسیر افراد مهم‌تر از وقایعی است که در رابطه با عینیت‌های بیرونی شکل می‌گیرند.

۱۱- گزینه «۱» برای فرضیه $\begin{cases} H_0: \sigma^2 = 10 \\ H_1: \sigma^2 \neq 10 \end{cases}$ ، آماره آزمون با دستور $\chi^2 = \frac{(n-1)s^2}{\sigma_0^2}$ حساب می‌شود. طبق فرض مسئله $n = 51$ ، $\mu = 180$ و $s = 3$

$$\chi^2 = \frac{(51-1)(3)^2}{10} = \frac{50 \times 9}{10} = 45$$

است. بنابراین مقدار آماره آزمون برابر است با:

۱۲- گزینه «۴» فرضیه مسئله به صورت $\begin{cases} H_0: \sigma_1^2 \geq \sigma_2^2 \\ H_1: \sigma_1^2 < \sigma_2^2 \end{cases}$ یا $\begin{cases} H_0: \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2} \leq 1 \\ H_1: \frac{\sigma_1^2}{\sigma_2^2} > 1 \end{cases}$ می‌باشد و براساس آزمون فرضیه آماره آزمون برابر $F = \frac{S_1^2}{S_2^2}$ است، پس

$F = \frac{16}{4} = 4$ و ناحیه بحرانی این آزمون به صورت $F > F_{\alpha/5}(15, 7) = 3/5$ می‌باشد و بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که در سطح خطای ۵٪ پراکندگی وزن محصولات B بیشتر از پراکندگی وزن محصولات A است.

۱۳- گزینه «۳» طبق فرض مسئله مجموع حجم نمونه $k = 4$ جامعه برابر $kn = 15$ می‌باشد:

$$F = \frac{\frac{S_{Str}}{k-1}}{\frac{SSE}{k(n-1)}}$$

مقدار آماره آزمون در آنالیز واریانس با رابطه $F = \frac{S_{Str}}{SSE}$ حساب می‌شود. ابتدا SSE را به صورت زیر حساب می‌کنیم.

$$SST = SSE + SStr \Rightarrow 630 = SSE + 300 \Rightarrow SSE = 330$$

$$F = \frac{\frac{300}{4-1}}{\frac{330}{(15-4)}} = 3/33$$

در نتیجه داریم:

۱۴- گزینه «۱» برای محاسبه واریانس Y از رابطه $V(X+Y) = Var(X) + Var(Y) + Cov(X, Y)$ استفاده می‌کنیم. طبق فرض مسئله داریم:

$$Var(X+Y) = 7, Cov(X, Y) = \frac{1}{2}$$

$$Var(X) = \frac{1}{2} Var(Y)$$

$$Var(X+Y) = 7 \Rightarrow Var(X) + Var(Y) + 2Cov(X, Y) = 7$$

$$\frac{1}{2} Var(Y) + Var(Y) + 2\left(\frac{1}{2}\right) = 7 \Rightarrow \frac{3}{2} Var(Y) = 6 \Rightarrow Var(Y) = 4$$

۱۵- گزینه «۴» طبق اطلاعات صورت مسئله $n = 11$ ، $\bar{p} = 0/6$ و فرضیه آزمون به شکل $\begin{cases} H_0: p \geq 0/3 \\ H_1: p < 0/3 \end{cases}$ است و واریانس آماره آزمون با دستور

$$\sigma_w^2 = \frac{1}{11-3} = \frac{1}{8} = 0/125$$

حساب می‌شود. بنابراین داریم: $\sigma_w^2 = \frac{1}{n-3}$

۱۶- گزینه «۳» در معادله خط رگرسیون $y_i = \beta_1 x_i + \alpha + e_i$ خواص زیر برقرار است:

۱- $\bar{e} = 0$

۲- متغیر تصادفی e_i دارای توزیع نرمال است.

۳- e_i ها مستقل از هم هستند.

۴- واریانس مقادیر خطا (e_i) به ازای مقادیر X متغیر نمی‌باشد.

۱۷- گزینه «۲» سازماندهی ماتریسی، نوعی سازماندهی موقتی است، نه دائمی. در این نوع سازماندهی، اصل وحدت فرماندهی رعایت نمی‌شود؛ روابط متداول صف و ستاد مفهومی ندارد؛ سلسله مراتب به صورت متداول تعریف نمی‌شود و مهم‌تر از همه، برقراری سلسله‌ای از روابط مستمر و دائمی بین واحدهای متعدد سازمان ضرورت دارد.

در واقع سازمان خزان‌های را برای انطباق بیشتر با شرایط ذیل طراحی می‌کنند:

- ۱- هنگامی که سازمان ناگزیر از انطباق با عوامل محیطی متنوعی نظیر مهارت‌های فنی سطح بالا و تقاضای متغیر مشتریان است؛
- ۲- هنگامی که توسعه بیشتر ارتباطات میان افراد و گروه‌های تخصصی ضرورت داشته باشد؛ به گونه‌ای که برقراری این میزان ارتباطات با استفاده از ساخت‌های متداول امکان‌پذیر نباشد؛
- ۳- هنگامی که دستیابی به عملکرد عالی و ضرورت کاهش هزینه‌ها مستلزم انعطاف بیشتر در به‌کارگیری منابع مالی، مادی و انسانی باشد و مشارکت بیشتر نیروی انسانی را طلب کند.

۱۸- گزینه «۴» سبک‌های عمده مذاکره عبارت‌اند از:

- ۱- **سبک واقع‌گرایی:** فرض اساسی این سبک بر این استوار است که «حقایق همه چیز را بیان می‌کنند». رفتارهای مذاکره‌کنندگان دارای سبک واقع‌گرایی عبارت‌اند از: نشان دادن واقعیات به شکل بی‌طرف، یادداشت‌برداری از آنچه گفته شده است، صحبت‌های افراد را دوباره به آنها یادآوری کردن، دانستن بیشتر جزئیات موضوع بحث‌شده و مشارکت با دیگران، ارتباط دادن واقعیات با تجربه، عکس‌العمل آرام و متین، کنکاش برای پیدا کردن دلیل و مدرک و بیانات متکی بر دلیل و مدرک.
- ۲- **سبک شهودی:** فرض اساسی این سبک بر این استوار است که «قوه تخیل یا تصور می‌تواند هر مسئله‌ای را حل کند». رفتارهای مذاکره‌کنندگان دارای سبک شهودی عبارت‌اند از: بیان عبارات گرم و هیجان‌انگیز، تمرکز بر کل مسئله یا موقعیت، مبنا قرار دادن اصول و مبانی، طرح‌ریزی آینده، خیالی بودن و خلق تخیل در موقعیت، استفاده از یک موضوع برای ایجاد ایده‌های دیگر، ماورای حقایق رفتن، ایجاد ایده‌های ساختگی در تمام اوقات، فشار آوردن در یک زمان و عقب‌نشینی در زمانی دیگر، طرح سریع موضوعات به صورت دوه‌دو با یکدیگر، حصول حقایق در بعضی اوقات با کمی خطا و مقایسه‌سازی.
- ۳- **سبک‌های هنجاری (تکلیفی):** فرض اساسی این سبک بر این استوار است که «مذاکره همان چانه‌زنی است». رفتارهای مذاکره‌کنندگان دارای سبک هنجاری عبارت‌اند از: قضاوتی برخورد کردن، تشخیص و ارزیابی واقعیات مطابق مجموعه ارزش‌های فردی، رد و تأیید کردن، موافقت یا مخالفت، پیشنهاد چانه‌زنی، پیشنهاد پاداش و محرک‌ها، متوسل شدن به احساسات و عواطف برای رسیدن به توافق، مطالبه کردن، الزام داشتن، تهدید کردن، درگیر مسائل مربوط به قدرت، استفاده از موقعیت اقتدار، احساس همبستگی کردن، به‌دنبال مصالحه گشتن، ابراز بیانات مؤثر، تمرکز بر روی افراد و تعاملات با آنها، توجه به ارتباطات و فرآیندهای گروهی.
- ۴- **سبک تحلیلی:** فرض اساسی این سبک بر این استوار است که «منطق منجر به نتایج درست می‌شود». رفتارهای مذاکره‌کنندگان دارای سبک تحلیلی عبارت‌اند از: به‌دنبال دلیل بودن، طرح نتایج و به‌کار بردن آنها در موارد مذاکره، استدلال کردن برای طرفداری یا مخالفت با موقعیت خود یا دیگران، هدایت کردن، تفکیک و تجزیه کردن، تقسیم کردن، تحلیل هر موقعیت برای یافتن روابط علی و معلولی، شناسایی روابط قسمت‌ها، قرار دادن چیزها در نظم منطقی، سازماندهی، اهمیت دادن به دلایل منطقی، بیان عبارات یکسان و استفاده از محاسبات خطی.

۱۹- گزینه «۱» ایگور آنسف در سال ۱۹۸۸ در کتاب «استراتژی سازمان» با ایجاد ماتریس محصول - بازار استراتژی‌های سازمان را در قالب جدول زیر تقسیم‌بندی می‌نماید.

«انواع استراتژی‌ها از دیدگاه آنسف»

	موجود	محصولات	جدید
موجود	استقرار و محافظت از موقعیت کنونی ❖ یکپارچگی و ادغام ❖ رسوخ در بازار	توسعه محصول ❖ براساس ظرفیت‌های موجود ❖ با ظرفیت‌های جدید ❖ فراتر از انتظارات فعلی	
بازار	توسعه بازار ❖ تقسیم بازار جدید ❖ قلمرو و حوزه جدید ❖ کاربردهای جدید ❖ ایجاد ظرفیت‌های جدید	تنوع ❖ براساس ظرفیت‌های موجود ❖ با ایجاد ظرفیت‌های جدید ❖ فراتر از انتظارات فعلی	
جدید	❖ فراتر از انتظارات فعلی		

۱- استراتژی استقرار و محافظت از موقعیت کنونی: سازمان می‌کوشد تا ضمن حفظ بازار موجود، محصولات فعلی را نیز در بازار عرضه نماید. در درون این استراتژی دو گزینه اساسی وجود دارد:

۱- یکپارچگی و ادغام: وضعیتی است که سازمان ضمن حفظ و تقویت موقعیت خود در بازار فعلی، محصولات فعلی را نیز مورد توجه قرار می‌دهد.

۲- رسوخ در بازار: موقعیتی است که سازمان سهم بازاری را به‌دست می‌آورد.

۲- استراتژی توسعه محصول: تغییرات در محیط صنعت ممکن است برای محصولات یا خدمات جدید تقاضا ایجاد نماید. استراتژی توسعه محصول زمانی تحقق می‌یابد که نحوه توزیع تعدیل گردیده و یا محصولات جدید برای بازارهای موجود عرضه می‌گردد.

۳- استراتژی توسعه بازار: محصولات یا خدمات موجود در بازارهای جدید عرضه می‌شوند.

۴- استراتژی تنوع: نوعی استراتژی است که سازمان را از بازارها، محصولات و ظرفیت‌های فعلی‌اش دور می‌سازد.

۲۰- گزینه «۳» اصول برنامه‌ریزی عبارت‌اند از:

- ۱- اصل جامعیت: تمامی گزینه‌های مهم و کارساز باید مورد توجه قرار گیرند.
- ۲- اصل کارایی: فرآیند برنامه‌ریزی نباید موجب اتلاف زمان و منابع شود.
- ۳- اصل احتساب: افرادی که از برنامه تأثیر می‌پذیرند باید در فرآیند برنامه‌ریزی مشارکت داده شوند.
- ۴- اصل آگاه‌سازی: نتایج حاصل از برنامه‌ریزی باید به‌وسیله ذی‌نفعان درک شود و مورد پذیرش قرار گیرد.
- ۵- اصل تلفیق‌سازی: افراد و تصمیمات کوتاه‌مدت باید اهداف بلندمدت و استراتژیک را پشتیبانی کنند.
- ۶- اصل پیامد منطقی: هر گام برنامه‌ریزی باید پیش‌زمینه‌ای برای برداشتن گام بعدی شود.
- ۷- اصل شفافیت: هر شخصی که ذی‌نفع است، باید از چگونگی عملکرد فرآیند برنامه‌ریزی درک روشنی داشته باشد.

۲۱- گزینه «۱» در رابطه با مدیریت علمی تیلور، حرکت سنجی را گیلبرت‌ها انجام دادند. آنها تحقیقات خود را بر حرکت و میزان خستگی افراد یعنی بلند کردن، جابه‌جا کردن و استراحت کردن قرار دادند و درصدد یافتن راه‌هایی برآمدند که بتوانند رفاه یکایک کارگران را بهبود بخشند. از دیدگاه آنان هدف نهایی مدیریت علمی این بود که به کارگران کمک شود تا به استعدادهای بالقوه انسانی خود دست یابند. گیلبرت‌ها ابزاری به نام «تریلیگ» (خوانش معکوس گیلبرت) طراحی نمودند که شامل هجده عنصر حرکتی برای مطالعه حرکت در محیط کار بود. کار گیلبرت‌ها مبنایی برای پیشرفت در این زمینه‌ها می‌باشد: ۱- ساده‌سازی کار ۲- استاندارد کردن کار ۳- تدوین برنامه پاداش

۲۲- گزینه «۳» هنری مینتزبرگ سازمان‌ها را در قالب سه بعد اساسی از یکدیگر متمایز می‌سازد و باور دارد که با ترکیب این سه بعد، سازمان‌ها دارای پنج نوع پیکره‌بندی سازمانی می‌شوند. این سه بعد اساسی عبارت‌اند از:

الف) بخش کلیدی سازمان: نقش مهمی در موفقیت یا شکست سازمان ایفاء می‌کند و از پنج بخش کلیدی تشکیل شده است: بخش عالی (رأس استراتژیک)، بخش عملیاتی، بخش میانی، بخش فنی و بخش پشتیبانی.

ب) سازوکار اصلی هماهنگی: روشی که سازمان برای هماهنگ نمودن فعالیت‌هایش از آن استفاده می‌کند. این پنج سازوکار عبارت‌اند از:

- ۱- تنظیم طرفینی (از طریق ارتباطات غیررسمی افراد) ۲- سرپرستی مستقیم (از طریق مافوق سلسله مراتبی) ۳- استانداردسازی فرآیندهای کاری (مشخص نمودن محتوای کار) ۴- استانداردسازی خروجی‌ها (مشخص نمودن نتایج مطلوب) ۵- استانداردسازی مهارت‌ها (مشخص نمودن نیازهای آموزشی مورد نیاز برای انجام کار).

ج) نوع تمرکززدایی: شامل حدی است که سازمان زیردستان را در فرآیند تصمیم‌گیری مشارکت می‌دهد و به سه نوع تقسیم می‌گردد:

۱- تمرکززدایی عمودی: توزیع قدرت در سطوح پایینی سلسله مراتب یا سیستم اختیار بین فرادستان و فرودستان در هر سازمان.

۲- تمرکززدایی افقی: حدی که غیر مدیران به اتخاذ تصمیم می‌پردازند یا اختیار بین صف و ستاد تصمیم می‌گردد.

۳- تمرکززدایی گزینشی: حدی که قدرت تصمیم‌گیری به برخی واحدهای سازمان تفویض می‌گردد.

انواع پیکره‌بندی ساختاری	سازوکار اصلی هماهنگی	بخش کلیدی سازمان	نوع تمرکززدایی
۱- ساختار ساده	سرپرستی مستقیم	رأس استراتژیک	تمرکززدایی عمودی و افقی
۲- بوروکراسی ماشینی	استانداردسازی فرآیندهای کار	ساختار فنی	تمرکززدایی افقی محدود
۳- بوروکراسی حرفه‌ای	استانداردسازی مهارت‌ها	هسته عملیاتی	تمرکززدایی عمودی و افقی
۴- بوروکراسی بخشی	استانداردسازی خروجی‌ها	خط میانی	تمرکززدایی عمودی محدود
۵- ادھوکراسی	تنظیم طرفینی	ستاد پشتیبانی	تمرکززدایی گزینشی

«ارتباط سه‌بعدی اساسی سازمان با انواع ساختار سازمانی»

۲۳- گزینه «۴» یکی از تئوری‌هایی که درباره روابط سازمان - محیط می‌باشد، تئوری نهادی است. «تئوری نهادی» (Institutional Theory) به این موضوع می‌پردازد که سازمان‌ها می‌توانند توانایی خود برای رشد و بقا در محیط رقابتی را از طریق ارضای نیاز ذی‌نفعان فراهم سازند. جامعه‌شناس آمریکایی فیلیپ سلزنیک، به عنوان پدر تئوری نهادی ادعا می‌کرد که سازمان‌ها نه تنها با کشمکش‌های گروه‌های داخلی خود، بلکه با ارزش‌های جامعه بیرونی نیز، خود را سازگار یا منطبق می‌کنند. نظریه‌پرداز نهادی نوین، ریچارد اسکات، نهادینه شدن را بدین صورت تعریف می‌کند: فرآیندی که از طریق آن کنش‌ها (و اقدامات) تکرار می‌شوند و از جانب کنشگران و دیگران معانی مشترک به خود می‌گیرند. گاهی اوقات، کنش‌ها و اقدامات تکرار می‌شوند، زیرا قوانین و مقررات صریح برای تضمین تکرارشان وجود دارد (نقوذهای قانونی و سیاسی). گهگاهی الگوهای فعالیت به وسیله هنجارها، ارزش‌ها و انتظارات حمایت می‌شوند (نقوذهای فرهنگی) و بعضاً از طریق شبیه بودن یا شبیه شدن به نهاد دیگر حمایت می‌شوند (نقوذهای اجتماعی).

۲۴- گزینه «۱» منطق نمادین - تفسیرگرایی بر این باور استوار گردید که واقعیت‌های سازمان به موازاتی که افراد با هم تعامل و مذاکره کرده و تجربه خود را معنا می‌بخشند، به صورت اجتماعی ساخته می‌شوند و نظریه‌پردازان نمادین - تفسیری، چگونگی معنابخشی و ابلاغ معنا در وضعیت‌های خاص را مطالعه می‌کنند. چون معنا درون تعاملات و نمادها و مصنوعات مستتر است و ممکن است به وسیله افراد مختلف، متفاوت تفسیر شود، باید به تفاسیر چندگانه و نقشی که بستر در شکل‌دهی تفسیر وضعیت‌ها و رویدادها به وسیله افرادی که آنها را تجربه می‌کنند ایفا می‌کند، پرداخته شود.

۲۵- گزینه «۲» استعاره سازمان به عنوان ابزار سلطه: شاید یکی از واقعی‌ترین استعاره‌ها برای توصیف برخی از سازمان‌های معاصر همان ابزار سلطه و تسلط است. سازمان‌هایی که برای خدمت به مردم ایجاد شده‌اند پس از چندی به صورت تشکیلاتی عظیم بر مردم حکومت می‌رانند و از صورت خادم به حالت مخدوم تغییر ماهیت می‌دهند. جنبه‌های دیگر روح سلطه‌گری سازمان‌ها را می‌توان در محیط کاری نامناسب، فضای آلوده کارگاهی و عدم توجه به کرامت انسانی و تأثیر مشاغل تکراری و بی‌معنی بر ایجاد بیماری‌های روانی و عدم تعادل روحی کارکنان برشمرد. مثال‌ها و شواهدی متعدد در دست‌اند که چگونه سازمان‌ها برای نیل به اهداف خود بسیاری از اصول اخلاقی را زیر پا می‌گذارند و صرفاً در پی کسب سود و حصول درآمد از منطق ارزشی دور می‌شوند.

استعاره سازمان به عنوان نظام سیاسی: از آنجایی که در پاره‌ای از نظریه‌ها و نظریات سازمانی، بحث نفوذ، قدرت و تعارض پیش کشیده شده و سازمان به عنوان یک نظام سیاسی مطرح شده است، استعاره‌ی نظام سیاسی در تشریح و توصیف سازمان معقول به نظر می‌رسد. در این استعاره تلاش بر آن است تا زندگی سیاسی سازمانی شناخته و جنبه‌های ناشناخته‌ی سازمان شناسایی شوند. مسائلی چون اهداف و منافع، تعارض و قدرت در استعاره سیاسی نقش عمده‌ای را ایفا می‌نمایند. سازمان‌ها و افراد موجود در آنها منافع و اهدافی متفاوت را دنبال می‌کنند و تضاد بین این منافع در سازمان موجب تعارض و کشمکش می‌شود. سازمان به کمک عامل قدرت می‌کوشد تا از تضادها به نحوی مؤثر بهره‌گیرد و آنها را به سوی اهداف هدایت کند. به کارگیری عامل قدرت برای سامان‌دهی امور و فعالیت‌ها در سازمان شکل سیاسی آن را ترسیم می‌کند و به استعاره سیاسی مفهوم می‌بخشد.

۲۶- گزینه «۲» کاربردهای علم مدیریت عبارت‌اند از:

۱- پیش‌بینی‌های ریاضی: برای تعمیم روند گذشته به آینده و استفاده در فراگرد برنامه‌ریزی ۲- مدل‌سازی موجودی انبار: برای کنترل موجودی و تعیین مقدار سفارش ۳- برنامه‌ریزی خطی: برای تخصیص منابع کمیاب به مصارف گوناگون ۴- نظریه صف: برای تخصیص نیروی انسانی خدماتی یا ایستگاه‌های کاری به منظور حداقل رساندن زمان تأخیر و هزینه ارائه خدمات به مشتریان ۵- مدل‌های شبکه: برای تفکیک کارهای بزرگ و پیچیده به اجزای کوچک‌تر ۶- شبیه‌سازی: برای تسهیل مدل‌سازی مسائل و آزمون راه‌حل‌های گوناگون.

- ۵۹- در کدام رویکرد مدیریت دولتی، بر اهمیت جامعه مدنی و ضرورت توسعه آن در پرتو استعاره «ساختن کشتی» تأکید شده است؟
 (۱) مدیریت دولتی نوین (۲) خدمات دولتی نوین (۳) مدیریت ارزش‌های عمومی (۴) کارآفرینی و بازآفرینی حکومت
- ۶۰- واژه «دولت»، در نگاهی تبارشناسانه، بر کدام مضمون دلالت دارد؟
 (۱) کشور (۲) حکومت (۳) بخش عمومی جامعه (۴) مدیریت محلی و نگاه دولت شهری
- ۶۱- ویژگی‌های زیر، کدام رویکرد به مدیریت دولتی را تداعی می‌کند؟
 «استقلال در انتخاب، آگاهی در انتخاب، استمرار در انتخاب، جدیت در انتخاب»
 (۱) حکمرانی شبکه‌ای (۲) حکمرانی تعالی‌گرا (۳) حکمرانی خوب (۴) حکمرانی سالم
- ۶۲- در بحث روند بلوغ حکومت الکترونیک، در کدام مرحله، امکان شبیه‌سازی و توسعه نرم‌افزارها فراهم می‌آید؟
 (۱) شنیداری (۲) توسعه فضای مجازی مستقل (۳) نگارش مقدماتی و توسعه واژگان (۴) آشنایی با واژگان و نرم‌افزارهای حکمرانی
- ۶۳- در عقلانیت فراگیر، پیش‌فرض کدام مورد می‌باشد؟
 (۱) ظرفیت تصمیم‌گیری بالا و امکان یافتن بهترین گزینه (۲) توانایی یافتن گزینه‌های محدود و تصمیم‌گیری مقبول (۳) عقلانیت محدود بازیگران خط‌مشی‌گذاری (۴) شرایط متغیر و ضرورت انعطاف‌پذیری
- ۶۴- براساس نگاه گفتمان به خط‌مشی، شکست به چه دلیلی رخ می‌دهد؟
 (۱) فرایندهای ناکارآمد خط‌مشی‌گذاری (۲) تغییرات محیطی سریع و غیرمنتظره (۳) وجود ساختارهای احتجاج نامتقارن درون گفتمان (۴) عدم وجود بازخوردهای دقیق و سریع راجع به نتایج خط‌مشی
- ۶۵- در کدام مدل خط‌مشی‌گذاری عمومی، توجه به ارزش‌های افراد مرتبط به موضوع خط‌مشی کم و نحوه حل مسئله انفعالی است؟
 (۱) اجتماعی (۲) بحران (۳) عقلایی (۴) تعدیل‌شده
- ۶۶- محافظه‌کاری پویا (Dynamic Conservatism) که با طرح وظایف جدید همراه است بر کدام مرحله فرایند خط‌مشی‌گذاری عمومی اثر می‌گذارد؟
 (۱) خاتمه (۲) ارزیابی (۳) دستور کار (۴) تحلیل
- ۶۷- در خط‌مشی‌گذاری هنگامی که اطلاعات در مورد پدیده جدیدی موجود نباشد از کدام مدل استفاده می‌کنیم؟
 (۱) مقطعی (۲) بهینه (۳) مطلوب (۴) ارزیابی تکنولوژی
- ۶۸- در ارزیابی خط‌مشی‌های مصوب، استفاده از کدام مورد می‌تواند مفیدتر واقع شود؟
 (۱) استفاده از نسبت‌های اثربخشی (۲) برآورد میزان رضایت عمومی از خط‌مشی (۳) استفاده از نسبت‌های اثربخشی و کارایی (۴) برآورد میزان تحقق اهداف پیش‌بینی شده
- ۶۹- کدام مورد جزء مشکلات موجود در استفاده عملی از AHP به‌شمار نمی‌آید؟
 (۱) ابهام در اعداد مقایسه و ارتباط با متخصصین (۲) تعداد زیاد گزینه در پروژه‌های عملی (۳) تعیین نرخ سازگاری (۴) جابه‌جایی رتبه‌ها
- ۷۰- کدام نظام اطلاعاتی، برای حل مسائل نیمه ساختاریافته به‌کار می‌رود؟
 (۱) SIS (۲) EIS (۳) DSS (۴) هر سه مورد
- ۷۱- انضباط خط‌مشی در نظام بودجه‌ریزی دولتی بیانگر کدام مورد می‌باشد؟
 (۱) ایجاد پایداری مالی در بلندمدت (۲) عدم استفاده از تبصره‌های قانونی (۳) عدم استفاده از اسناد خزانه و کسری بودجه (۴) تبعیت از قانون بودجه در کسب درآمد و هزینه
- ۷۲- تصمیمات مرتبط با مذاکرات اتحادیه‌های کارگری و کارفرمایان که در آن یک طرف برنده و طرف دیگر بازنده می‌شود، در ماتریس ویلسون چه نوع خط‌مشی است؟
 (۱) مراجعه‌کننده (Client) (۲) گروه ذی‌نفع (Interest group) (۳) اکثریت (Majoritarian) (۴) کارآفرینانه (Entrepreneurial)

۷۳- کدام مدل اشاعه خطمشی (Policy diffusion)، ریشه در نظریه ارتباطات (Communication Theory) دارد؟

- (۱) اشاعه منطقه‌ای (۲) تعامل ملی (۳) پیروی از رهبر (۴) همگرایی خطمشی

۷۴- کدام مورد، دو نقطه مرجع استراتژیک برای تعیین خطمشی‌پذیری یک مسئله عمومی محسوب می‌شود؟

- (۱) اطمینان در مورد دانش راه‌حل مسئله - میزان انطباق با استانداردهای هنجاری
 (۲) امکان‌پذیری سیاسی - اطمینان در مورد دانش راه‌حل مسئله
 (۳) متناسب‌بودن با فراخطمشی‌ها - انطباق با ارزش‌های عمومی
 (۴) همگرایی با خطمشی‌های موجود - امکان‌پذیری فنی

۷۵- در «خطمشی‌گذاری به‌عنوان گفتمان» رسالت تحلیل خطمشی کدام مورد می‌باشد؟

- (۱) بازگ کردن حقیقت نزد صاحبان قدرت
 (۲) تقویت بنیان‌های استدلالی عقبه خطمشی عمومی
 (۳) کمک به صورت‌بندی مناسب مسئله و راه‌حل‌های خطمشی
 (۴) غلبه یافتن بر منازعات نامتقارن میان ائتلاف‌های مدافع خطمشی عمومی

۷۶- در کدام روش درس آموزی، از برنامه‌های دیگر کشورها به‌عنوان ابزار فکری استفاده می‌شود تا برنامه جدیدی تدوین شود؟

- (۱) کپی کردن (۲) تلفیق (۳) الهام‌گرفتن (۴) اقتباس

۷۷- کدام عوامل، در اولویت‌بندی مسائل عمومی، اهمیت بیشتری دارند؟

- (۱) شدت - فوریت - فراگیری
 (۲) فوریت - شدت - ملاحظات قوه مقننه
 (۳) ملاحظات رسانه‌ای - شدت - فوریت
 (۴) فوریت - شدت - ملاحظات قوه مجریه

۷۸- سیستم‌های پشتیبان خطمشی باید زمینه‌ساز فراهم‌آوری چه نوع اطلاعاتی باشند؟

- (۱) شناخت بازیگران خطمشی
 (۲) کارنامه خطمشی‌گذاران پیشین
 (۳) اصول و لوازم سناریوپردازی
 (۴) ملاحظات مربوط به موازنه و مراقبه

۷۹- هرچه محیط آشوب‌ناک‌تر و پرتلاطم‌تر باشد، بر ضرورت کدام مورد افزوده می‌شود؟

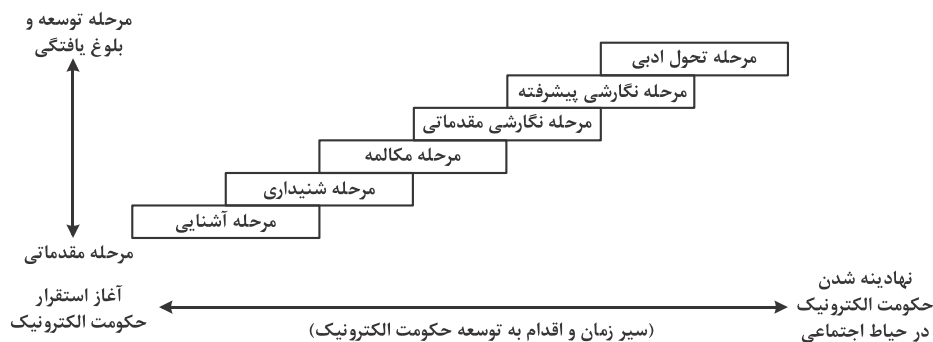
- (۱) استفاده از سناریوی اقدام
 (۲) استفاده از سناریوی فوق‌فعال
 (۳) توسعه ظرفیت اقدام کوبنده‌تر
 (۴) بازشناسی و متمایزسازی و دقت در بسته‌بندی سناریو

۸۰- در آخرین گام خطمشی‌گذاری بر پایه سناریو، چه اقدامی انجام می‌شود؟

- (۱) توسعه مدارهای یادگیری و عبرت
 (۲) طراحی بسته‌های سناریوی هم‌افزا
 (۳) انتخاب نهایی بسته خطمشی
 (۴) طراحی سناریوی نهایی

۶۱- گزینه «۲» حکمرانی تعالی‌گرا، در پی توسعه دموکراسی الکترونیک، امکان بازیابی مستمر آرای عامه را با تکیه بر بافت گسترده اطلاعات حاصل از توسعه حکومت الکترونیک، مدنظر قرار می‌دهد. باور اصلی این حکمرانی در خصوص خطمشی‌گذاری مالی، آن است که باید در رویکردی برابرنگر بودجه را همچون قطرات باران، به بخش‌های نیازمند جامعه هدایت کرد؛ چنان‌که نه نقطه‌ای فراموش شود و نه نقطه‌ای بیش از حد سیراب گردد. داستان حکمرانی تعالی‌گرا، داستان تعهد جدی، آگاهانه، مستمر و مستقل یک نظام اجتماعی است. داستان حکومتی خردمند که دست‌کم از چهار ویژگی برخوردار باشد: استقلال در انتخاب، آگاهی در انتخاب، جدیت در انتخاب و استمرار انتخاب.

۶۲- گزینه «۳» روند بلوغ حکومت الکترونیک در الگوی شش مرحله‌ای دنبال می‌شود: (۱) آشنایی: انتشار واژگان وارداتی و ناآشنا درباره حکومت الکترونیک؛ (۲) شنیداری: فهم واژگان متداول درباره حکومت الکترونیک؛ (۳) مکالمه: توسعه امکان مذاکره درباره قابلیت‌های شبکه؛ (۴) نگارش مقدماتی: توسعه واژگان و شبیه‌سازی نرم‌افزارها؛ (۵) نگارش پیشرفته: تسلط بر منطق طراحی و ساخت درگاه‌ها (۶) تحول ادبی: بازآفرینی زبان و منطق طراحی و توسعه فضای فعالیت در شبکه.

۶۳- گزینه «۱» فرآیند عقلانی تصمیم‌گیری: قدم اول در تصمیم‌گیری تعریف مشکل است؛ قدم دوم، یافتن راه‌حل‌ها و بدیل‌های ممکن؛ قدم سوم، انتخاب یک معیار برای مقایسه این راه‌حل‌ها؛ قدم چهارم، انتخاب؛ قدم پنجم، اجرای تصمیم و قدم ششم ارزیابی تصمیم است. در عقلانیت فراگیر، پیش‌فرض ظرفیت تصمیم‌گیری بالا و امکان یافتن بهترین گزینه که خواسته‌های ایده‌آل است مدنظر می‌باشد.

۶۴- گزینه «۳» یکی از زمینه‌های اجرای موفق سیاست‌ها گفتگویی شدن آن‌ها در بین مردم جامعه و نیز در بین سیاست‌گذاران و مجریان می‌باشد. از بعد اجتماعی و مردمی، در صورتی می‌توان آرمان‌ها را در جامعه به فعلیت رساند که بتوان آن را به یک گفتگومان عمومی تبدیل کرد. گفتگومان‌سازی با اقناعی که در پی دارد، اعمال فرهنگی انسان‌ها را سامان داده و معنا می‌بخشد و آرمان‌ها و ارزش‌ها را در زندگی و عمل روزمره انسان‌ها عینیت می‌دهد. برای اجرای موفق، سیاست‌ها باید به یک خواست عمومی و گفتگومان تبدیل شوند و به شکل ارزش عمومی جامعه درآیند، چرا که تا وقتی جامعه (از طریق گفتگومان‌سازی) اقناع نشود، سیاست‌های فرهنگی را اجرا نخواهد کرد. ساختارهای احتجاج نامتقارن درون گفتگومان، شکست خطمشی را در پی خواهد داشت.

۶۵- گزینه «۲» سازمان‌های دولتی و خصوصی از اواسط دهه ۱۹۷۰ نسبت به راهبردهای حل مسائل و تغییر، موضعی انفعالی داشته و در مقایسه با عامل‌های دیگر نظرشان کمتر به ارزش‌های انسانی معطوف بوده است. به رغم موقعیت‌های بحرانی، مدیران زیادی در رویارویی با تغییرات محیط و رشد و پیچیدگی آن موضعی انفعالی گرفتند. در حل مسائل مذکور سعی این مدیران بر حفظ شغل و تداوم موقعیت خود بوده است. در مدل خطمشی‌گذاری بحران، به مشارکت کارمندان، ارباب‌رجوع و آموزش‌های سازمانی توجه زیادی معطوف نمی‌شود. مدیران با اعمال قدرت و اختیارات رسمی و سازمانی خود بر اهمیت ضوابط، تنظیمات و رویه‌های جاری سازمان تأکید می‌کنند، زیرا موقعیت تصمیم‌گیری برای خطمشی‌گذاران کاملاً شناخته‌شده نیست و از سوی دیگر مشکلات به‌طور اساسی و در بلندمدت مورد تجزیه و تحلیل قرار نمی‌گیرند. مدیران شیوه بحران تلاش می‌کنند که فقط به موقعیت‌های بحرانی به‌صورت عاجل و فوری عکس‌العمل نشان دهند. از آنجا که خطمشی‌گذاران در موقعیت‌های بحرانی به‌صورت مقطعی و کوتاه‌مدت عکس‌العمل نشان می‌دهند، ممکن است مشکلی که به‌طور موقتی برطرف شده است، در آینده نزدیک به شکل دیگر و به‌صورت حادث‌تری ظاهر شود.

۶۶- گزینه «۱» تغییر خطمشی که پیامد مرحله ارزیابی خطمشی است، عامل پیونددهنده چرخه‌های خطمشی که برای دستور کار مرتب خوراک تدارک می‌بیند فرآیندی پویا و پیوسته است که از نیاز خطمشی به تعدیل و تطبیق با تغییرات محیطی نشأت می‌گیرد. تغییر خطمشی ممکن است منجر به تغییر اهداف خطمشی شود و خطمشی جدیدی جایگزین شود یا منجر به تغییر ابزار خطمشی یا فرآیند اجرایی آن شود. در این صورت سازوکارهای داخلی سازمان‌های مجری دگرگون خواهد شد. تغییر در خطمشی ممکن است ملموس نباشد یا در کوتاه‌مدت اتفاق بیفتد، سازمان‌های مجری ماهیت محافظه‌کاری دارند و در برابر تغییر مقاومت می‌کنند. در عین حال ماهیت محافظه‌کاری پویا با طرح وظایف جدید همراه خواهند بود و در مرحله تغییر و خاتمه خطمشی‌گذاری عمومی اثرگذار خواهند بود.

۶۶- گزینه «۱» یکی دیگر از مدل‌های مورد استفاده در فرآیند عقلایی خط‌مشی‌گذاری مدل تصمیم‌گیری مقطعی با اجرای همزمان است. در خط‌مشی‌گذاری هنگامی که اطلاعات و آمار در مورد پدیده جدیدی موجود نباشد و خط‌مشی‌گذار ملزم به اتخاذ تصمیم در آن زمینه باشد از مدل مقطعی با اجرای همزمان استفاده می‌کند. در مدل مقطعی با اجرای همزمان، بخشی از عملیات شقوق ممکن به‌طور همزمان اجرا می‌شود و براساس اطلاعات حاصل از آن کمبودهای اطلاعاتی جبران و تصمیم‌گیری برای مقطع بعدی انجام می‌پذیرد. این نوع تصمیم‌گیری را از آن رو تصمیم‌گیری مقطعی نام نهاده‌اند که یک دوره با مقطعی از عملیات، ضمن آن اجرا می‌شود و انتخاب براساس نتایج حاصل از این اجرا صورت می‌پذیرد.

۶۸- گزینه «۳» ارزیابی خط‌مشی عمومی به‌عنوان مرحله‌ای که طی آن اثربخشی سیاست‌های اتخاذشده به آزمون نهاده می‌شود، از اهمیت فراوانی برخوردار است. رویکردهای مختلفی برای ارزیابی خط‌مشی‌های عمومی وجود دارد که به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود. یکی از شیوه‌های متداول ارزیابی، سنجش میزان نیل به نتایج مورد انتظار خط‌مشی می‌باشد. اگر هدف را نتیجه مورد نظر بدانیم، خط‌مشی‌گذار باید آگاه شود تا چه حد هدف خط‌مشی تحقق یافته است. برای انجام این ارزیابی، مشخص کردن هدف به‌طور دقیق، جزئی و قابل سنجش از الزامات اولیه است. هدف‌های کلی باید به هدف‌های جزئی‌تر شکسته شوند و به گونه‌ای تعریف شوند که قابل اندازه‌گیری و سنجش باشند. ارزیابی نتایج زمانی کامل است که هزینه‌ها و منابع مصروفه نیز به‌طور روشن مشخص باشند؛ البته باید یادآوری شود که هزینه‌های خط‌مشی مستقیم و غیرمستقیم می‌باشند. به اعتقاد بسیاری از افراد، ارزیابی اجرا یک نیاز قانونی است، اما در اصل ارزیابی راهی برای اثربخشی، بهبود خط‌مشی، توسعه خط‌مشی، خدمت‌رسانی، اطمینان از تحقق نیازها و استفاده از پتانسیل‌های موجود است. هسته اصلی خط‌مشی‌گذاری مدرن، ارزیابی است که می‌تواند به اثربخشی و کارایی خدمت‌رسانی منجر شود. با توجه به نکات فوق، در ارزیابی خط‌مشی‌های مصوب، از نسبت‌های اثربخشی و کارایی استفاده می‌گردد.

۶۹- گزینه «۳» برخی از مشکلات موجود در استفاده عملی از AHP عبارت‌اند از: ۱- تعداد زیاد گزینه در پروژه‌های عملی؛ ۲- ابهام در اعداد مقایسه و ارتباط با متخصصین؛ ۳- جابه‌جایی رتبه‌ها.

۷۰- گزینه «۳» سیستم پشتیبانی از تصمیم (Decision Support System) یا به‌طور مخفف DSS، یک سیستم تصمیم‌گیر تحلیل‌گر براساس مجموعه‌ای از اطلاعات و برنامه‌ها می‌باشد. این اطلاعات می‌تواند از داده‌های واردشده توسط انسان (تراکنش‌های ذهنی) و یا از داده‌های تحلیل‌شده به وسیله یک نرم‌افزار (تراکنش‌های یک برنامه کامپیوتری) باشد. DSS به‌طور عموم، در جهت کمک به تصمیم‌گیری انتخاب صحیح یک کار و یا اقدام و در نتیجه بهبود کارایی سیستم استفاده می‌شود. DSS اولین بار در سال‌های ۱۹۷۰ توسط آقای Lester مطرح شد. از بدو ظهور ایده تصمیم‌گیری به کمک کامپیوتر در انستیتوی تکنولوژی کارنگی «CARNegie» تا به امروز، تعاریف متعددی برای DSS پیشنهاد شده است. این تعدد تعابیر تا حدودی به سیر تکاملی این رویکرد بازمی‌گردد. تعاریف اولیه بیشتر بر قابلیت DSS در حل مسائل نیمه ساختار یافته تمرکز داشته‌اند و تعاریف بعدی اجزای اصلی سیستم و فرآیند طراحی آن را مورد توجه قرار داده‌اند. دلیل دیگر این اختلاف، در زوایای نگرشی متفاوت به موضوع نهفته است.

۷۱- گزینه «۲» بودجه مهم‌ترین ابزار برنامه‌ریزی برای مدیریت هر سازمان به شمار می‌آید و بودجه‌ریزی به‌عنوان شرح صورت وضعیت و پیش‌بینی درآمدها و هزینه‌ها برای یک دوره، مدیر را در کنترل و سلامت مالی سازمان کمک می‌کند. برآورد بودجه در اداره سازمان‌ها نه تنها از اساسی‌ترین امور مدیریت است بلکه اصولی‌ترین وسیله نظارت بر خدمات سازمان نیز محسوب می‌شود. در یک نظام که برای نهادینه کردن تجزیه و تحلیل در شاخه‌های اجرایی فرآیند تصمیم‌گیری به‌وجود می‌آید طرح‌های بلندمدت با برنامه‌ریزی فعالیت‌های خاص یک‌ساله و بودجه مربوط جمع می‌شود و بودجه برنامه‌های یک‌ساله در چهارچوب طرح‌های بلندمدت و با دید وسیع‌تری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. انضباط خط‌مشی در بهبود تصمیم‌گیری‌ها و در نظام بودجه‌ریزی دولتی اثرات زیادی دارد از جمله: ۱- نقش‌های سازمانی برای مدیریت انضباط ایجاد می‌کند؛ ۲- ارزش‌های عملیاتی و رفتارهای مورد نیاز را ایجاد می‌کند؛ ۳- باعث عدم استفاده از تبصره‌های قانونی در نظام بودجه‌ریزی دولتی می‌شود؛ ۴- دستورالعمل‌های انضباطی را وارد تصمیم‌گیری‌ها می‌کند؛ ۵- مکانیسم‌هایی را ایجاد می‌کند تا معضلات انضباطی حل و فصل شوند.

۷۲- گزینه «۲» گروه‌های ذی‌نفع در خط‌مشی‌گذاری، گروه‌های صاحب قدرت هستند که به منظور دستیابی به منافع گروهی، در فرآیند خط‌مشی‌گذاری اعمال نفوذ می‌کنند و به آن سمت و سوی خاص می‌دهند. در دنیای مدرن، مناسبات بین کارگر و کارفرما و درون خود اتحادیه‌های کارگری دارای ویژگی‌های خاص می‌باشد. استفاده از استراتژی برد و باخت، تهدید، بازی‌های قدرت، نمونه‌ای از اعتماد اندک و مناسبات استبدادی است. اما این امر نیز هنگامی که سازمان، اصول مشارکتی را در پیش می‌گیرد تغییر پیدا می‌کند. هنگام برقراری مشارکت، مقامات کارگری و مدیریت در یک سوی میز می‌نشینند و با هم به همکاری می‌پردازند تا تجارت و افراد ذی‌نفع در آن موفق شوند. در حقیقت، نوع خط‌مشی در مذاکرات اتحادیه‌های کارگری و کارفرمایان که در آن یک طرف برنده و طرف دیگر بازنده می‌شود بر پایه گروه‌های ذی‌نفع می‌باشد.

۷۳- گزینه «۲» مدل تعامل ملی، مدعی است نوعی شبکه ارتباطاتی ملی، میان مقامات ایالتی در خصوص برنامه‌های بخش دولتی وجود دارد که از طریق آن مقامات در مورد برنامه‌ها، از همتایان خود در دیگر ایالت‌ها می‌آموزند. فرض کنید که مقامات ایالت‌هایی که قبلاً یک برنامه را اقتباس کرده‌اند آزادانه یا به‌صورت ترکیبی (آزادانه، اجباری) با مقامات سایر ایالت‌هایی که آن برنامه‌ها را قبلاً اقتباس نکرده‌اند تعامل برقرار می‌کنند و هر تماسی از طرف ایالت‌هایی که برنامه‌هایی را هنوز اقتباس نکرده‌اند با اقتباس‌کننده قبلی، محرکی برای اولی جهت اقتباس آن برنامه ایجاد می‌کند. در نتیجه احتمال اینکه یک ایالت یک برنامه را اقتباس کند به نسبت تعداد تعاملاتی بستگی دارد که مقاماتش با مقامات ایالت‌های اقتباس‌کننده آن برنامه داشته‌اند. لذا مدل تعامل ملی ریشه در نظریه ارتباطات دارد.

۷۴- گزینه «۱» مسئله ممکن است فراتر از آن باشد که تحلیل‌گر بتواند در مدت زمان در نظر گرفته شده به آن بپردازد. در چنین مواردی تحلیل‌گر باید روی جنبه‌های خاص و بزرگ‌تر مشکل تمرکز کند. انتخاب مشکلات جزئی به وسیله اولویت‌های تحلیل‌گر تعیین می‌شود. عواملی مانند شروع مسئله، راه‌حل‌های موجود و افرادی که مایل به حل مشکل هستند و موارد دیگر کمک مهمی برای حل مسئله ایجاد می‌کنند. دانش راه‌حل مسئله و میزان انطباق آن با استانداردهای هنجاری، دو نقطه مرجع استراتژیک برای تعیین خط‌مشی‌پذیری یک مسئله عمومی محسوب می‌شوند.

۷۵- گزینه «۴» یکی از روش‌های بررسی فرآیند خط‌مشی، شناخت ساختار قدرت و گفتمان گروه‌های ذی‌نفع دخیل در توصیه‌های خط‌مشی‌ای با اتخاذ رویکردهای روش‌شناختی مرکب از روش‌های یگانه سنتی در این حوزه است. یکی از رویکردهای مورد استفاده در پژوهش‌ها برای دستیابی به اهداف، «چرخش احتجاجی» است که با شناسایی ذی‌نفعان و تحلیل گفتمان آن‌ها به بررسی ماهوی فرآیند خط‌مشی‌گذاری پرداخته و یک نمای کلی از تنازعات گفتمانی و رقابت ذی‌نفعان بر سر برونداد خط‌مشی‌ها و برنامه‌ها به پژوهشگر می‌دهد. اهمیت گفتمان‌ها در این رویکرد از آن روست که گفتمان‌ها گروه‌بندی‌های هژمونیک هستند که در عرصه‌های اجتماعی موجب تولید نظام معنایی و ایده‌های منحصر به فرد خاص جمعی می‌شوند و از طریق تأثیر در نظام خط‌مشی‌گذاری به اهداف و گزاره‌های خود عینیت می‌بخشند. پس تحلیل خط‌مشی‌ها با رویکرد گفتمانی، به معنای پذیرش این واقعیت است که هر یک از بازیگران چرخه خط‌مشی‌گذاری درک متفاوتی از مسئله و راه‌حل‌های آن دارند و این امر به پژوهشگر این فرصت را می‌دهد که تفاوت‌ها را شناسایی کند و مطالبات، ایده‌ها و چارچوب‌های خط‌مشی را به درستی شناسایی و مقایسه کند. لذا رسالت خط‌مشی‌گذاری به‌عنوان گفتمان، غلبه یافتن بر منازعات نامتقارن میان ائتلاف‌های مدافع خط‌مشی عمومی می‌باشد.

۷۶- گزینه «۳» در عصر جهانی شدن فناوری اطلاعات و هجوم شتابناک علوم و تجارب که روزگار رقابت تنگاتنگ جوامع بشری است، یگانه راه حضور مستمر و مؤثر در صحنه جهانی ارتقاء کیفیت نظام آموزشی و تأکید بر برنامه‌های آموزشی و درسی است. در حوزه‌های مختلف همچون نظام قانون‌گذاری، سبک‌های مدیریت، آموزش و... معمولاً کشورها به استفاده از الگوهای موفق سایر کشورها، خصوصاً کشورهای توسعه‌یافته اقدام می‌کنند. در روش‌های تدریس و یادگیری نیز از برنامه‌های سایر کشورها به‌عنوان ابزار فکری و راهبردی برای تدوین برنامه‌های جدید استفاده می‌شود که این روش درس‌آموزی با الهام گرفتن از سایر کشورها نامیده می‌شود.

۷۷- گزینه «۱» کوب و الدر بحث می‌کنند که موضوعاتی که دارای مشخصات قرارگیری در دستور کار هستند، بر نحوه جلب توجه خط‌مشی‌گذاران و نیز نحوه پاسخ خط‌مشی‌گذاران به آن‌ها، اثرگذارند. علاوه بر این، فراگرد تدوین دستور کار نیز می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. فراگرد اصلی تدوین دستور کار، فراگرد تأثیر و انتخاب است. مجموعه‌ای از شرایط متفاوت به تعاریف متعدد از مسائل منجر می‌شوند. تعریف مسئله فقط عنوانی برای یک مجموعه از واقعیت‌ها و ادراکات نیست بلکه بسته‌ای از ایده‌ها که حداقل به‌صورت ضمنی، شامل گزارشی است از علل و پیامدهای چند موقعیت که نامطلوب تلقی می‌شوند و شامل نظریه‌ای در مورد اینکه چگونه یک مسئله ممکن است بهبود یابد است. در ارتباط با اولویت‌بندی مسائل عمومی عوامل مختلفی تأثیرگذارند. اول: در کل سیستم خط‌مشی‌گذاری، کسانی که بتوانند زبان حاکم بر آن سیستم را بیاموزند و به کار برند امکان بالقوه می‌یابند تا بر فراگرد مسائل عمومی نفوذ یابند. دوم: ماهیت پیچیده مسائل اجتماعی به گونه‌ای است که بدون بهره‌مندی از عقل جمعی امکان تعریف صحیح مسائل وجود ندارد و باید توجه سریع‌تر به آن نمود. سوم: معمولاً خط‌مشی‌های ما تحت تأثیر ذهنیت‌ها و دیدگاه‌های خاص خط‌مشی‌گذاران در یک برهه از زمان شکل می‌گیرند که فراگیری آن در جامعه بیشتر نمود پیدا می‌کند. در جمع‌بندی مطالب فوق می‌توان گفت که عوامل شدت، فوریت و فراگیری در اولویت‌بندی مسائل عمومی، اهمیت بیشتری دارند.

۷۸- گزینه «۲» در شبیه‌سازی مفهوم ذهن و عمل آدمی برای سازمان، مفهوم سیستم اطلاعاتی بسیار مهم است و اتخاذ خط‌مشی اقدام مناسب برای هدایت بهتر سیستم اداره سازمان بسیار ضروری است. وجود سیستم اطلاعاتی مناسب و برخورداری از خط‌مشی اقدام اثربخشی، موجب هدایت دقیق عملکرد شده و از اتلاف منابع می‌کاهد. خط‌مشی اقدام، مجموعه قابل توجهی از خط‌مشی‌های از پیش طراحی شده، برای عمل و اقدام در زمان حال، برگزیده می‌شود. هرچه سیستم اطلاعاتی پشتیبان خط‌مشی، سریع‌تر، دقیق‌تر، جامع‌تر و به‌روزتر باشد، بر احتمال گزینش خط‌مشی اقدام مطلوب‌تر افزوده می‌شود. لذا سیستم‌های پشتیبان خط‌مشی باید زمینه‌ساز فراهم‌آوری کارنامه خط‌مشی‌گذاران پیشین باشد.

۷۹- گزینه «۴» برنامه‌ریزی بر پایه سناریو با گزینه‌های مختلف خط‌مشی با توجه به آینده‌های احتمالی مورد بررسی قرار می‌گیرد؛ لذا در آن به تفکر آینده‌نگری و برنامه‌ریزی اقتضایی توجه ویژه می‌شود. در عین حال هرچه محیط پرتلاطم‌تر و آشوب‌ناک‌تر باشد بر ضرورت بازشناسی و متمایزسازی و دقت در بسته‌بندی سناریو توجه ویژه می‌گردد.

۸۰- گزینه «۱» آخرین گام خط‌مشی‌گذاری بر پایه سناریو، توسعه مدارهای یادگیری و عبرت می‌باشد. این نوع طراحی سناریو بر پیش‌نیازهای تغییر و تمرکز بر کسب و کار قدیمی تأکید دارد. هدف اولیه این شیوه، افزایش آمادگی لازم برای تبعات ناخواسته اتفاقات است. کارکرد مهم دیگر این روش، ترویج دیدگاه نیاز به بازسازی، هنگامی است که پیش‌بینی مسیر جدید دشوار یا غیرممکن است. هدف اصلی این شیوه، خلق سناریوهایی است که بتوان از آن‌ها به‌عنوان ابزاری عبرت‌آموز استفاده کرد.

- ۲۶- اینکه در رویکرد کلاسیک، تمرکز بر ایجاد واحدهای مستقل است که تا حد ممکن دارای کارایی عملکرد باشند، بیانگر کدام فرایند حل مسئله است؟
 (۱) واگرایی (۲) ساختارگرایی (۳) تقلیل گرایی (۴) همگرایی
- ۲۷- نظریه محرک - پاسخ اسکینر، شاهدهی برای کدام مورد است؟
 (۱) سازمان به مثابه الگوهای نمادین (۲) سازمان به مثابه زندان روح (۳) سازمان به مثابه مغز (۴) سازمان به مثابه ماشین
- ۲۸- کدام معیار انتخاب و ارزیابی تصمیمات استراتژیک، به این موضوع می پردازد که آیا استراتژی موردنظر، اقتضائاتی که سازمان در آن عمل می کند را مورد ملاحظه قرار می دهد؟
 (۱) تفاوت (۲) قابلیت پذیرش (۳) امکان پذیری (۴) تناسب
- ۲۹- استانداردهای سازی و کنترل رفتار کارکنان، هدف کدام استراتژی کنترل است؟
 (۱) بوروکراتیک (۲) همگانی (۳) فنی (۴) فرهنگی
- ۳۰- سطح منطق اخلاقی قراردادی در چه بسترها و زمینه هایی می تواند راهنمایی های اخلاقی بهتری را برای سازمان ها فراهم سازد؟
 (۱) وجود منافع مشترک سازمانی (۲) وجود نهادهای بومی کافی (۳) وجود اصول و ارزش های همگانی (۴) وجود نگرش بلندمدت در جامعه
- ۳۱- تمایل به سبک عوامانه و تفسیر به رأی قوانین سازمانی، از جمله ویژگی های کدام دسته از کارکنان سازمان است؟
 (۱) مارکین سازمانی - مرائیان سازمانی (۲) یاغیان سازمانی - محرّفان سازمانی (۳) یاغیان سازمانی - مارکین سازمانی (۴) مرائیان سازمانی - محرّفان سازمانی
- ۳۲- کدام یک از مفاهیم مدیریت اسلامی، دقیقاً همان آموزه هایی نیست که از منابع استنباط می شود، بلکه محصول ترکیب این آموزه ها با تحلیل های تخصصی و کارشناسی، متناسب با ظرفیت عمومی مردم است؟
 (۱) احکام حکومتی (۲) احکام تنجیزی (۳) حکمت مدنی (۴) مدیریت فقهی
- ۳۳- امام علی (ع) استفاده از کدام سبک رفتاری را مشروط به این می سازد که طرف مقابل از دوستان واقعی فرد باشد و اگر از غیر دوستان است یا سزاواری و ظرفیت لازم را ندارد، به هیچ وجه نباید از این سبک رفتاری استفاده کند؟
 (۱) رابطه آبوت و بنوت (۲) اصل تألیف قلوب (۳) رفتار متواضعانه (۴) اصل برادری
- ۳۴- در جامعه اسلامی با تحکیم پایه های ایمان و معرفت دینی مردم و حاکم اسلامی، طرح و برنامه اداره جامعه نیز بر چه اساسی به تدریج تغییر کرده، اصلاح و تکمیل می شود؟
 (۱) قواعد فقهی (۲) حکم شرعی (۳) مشارکت عمومی (۴) رشد عقلانیت
- ۳۵- از دیدگاه ملاصدرا، مراحل استكمال نفس انسانی برای آن که فرد قادر باشد به وضع قوانین و تدبیر امور جامعه بپردازد به ترتیب کدام اند؟
 (۱) فنای نفس - تهذیب ظاهر - تهذیب باطن - تنویر نفس (۲) تهذیب ظاهر - تهذیب باطن - تنویر نفس - فنای نفس (۳) تهذیب ظاهر - تهذیب باطن - فنای نفس - تنویر نفس (۴) تنویر نفس - تهذیب ظاهر - تهذیب باطن - فنای نفس
- ۳۶- کدام یک از موارد زیر، بیانگر اصل اعتدال به عنوان یکی از اصول برنامه ریزی مبتنی بر آموزه های قرآن کریم است؟
 (۱) حدّ وسط نتیجه و حاصل عمل (۲) تفسیر کمی و عددی از نتایج (۳) اعتدال در صرف نیرو و امکانات (۴) کمتر از حد خرج کردن منابع
- ۳۷- کدام یک از رویکردهای اسلامی سازی علوم، با اشکال منطقی روبه رو نیستند و استفاده از مضامین دینی در علم را به پیش فرض ها محدود کرده و فقط روش تجربی را معیار دآوری می دانند؟
 (۱) میانی (۲) حداقلی (۳) حداکثری (۴) میانی و حداکثری
- ۳۸- بر اساس کدام روش، حضرت ابراهیم (ع) می کوشید تا با نفوذ در بت پرستان و جلب اعتماد آن ها، زمینه را برای خداپرستی و توحیدگرایی آن ها از طریق استدلال منطقی فراهم سازد؟
 (۱) اصل وحدت و اتحاد اجتماعی (۲) راهبرد هموردطلبی (۳) راهبرد تعارض مهربانانه (۴) مذاکره مبتنی بر اصل همدلی
- ۳۹- بر اساس نظریه اعتبار علامه طباطبایی (ره) برای تبیین هستی شناسی پدیده های رفتار انسانی، کدام مورد درست است؟
 (۱) الزاماً در هر کنش انسانی، اعتباریات وارد نمی شود.
 (۲) اعتباریات، بعد از ایجاد از سوی انسان نمی توانند بخشی از واقعیت های عالم شوند.
 (۳) ادراکات اعتباری از واقعیت خارجی خبر نمی دهند، بلکه در واقعیت خارجی تصرف می کنند.
 (۴) انسان برای دستیابی به کمال خود، نیاز ندارد از اعتباریات به عنوان یک واسطه بهره مند شود.
- ۴۰- در کدام نوع از سازمان ها، کارکنان شعارهای آتشین می دهند و زمانی که باید عمل کنند، از صحنه می گریزند؟
 (۱) دنیاگرا (۲) مخرب (۳) سرگردان (۴) تعالی گرا

میر و ایریلند در پژوهشی که به انجام رساندند، این سؤال را مطرح کردند که تصمیم‌گیری شهودی تا چه اندازه در میان مدیران از عمومیت برخوردار است؟ نتایج مطالعه میدانی آنها نشان داد که تقریباً نیمی از مدیران ارشد اجرایی از روش شهودی بیشتر از تجزیه و تحلیل‌های رسمی جهت پرداختن به امور سازمان‌های خود استفاده می‌کنند. تصمیم‌گیری شهودی می‌تواند مکمل تصمیم‌گیری عقلایی و همچنین تصمیم‌گیری عقلایی محدود شده باشد؛ زیرا مدیری که انواع متناهی از مسئله یا موقعیت را تجربه کرده است، اغلب با توجه به اطلاعات محدودی که در اختیارش قرار گرفته، می‌تواند سریع‌تر اقدام کند. در مجموع، مطالعه این دو اندیشمند نشان داد افرادی که دارای احساسات و عواطف پرحرارتی هستند، زمانی که اقدام به تصمیم‌گیری می‌کنند؛ در عمل، به سطح بالایی از عملکرد در تصمیم‌گیری دست می‌یابند. لذا این باور قدیمی که می‌گوید مدیران باید در هنگام تصمیم‌گیری، عواطف و احساسات خود را به فراموشی بسپارند، نمی‌تواند اندرز و نصیحت خوبی باشد.

۲۵- گزینه «۳» اصلی‌ترین کار سلسله مراتب سازمانی، تعریف روابط گزارش‌دهی رسمی می‌باشد.

۲۶- گزینه «۳» بر طبق نظریه سیستمی، سیستم مجموعه‌ای از اجزای به هم پیوسته است که برای کسب هدف مشترک فعالیت می‌کند.

عناصر اصلی سیستم عبارتند از: (۱) داده، (۲) فراگرد و (۳) بازده‌ها.

یک تعریف علمی‌تر از سیستم توسط «راسل آکوف» ارائه گردیده که سیستم را مجموعه‌ای از دو یا چند عنصر تعریف می‌کند که حائز سه شرط زیر است:

- رفتار هر عنصر بر رفتار کل تأثیر می‌گذارد؛

- رفتار عناصر و تأثیرات آنها بر کل دارای وابستگی متقابل است؛

- گروه‌های فرعی که تشکیل‌دهنده عناصر هستند، همگی بر رفتار کل تأثیرگذارند، اما هیچ‌کدام از آنها به‌صورت مستقل نمی‌توانند بر آن تأثیرگذار باشند.

راسل آکوف معتقد است که رویکرد کلاسیک برای حل مسئله مبتنی بر فرایند «تقلیل‌گرایی» (reductionism) است. در حالی که مدیران تمایل دارند تا سازمان به اجزاء اصلی (واحدها) شکسته شود و رفتار و خصیصه‌های اجزا را درک نموده و از طریق فهمی که از اجزا حاصل می‌شود، از کل سازمان درک لازم را پیدا نمایند. در رویکرد کلاسیک تمرکز بر ایجاد واحدهای مستقل است که تا حد ممکن دارای کارایی عملکرد باشند. رویکرد تقلیل‌گرایی نمی‌تواند از کلیت سازمان درک کاملی به‌وجود آورد و صرفاً از چگونگی کار سازمان، اطلاعاتی را در اختیار ما قرار می‌دهد.

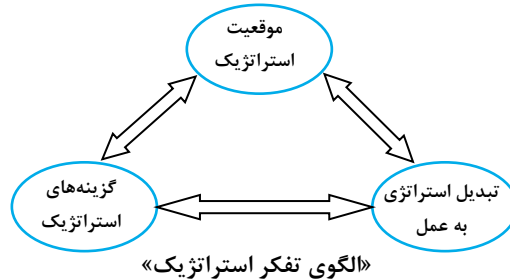
نظریه‌پردازان مکاتب مدیریت علمی، اصول‌گرایی و روابط انسانی هنگام مطالعه سازمان، اجزای آن را در نظر می‌گرفتند و بر این باور بودند که «کل سازمان برابر است با مجموع اجزای آن»؛ به همین دلیل سازمان را برحسب اجزای آن تشریح می‌کردند؛ در حالی که نظریه‌پردازان سیستمی بر این باورند که «کل سازمان، چیزی متفاوت با مجموع اجزای آن است» و هنگام مطالعه سازمان، آن را به صورت کلی در نظر می‌گیرند و ویژگی‌های اجزای آن را تلفیق می‌کنند. در واقع در مکاتب قبلی از نوعی تفکر تحلیلی تجزیه مدار استفاده می‌کردند؛ در حالی که نظریه‌پردازان سیستمی از نوعی تفکر ترکیبی بهره می‌گیرند. به نظر یکی از کارشناسان مدیریت سیستم‌ها تفکر تحلیلی بر «اندیشیدن از خارج به داخل» دلالت دارد، در حالی که تفکر ترکیبی مبتنی بر «اندیشیدن از داخل به خارج» است. البته هیچ‌کدام از این دو شیوه، ارزش دیگری را نفی نمی‌کند؛ ولی شناختی که با استفاده از تفکر ترکیبی در مورد کلیت یک پدیده به دست می‌آید، از طریق تفکر تحلیلی دست نیافتنی است. نظریه‌پردازان سیستمی، بر ضرورت اتخاذ شیوه تفکر ترکیبی اصرار دارند، زیرا بر این باورند که مدیریت در خلأ انجام نمی‌شود و مدیران تحت تأثیر متغیرهای سازمانی و محیطی قرار دارند و متقابلاً بر این متغیرها اثر می‌گذارند.

۲۷- گزینه «۴» بر طبق دیدگاه استعاره‌های سازمان از دیدگاه مورگان، استعاره سازمان به مثابه ماشین یا نظریه مکانیکی توسط دانشمندان همچون دموکراتیس، لوکیوس، رنه دکارت، ژولین دولامتری در تعریف و توجیه ماشینی بودن دنیا و سازمان‌ها به کار گرفته شد. این نظریه با استفاده از نظریه رنه دکارت در علوم انسانی و اجتماعی شکل گرفت.

با توجه به گفته‌های لامتری، انسان ماشینی است که روح و جسم او از قوانین مادی و ماشینی تبعیت می‌کند. این شیوه برخورد در روانشناسی نیز آثاری بسیار برجای گذاشت و انسان موجودی وابسته به محیط و مقهور آن قلمداد شد. محیط به رفتارهای او شکل می‌دهد و شخصیت و روحیه او را می‌سازد. فلاسفه‌ای چون هیوم، لاک و بنتهام به این نظر دل بستند و اوج این دل‌بستگی را می‌توانیم در **نظریه‌های محرک - پاسخ اسکینر** حس کنیم.

در مدیریت، تیلور، فایول، گانت و وبر نیز سازمان را همچون ماشینی می‌دیدند که به وسیله مهندسان نیروی انسانی اداره می‌شد و برای بهبود و اصلاح آن نیز تدابیر مهندسی مؤثر می‌افتادند. **مدیریت کلاسیک و علمی**، از سازمان برداشتی **ماشینی** داشت که اگرچه ناقص بود، ولی نمی‌توانیم آن را خطا بدانیم. بدین معنی که علمای مدیریت علمی به جنبه‌های مادی و ماشینی سازمان پرداختند و روش‌ها و شیوه‌هایی را برای **بهبود کارایی و بازدهی** ارائه کرده‌اند که اکنون نیز قابل استفاده‌اند. **ارگونومی یا مهندسی انسان**، نمونه‌ای امروزی از تفکر ماشینی درباره سازمان است یا آرایش کارگاه برداشتی ماشینی و مادی است که هنوز از ارزش آن کاسته نشده است.

۲۸- گزینه «۴» تفکر استراتژیک شامل درک موقعیت استراتژیک سازمان، ایجاد گزینه‌های استراتژیک برای آینده و تبدیل استراتژی به عمل است. **موقعیت استراتژیک:** عبارت است از تأثیر محیط بیرونی، منابع و صلاحیت‌های درونی و انتظارات و تأثیرات ذی‌نفعان. **گزینه‌های استراتژیک:** شامل درک میناهای اساسی در سطح واحدهای سازمانی و یا کل مجموعه‌ی سازمانی برای تدوین استراتژی آینده و ارائه گزینه‌هایی برای جهت‌گیری سازمان و روش‌های دستیابی به استراتژی‌های تعیین شده می‌باشد.

تبدیل استراتژی به عمل: یعنی ایجاد اطمینان از اینکه گزینه‌های استراتژیک می‌توانند در عمل به اجرا درآیند. تفکر راهبردی بر توان دیدن آینده و شناخت پویایی محیط و حضور اثربخش سازمان برای کسب موفقیت در طی زمان دلالت دارد. تفکر راهبردی جهت کسب حداکثر مزیت رقابتی بوده و نگرش بلندمدت برای آن لازم است. تناسب استراتژیک عبارت است از ایجاد استراتژی با استفاده از شناسایی فرصت‌ها در محیط کسب‌وکار، انطباق منابع و صلاحیت‌ها به‌منظور بهره‌گیری از مزیت آنها.

معیارهای اساسی برای انتخاب و ارزیابی تصمیمات استراتژیک:

- ۱- **تناسب:** معیاری است که بررسی می‌کند آیا استراتژی موردنظر، اقتضائاتی که سازمان در آن عمل می‌کند را مورد ملاحظه قرار می‌دهد. یعنی بهره‌برداری از فرصت‌های محیطی و نقاط قوت سازمانی و اجتناب از تهدیدات محیطی و نقاط ضعف سازمانی و نیز مورد ملاحظه قراردادن انتظارات ذی‌نفعان.
- ۲- **قابلیت پذیرش:** اینکه نتایج استراتژی، عملکرد مورد انتظاری از خود بر جای خواهد گذاشت. قابلیت پذیرش استراتژی با سه موضوع بازدهی، ریسک و واکنش سهامداران مرتبط است.
- ۳- **امکان‌پذیری:** اینکه سازمان، منابع و ظرفیت‌های لازم برای پیاده‌سازی استراتژی را دارد و رویکردهای ارزیابی امکان‌پذیری استراتژی عبارتند از:
  - ۱- امکان‌پذیری مالی با استفاده از پیش‌بینی جریان نقدینگی ۲- استقرار و به‌کارگیری منابع

۲۹- گزینه «۱» در ادبیات کنترل سازمانی، پنج استراتژی از عمومیت بیشتری برخوردارند که عبارت‌اند از:

- ۱- **کنترل ساده (Simple control):** کنترلی که نیازمند مداخله مستقیم نوعی قدرت قانونی برای تحقق فرایند سه مرحله‌ای کنترل است. یک سرپرست راهنمایی‌های اولیه را برای کارکنان فراهم می‌سازد، عملکرد آنها را مورد ارزیابی قرار می‌دهد و سپس برخی اقدامات انضباطی (پاداش یا تنبیه) را اعمال می‌کند. این نوع استراتژی کنترل، متکی به قوت روابط بین سرپرست و زیردستان برای حفظ نظم در سیستم است. رویکرد کنترلی محسوس با این نوع استراتژی تناسب دارد و نیاز نیست که کنترل، درونی‌سازی شده و ملکه افراد شود یا افراد به‌صورت فعالانه در فرایند کنترل مشارکت نمایند. این استراتژی در سازمان‌های کوچک کارآمدتر است و هرچه سازمان بزرگ‌تر و یا پیچیده‌تر باشد، از کارآمد بودن آن کاسته می‌شود.
- ۲- **کنترل فنی (Technical control):** این نوع کنترل متکی به مداخله برخی ابزارهای علمی (کنترل ماشینی و نرم‌افزارهای کامپیوتری) است و جایگزینی برای وجود سرپرست می‌باشد. استراتژی کنترل فنی به‌طور خاص در دوره انقلاب صنعتی عمومیت پیدا کرد؛ زمانی که نوآوری فنی و تولید انبوه محصولات، سازمان‌ها را تشویق می‌نمود که اندازه خود را رشد دهند. در این نوع کنترل به جای اتکا به یک مدیر که به کارکنان بگوید کار را چگونه انجام دهند، یک ماشین (به‌عنوان نمونه یک تسمه نقاله) می‌تواند گام‌های تولید را مشخص نماید. کنترل فنی باعث می‌شود که پیام‌های مدیریت از طریق ابزارهای بیرونی و با واسطه منتقل شود و امکان طرح سؤال از سوی کارکنان را با محدودیت مواجه سازد یا باعث ایجاد مقاومت در مقابل دستورات شود. استراتژی کنترل فنی زمانی که عملکرد کاری نسبتاً تکراری است و حیطة نظارت مدیران خیلی وسیع است و نیازمند پایش کلیه زیردستان از طریق مشاهده مستقیم می‌باشد؛ از اثربخشی بالایی برخوردار است.

- ۳- **کنترل بوروکراتیک (Bureaucratic control):** کنترل بوروکراتیک عبارت است از به‌کارگیری مقررات، خط‌مشی‌ها، سلسله مراتب اختیار، اسناد مکتوب، استانداردهای و سایر ساز و کارهای بوروکراسی برای استانداردسازی رفتار و ارزیابی عملکرد. هدف اصلی مقررات و رویه‌های بوروکراتیک، استانداردسازی و کنترل رفتار کارکنان است. استراتژی کنترل بوروکراتیک متکی بر سیستم‌های قانونی برای اعمال نفوذ بر رفتار اعضا و تسهیل اقدامات جمعی است.

۴- **کنترل فرهنگی (Cultural control):** استراتژی کنترل فرهنگی از طریق ترسیم جنبه‌های اجتماعی و همگانی زندگی سازمانی بر رفتار اعضای سازمان تأثیر می‌گذارد. یکی از نقاط ضعف کنترل بوروکراتیک این است که امکان تنظیم مقررات برای همه موقعیت‌ها وجود ندارد. استراتژی مدیریت فرهنگی این امکان را فراهم می‌سازد تا از طریق ترغیب کارکنان به اتخاذ تصمیمات مناسب سازمانی، حتی در مواقعی که مقررات و ضوابطی برای آن موقعیت وجود نداشته باشد، چالش کنترلی به‌وجود نیاید. رهبران سازمانی، کارکنان را تشویق می‌کنند تا ارزش‌های سازمانی را در خودشان نهادینه نمایند و از این ارزش‌ها برای جهت‌دادن به رفتارهایشان در محیط کار استفاده کنند و ضمن تقویت ارتباطات همکاران با یکدیگر، احساس تعهد به سازمان را در کارکنان ارتقا بخشند. کنترل فرهنگی یک رویکرد کنترلی نامحسوس است، چرا که تمرکز کنترل از ساختار بیرونی سازمان (سیستم‌های قانونی، تدابیر مکانیزه، سرپرستان) فاصله می‌گیرد و در اعضای سازمان نهادینه و درونی می‌شود.

۵- **کنترل همگانی (Concertive control):** کنترل همگانی یا همدلانه، استراتژی فرهنگی بسط یافته متکی بر فنون مشارکتی همچون مدیریت تیم محور است که احساس مالکیت و توانمندی در میان کارکنان را ارتقا می‌بخشد. در سیستم کنترلی همگانی، اعضای سازمان به‌صورت هماهنگ و همدل برای دستیابی به اهداف سازمانی تلاش می‌کنند. اعضا نه تنها برای کنترل رفتارهایشان در راستای منافع سازمان توانمند شده‌اند، بلکه تشویق می‌شوند تا به خاطر اقدامات همکارانشان نیز پاسخگو و مسئولیت‌پذیر باشند. هر فرد در تیم به‌صورت همزمان یک سرپرست و یک زیردست است. صاحب‌نظران علوم ارتباطات همچون «جیمز بارکر» بر این باورند که هر چند استراتژی کنترل همگانی به خاطر تأکیدش بر مشارکت کارکنان و توانمندسازی، دست و پاگیر است؛ ولی قدرتمندترین شکل کنترل سازمانی است. افراد به خاطر احساس هویت سازمانی که دارند، کمتر در مقابل تلاش‌های کنترلی اداری از خود مقاومت نشان می‌دهند.

۳۰- **گزینه «۲»** نظریه توسعه اخلاقی شناختی که توسط کوهلبرگ ارائه شده است، سه سطح برای منطق اصول اخلاقی قائل است:

سطح اول: منطق اخلاقی پیش قراردادی (reconvention moral reasoning): در این سطح از منطق اخلاقی، سازمان براساس منافع خود برانگیخته می‌شود؛ به گونه‌ای که نگرش آن به قانون، فعالیت‌های هدایت‌گری به منظور اجتناب از مجازات و همچنین بهره‌برداری از حوزه‌های سایه و روشن جهت دستیابی به منفعت است. موضوعات اخلاقی به‌عنوان عنصری بیرونی تلقی می‌شوند که برای فعالیت‌های سازمانی جنبه محدودکنندگی دارند. سازمان‌هایی که در این سطح اخلاقی قرار دارند، نگرش آنها مبتنی بر «**تئوری چماق و هویج**» است. این نوع نگرش به اخلاقیات، اشاره به خودخواهی گروهی دارد و چنین سازمانی به دنبال حداکثرسازی منافع خود در بلند مدت است.

سطح دوم: منطق اخلاقی قراردادی (conventional): سازمانی که در سطح قراردادی در حال فعالیت است، دیدگاهی وسیع‌تر از منفعت خود را پذیرفته است. چنین سازمانی، اصول اخلاقی قراردادی را می‌پذیرد و در ارتباط خود با ذینفعان سازمان و حتی در سطح وسیع‌تر که شامل انتظارات جامعه است، اخلاقیات را رعایت می‌نماید. رفتارهای اخلاقی شامل انجام وظایف مشخص شده، تبعیت از جامعه و اجابت انتظارات جامعه می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد که منطق قراردادی در زمینه‌هایی که نهادهای بومی کافی وجود دارد، می‌تواند راهنمایی‌های اخلاقی بهتری را فراهم سازد.

سطح سوم: منطق اخلاقی فراقراردادی (post conventional): برای سازمانی که در سطح فراقراردادی فعالیت می‌کند، اخلاقیات به‌عنوان یک موضوع سازمانی مهم تلقی می‌شود؛ به گونه‌ای که الزاماتی وجود دارد مبنی بر اینکه قضاوت‌های اخلاقی باید به تمامی شرایط و موقعیت‌های مشابه قابلیت تعمیم داشته باشد. سازمانی که در این سطح فعالیت می‌کند، از ارزش‌ها، اصول و حقوق جهانی تبعیت می‌کند. در چنین شرایطی، اخلاقیات با فعالیت‌های سازمانی امتزاج می‌یابد «فالكنبرگ» ادعا می‌کند که این شرایط وقتی در سازمان‌ها عملی می‌شود که تصمیمات سازمانی در بلند مدت سودمند و پایدار باشند. لازم به ذکر است که منطق اخلاقی فراقراردادی بدین معنی نیست که تفاوت‌های فرهنگی بر اخلاقیات تأثیرگذار نمی‌باشد، بلکه مدعی است که برخی هنجارهای اساسی وجود دارد که جهانی و عام هستند و نباید از آنها تخطی نمود.

نکته مهم این است که یکی از ابزارها یا راه‌ها برای رعایت اصول اخلاقی، روابط انسانی می‌باشد و هر انسان از طریق شبکه‌ای از روابط با دیگران ارتباط برقرار می‌کند. علت وجودی چنین رابطه‌ای این است که ما برای رسیدن به هدف‌های خود به حمایت و پشتیبانی متقابل یکدیگر نیاز داریم.

۳۱- **گزینه «۲»** یاغیان بدان علت که وجود ریاست فضلا مانع وصول آنها به اغراض خود می‌شود، رئیسی می‌خواهند که افکار و افعالش موافق عوام مردم باشد و محران گروهی هستند که ممکن است غرض از افعالشان خیر و سعادت باشد، اما در غایات، به اهدافی متمایل می‌شوند که نظام‌های جاهلی به آن سو می‌روند و چون قوانین مدینه فاضله مانع رفتن آنها به آن سو است، آن را به نوعی با خواست و امیال خود تفسیر می‌کنند (تفسیر به رأی قوانین) که به مطلوب برسند.

۳۲- **گزینه «۱»** احکام فقهی رایج معمولاً در قالب یک خطاب یا دلیل شرعی معین به دست می‌آید، اما احکام حکومتی از ترکیب چند خطاب متعدد و متفاوت به‌دست می‌آیند. بنابراین می‌توان ادعا کرد که صدور احکام فردی به نحو «بسیط» است، اما صدور احکام حکومتی به شکل «ترکیبی» است. از سوی دیگر، در صدور حکم مربوط به احکام رایج و فردی، اراده تک‌تک اشخاص تأثیر ندارد؛ یعنی در منابع دینی به‌صورت قطعی ذکر شده‌اند (حکم تجزی). ممکن است بسیاری از مسلمانان به حکم نماز یا زکات پایبند نباشند، اما حکم نماز و زکات همچنان ثابت و پابرجاست. اما در احکام حکومتی، حاکم موظف به ملاحظه شرایط است و متناسب با ظرفیت عمومی مردم، آنها را سرپرستی می‌کند. بنابراین اگر مردم آماده نباشند، هیچ‌گاه تکالیف سنگین برای آنها معین نمی‌کند (حکم تعلیقی). احکام حکومتی، «احکام تعلیقی» هستند؛ هرچند که سطوح و لایه‌های اولیه احکام حکومتی که از منابع دینی استنباط می‌شوند، تجزی می‌باشند.

۳۳- گزینه «۳» امام علی(ع) «رفتار متواضعانه» در شرایط تنش‌زا را توصیه می‌نماید و این سبک رفتاری را مشروط به این می‌سازد که طرف مقابل از دوستان واقعی فرد باشد و اگر از غیر دوستان است و یا سزاواری و ظرفیت لازم را ندارد و ممکن است برداشت نامناسبی از اینگونه رفتارها داشته باشد، به هیچ وجه نباید از این سبک رفتاری استفاده نمود.

۳۴- گزینه «۴» تغییر احکام حکومتی به معنای عدم حجیت احکام قبل نیست؛ بلکه محدود بودن زمان اعتبار این احکام را می‌رساند. یعنی با رشد عقلانیت در جامعه‌ی اسلامی و نیز با تحکیم پایه‌های ایمان و معرفت دینی مردم و حاکم اسلامی، طرح و برنامه‌ی اداره جامعه نیز به تدریج تغییر کرده، اصلاح و تکمیل می‌شود.

۳۵- گزینه «۲» ملاصدرا مراحل استکمال نفس انسانی را در چهار مرحله به شرح زیر تبیین می‌نماید:

مرتب اول: تهذیب ظاهر با به کارگیری قوانین الهی و شرایع نبوی؛

مرتب دوم: تهذیب باطن و تطهیر قلب از ملکات و اخلاق رذیله؛

مرتب سوم: تنویر نفس از طریق صور علمی و صفات پسندیده؛

مرتب چهارم: فنای نفس از خود و منحصر نمودن نظر در ملاحظه رب و ملکوت او که این نهایت سفر سالک به سوی حق تعالی است.

۳۶- گزینه «۳» رعایت حد وسط یعنی نیرو و امکاناتی که صرف کاری می‌کنیم، در حد اعتدال باشد؛ نه آن که بگوییم حاصل و نتیجه‌ای که از عمل به دست می‌آید، حد وسطش خوب است. البته باید توجه داشت که تفسیر کمی کردن از حد وسط هیچ وجهی ندارد و معنای حد وسط، کمی و عددی نیست. لذا تفسیر حد وسط به نصف عددی و کمی، قطعاً و بی هیچ تردیدی تفسیری باطل و اشتباه است. آنچه مسلم است، معنای اعتدال این است که به هر کاری باید در حدی پرداخت که با سایر تکالیف و ارزش‌ها تزاخم پیدا نکند.

۳۷- گزینه «۱» به‌طور کلی، رویکردها در زمینه علم دینی به سه دسته قابل تقسیم هستند:

۱- «رویکردهای حداقلی» که معتقدند اگر موضوعات مورد علاقه و اهتمام دین را با همین روش‌های متداول در علوم تجربی بررسی کنیم، یا اگر همین علوم موجود را در راستای اهداف دینی به خدمت بگیریم، به علم دینی دست خواهیم یافت.

۲- «رویکردهای میانی» که معمولاً بر دینی شدن پیش‌فرض‌های علم تأکید دارند، معتقدند اگر بخواهیم علم دینی داشته باشیم، باید این پیش‌فرض‌ها را از دین استخراج کنیم و علم را بر پایه آنها بنا نهیم؛ اما ساختار علم و به‌ویژه روش‌شناسی تجربی علم نباید تغییر یابد.

۳- «رویکردهای حداکثری» که دایره اثرگذاری آموزه‌های دینی بر علم را بسیار وسیع‌تر از دو تلقی حداقلی و میانی در نظر می‌گیرند. رویکردهای حداقلی اساساً قابل دفاع نیستند؛ چون علوم تجربی را وسیله صرف می‌دانند و فقط کاربرد خاصی را برای علم غیردینی پیشنهاد می‌کنند. رویکردهای میانی و حداکثری با اشکال منطقی روبه‌رو نیستند و اشکالات آنها بیشتر جنبه عملی دارند. رویکردهای حداکثری این پرسش را مطرح می‌کنند که چه لزومی دارد علم را به معنای محدود علم تجربی بگیریم؟ اشکال رویکردهای میانی آن است که استفاده از مضامین دینی در علم را به پیش‌فرض‌ها محدود کرده‌اند و فقط روش تجربی را معیار داوری می‌دانند. درحالی‌که رویکردهای حداکثری با رد این انحصارگرایی، اعتبار روش‌های عقلی، شهودی و نقلی را نیز به‌عنوان معیار داوری می‌پذیرند.

۳۸- گزینه «۴» آیات ۷۶ و ۷۸ سوره انعام درخصوص نحوه مواجهه حضرت ابراهیم (ع) با بت‌پرستان نشان می‌دهد که حضرت ابراهیم (ع) از روش مذاکره مبتنی بر اصل همدلی به‌عنوان روش مدیریت تعارض استفاده کرد تا با نفوذ در بت‌پرستان و جلب اعتماد آنها، زمینه را برای خداپرستی و توحیدگرایی بت‌پرستان از طریق استدلال منطقی فراهم سازد.

۳۹- گزینه «۳» از دیدگاه علامه طباطبایی، ساز و کار عمل انسان در زندگی خود براساس اعتبار است. از دیدگاه ایشان، زندگی اجتماعی بدون اعتبارات ناممکن است و حتی هر فرد انسانی در ابتدایی‌ترین خواسته‌های خود، خواسته یا ناخواسته به عمل اعتبارسازی دست می‌زند. انسان برای دستیابی به کمال خود، به اعتبارات به‌عنوان یک واسطه نیاز دارد. بنابراین، از دیدگاه ایشان، اعتبارات، لازمه هر فعل ارادی است. انسان دارای دوگونه از ادراکات است: ادراکات حقیقی و ادراکات اعتباری. «ادراکات حقیقی» از واقعیت خارجی خبر می‌دهند. «ادراکات اعتباری» از واقعیت خارجی خبر نمی‌دهند، بلکه در واقعیت خارجی تصرف و آن را تفسیر می‌کنند یا تغییر می‌دهند.

۴۰- گزینه «۳» «کارکنان بی تفاوت»، شعارهای آتشین می‌دهند، زمانی که باید عمل کنند، از صحنه می‌گریزند و دنیاطلبی آنها بر آخرت‌گرایی‌شان غلبه دارد. اگر در سازمانی، افراد مسئولیت‌گریز و بی تفاوت اکثریت را تشکیل دهند، «سازمان سرگردان» شکل می‌گیرد و افراد بی‌هدف، به هر سویی حرکت می‌کنند.

۴۱- گزینه «۳» برخی کشورها موفق به بهبود نظام اداری خود نشدند و تلاش‌های صورت گرفته در این زمینه نیمه‌کاره و ناکام ماندند. دلیل عمده‌ی این ناکامی، توجه بیش از حد این کشورها به تدوین قانون اساسی بود، از آنجا که تدوین قانون اساسی پایان‌ناپذیر است، هیچ‌گاه فرصت کافی برای پرداختن به موضوعات اداره ماهرانه و مقرون به صرفه فراهم نشد.